

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Průmyslové zóny a regionální rozvoj
Bc. Václav Havlíček

Diplomová práce
2011

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Václav HAVLÍČEK**
Osobní číslo: **E090455**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Regionální rozvoj**
Název tématu: **Průmyslové zóny a regionální rozvoj**
Zadávající katedra: **Ústav veřejné správy a práva**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Mnohá města v minulých letech na svých okrajích vy-budovala průmyslové zóny. Zhodnocení toho, jaký je přínos těchto zón v době krize a zda jsou pro města přínosem, je cílem této práce.

- Regionální rozvoj
- Podpora průmyslových zón a technologických center
- Výhody a nevýhody průmyslových zón
- Porovnání průmyslových zón ve vybraných krajích
- Zhodnocení průmyslových zón ve vybraných krajích

Rozsah grafických prací: —
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. Akademie věd České republiky, Technologické centrum. Akademie věd pro ekonomiku a společnost. Praha: Akademie věd České republiky, 2002. ISBN 80-238-9508-7.
2. DE GRAAF, H. J.; MUSTERS, C. J. M.; KEURS, W. J. Ter. Regional opportunities for sustainable development: theory, methods and applications. Dordrecht: Kluwer Academic, 1999. ISBN 0-7923-5693-4.
3. KADEŘÁBKOVÁ, B.; PIECHA, M. Brownfields: jak vznikají a co s nimi. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-123-9.
4. MAREK, D.; KANTOR, T. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 2. vydání. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 2009. ISBN: 978-80-87029-56-5
5. PIKE, A., RODRIGUEZ-POSE, A., Tomaneym J. Local and regional development. New York: Routledge, 2006. ISBN10 0-203-00306-3
6. SUCHÁČEK, J. Restrukturalizace tradičních průmyslových regionů v tranzitivních ekonomikách. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2005. ISBN 80-248-0865-X.
7. ŠILHÁNKOVÁ, V. Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji. 1. vydání. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007. ISBN 978-80-7395-019-4.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Martin Maštálka, Ph.D.
Ústav veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: 28. června 2010

Termín odevzdání diplomové práce: 6. května 2011

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 7. července 2010

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 27. 5. 2011

Václav Havlíček

Poděkování:

Na tomto místě bych chtěl poděkovat panu Ing. Martinu Maštálkovi, Ph.D. za cenné rady, inspirace a připomínky v průběhu psaní této diplomové práce a za celkovou vstřícnost a příjemnou spolupráci.

ANOTACE

Diplomová práce je zaměřena na problematiku průmyslových zón, jejich podporu a výhody a nevýhody těchto zón. Praktická část se věnuje popisu a srovnání nejvýznamnějších průmyslových zón a jejich vlivu ve třech vybraných krajích – Pardubickém, Královéhradeckém a Libereckém.

KLÍČOVÁ SLOVA

regionální rozvoj; průmyslové zóny; brownfields; greenfields; Pardubický kraj; Královéhradecký kraj; Liberecký kraj

TITLE

Industrial zones and regional development

ANNOTATION

The thesis is focused on the question of industrial zones, their support and advantages and disadvantages of the industrial zones. The practical part of the work attends to description and comparison of the most considerable industrial zones and their influence in three selected regions – Pardubickém, Královéhradeckém a Libereckém.

KEYWORDS

regional development; industrial zones; brownfields; greenfields; Pardubický region; Královéhradecký region; Liberecký region

Obsah:

ÚVOD.....	9
1 REGIONÁLNÍ ROZVOJ.....	11
1.1 HISTORIE A VÝVOJ TEORIÍ REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	12
1.1.1 <i>Lokalizace</i>	12
1.1.2 <i>Vývoj regionálního rozvoje</i>	13
1.1.3 <i>Teorie regionálního rozvoje</i>	14
1.2 REGIONÁLNÍ POLITIKA	15
1.2.1 <i>Vývoj regionální politiky</i>	17
1.2.2 <i>Tradiční a moderní pojetí regionální politiky</i>	19
1.2.3 <i>Argumentace týkající se regionální politiky</i>	20
1.2.4 <i>Regionální politika v ČR</i>	20
1.3 NÁSTROJE EKONOMICKÉHO ROZVOJE REGIONŮ	24
1.3.1 <i>Makroekonomické nástroje</i>	24
1.3.2 <i>Mikroekonomické nástroje</i>	25
2 PODPORA PRŮMYSLOVÝCH ZÓN A TECHNOLOGICKÝCH CENTER.....	26
2.1 PODPORA ROZVOJE PRŮMYSLOVÝCH ZÓN	27
2.1.1 <i>Program na podporu rozvoje průmyslových zón</i>	28
2.1.2 <i>Program na podporu podnikatelských nemovitostí a infrastruktury</i>	29
2.2 INSTITUCE SPOJENÉ S PODPOROU PRŮMYSLOVÝCH ZÓN	31
2.2.1 <i>Ministerstvo průmyslu a obchodu</i>	32
2.2.2 <i>CzechInvest</i>	33
2.2.3 <i>CzechTrade</i>	36
2.2.4 <i>Ministerstvo pro místní rozvoj</i>	37
2.2.5 <i>Hospodářská komora ČR</i>	38
2.2.6 <i>Centrum pro regionální rozvoj</i>	39
2.2.7 <i>Regionální rozvojové agentury</i>	41
2.3 INVESTIČNÍ PROJEKTY AGENTURY CZECHINVEST V ROCE 2009	43
2.4 LEGISLATIVA TÝKAJÍCÍ SE PRŮMYSLOVÝCH ZÓN	47

3	VÝHODY A NEVÝHODY PRŮMYSLOVÝCH ZÓN	49
3.1	BROWNFIELDS	50
3.2	GREENFIELDS.....	55
3.3	AFTERCARE POLITIKA	56
4	POROVNÁNÍ PRŮMYSLOVÝCH ZÓN VE VYBRANÝCH KRAJÍCH.....	60
4.1	PARDUBICKÝ KRAJ – VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA.....	60
4.1.1	<i>Průmyslové zóny Pardubického kraje.....</i>	<i>62</i>
4.2	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ – VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA	72
4.2.1	<i>Průmyslové zóny Královéhradeckého kraje</i>	<i>73</i>
4.3	LIBERECKÝ KRAJ – VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA	84
4.3.1	<i>Průmyslové zóny Libereckého kraje</i>	<i>86</i>
5	ZHODNOCENÍ PRŮMYSLOVÝCH ZÓN VE VYBRANÝCH KRAJÍCH	101
	ZÁVĚR	115
	SEZNAM OBRÁZKŮ	119
	SEZNAM TABULEK.....	121
	POUŽITÉ ZDROJE	122

Úvod

V současné době jsou průmyslové zóny jedním ze základních nástrojů ekonomického rozvoje. Jsou velmi důležité, jak pro ekonomický rozvoj regionů tak i rozvoj celých států. Tyto plochy s sebou totiž přináší významný ekonomický přínos především v podobě nově vytvořených pracovních míst, která mají důležitý význam hlavně v regionech s vysokou mírou nezaměstnanosti. Navíc přináší i další možnosti odvíjející se z výše investovaného kapitálu příchozích investorů a druhu jejich podnikatelské činnosti, neboť na sebe vážou další synergické efekty, například další nová pracovní místa u subdodavatelů a navazujících služeb pro investory. V těchto zónách se mohou angažovat, jak malé místní firmy, menší zahraniční partneři, tak i ohromné nadnárodní společnosti. Existují dnes i průmyslové zóny, které jsou obsazeny pouze jedním strategickým investorem, který je navíc mnohdy ještě podporovaný vládou. Můžeme tedy tvrdit, že průmyslové zóny jsou dnes nutným předpokladem pro umístění investičních projektů v oblasti průmyslu.

Česká republika patří dlouhodobě mezi země s největším přílivem zahraničních investic ve střední a východní Evropě. Přibližně od roku 2006 se v České republice začalo s výraznější podporou investorů, kteří mají technologicky náročnější výrobu a potřebují pro svoji činnost prvotřídní specialisty. Tomuto cíli odpovídají i prováděné legislativní změny týkající se investičních pobídek. Tyto změny rovněž ovlivní snadnější možnost získání podpory pro malé a střední firmy. Všechny tyto kroky by tedy měly vést k hospodářskému růstu a zvyšování konkurenceschopnosti české ekonomiky.

Diplomová práce je rozdělena do dvou částí. V první obecné části je definován pojem regionální rozvoj, jeho historie, vývoj a teorie, které se jím zabývají. Dále se práce zabývá regionálními politikami a nástroji ekonomického rozvoje regionů. Poté jsou popsány samotné průmyslové zóny a jejich výhody a nevýhody, které s sebou přináší. Zmíněny jsou i instituce a legislativa, která podporuje jejich vznik a rozvoj.

V praktické části jsou charakterizovány průmyslové zóny ve třech vybraných krajích – Pardubickém, Královéhradeckém a Libereckém. Tyto kraje tvoří NUTS II Severovýchod, neboli nomenklaturu územních statistických jednotek, které byly

vytvořeny pro statistické a analytické potřeby a pro potřeby EU. V každém kraji jsou vybrány a popsány nejvýznamnější zóny, které jsou pokud možno z velké části již zaplněny investory. Poté je dle vybraných ukazatelů zhodnoceno, jak nebo zda vůbec tyto zóny ovlivňují svůj kraj. Většina ukazatelů bude sestavena do časových řad trvajících alespoň 10 let.

Hlavním cílem mé práce je tedy zhodnotit to, jaký přínos přinášejí průmyslové zóny svým krajům a to i v době nynější ekonomické krize.

1 Regionální rozvoj

Regionální rozvoj lze definovat jako růst socioekonomického a environmentálního potenciálu a konkurenceschopnosti regionů vedoucí ke zvyšování životní úrovně a kvality života jejich obyvatel. Jde o dynamický a vyvážený rozvoj regionální struktury příslušného územního celku a jeho částí a odstraňování nebo popřípadě zmírňování regionálních disparit.¹

Regionálními disparitami se rozumí rozdíly v úrovni hospodářského, environmentálního a sociálního rozvoje regionů v míře, která je celospolečensky uznána za nežádoucí. Za regionální disparity nelze např. považovat rozdíly vyplývající z rozmanitosti podmínek jednotlivých regionů a z nich vyplývající rozdíly v kvalitě života, např. v městských nebo venkovských oblastech, kde se výhody a nevýhody navzájem vyvažují.²

S cílem zajištění vyváženého rozvoje státu, resp. územních obvodů jednotlivých krajů ČR byl přijat zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Ačkoliv otázka regionálního rozvoje spadá do působnosti Ministerstva pro místní rozvoj, jsou i ostatní ústřední správní úřady zákonem zavázány, aby v rámci své působnosti analyzovaly rozdíly mezi kraji a okresy a přispívaly k vyrovnávání rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých územních celků.³

Z tohoto důvodu jsou například každoročně zpracovávána Ministerstvem průmyslu a obchodu data o regionální produkci zpracovatelského průmyslu. Výsledkem je pak soubor analýz s hodnocením rizik dalšího vývoje produkce zpracovatelského průmyslu, a to až do úrovně správních jednotek obcí s rozšířenou působností. Získané údaje o regionálních charakteristikách zpracovatelského průmyslu jsou cenné i pro práci útvarů regionálního rozvoje Krajských úřadů.⁴

¹ Businessinfo [online]. 2007-10-04 [cit. 2011-02-02]. Zásady regionální politiky ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/zasady-regionalni-politiky-cr/1001179/46053/>>.

² Businessinfo [online]. 2007-10-04 [cit. 2011-02-02]. Zásady regionální politiky ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/zasady-regionalni-politiky-cr/1001179/46053/>>.

³ JANIHOVÁ, Pavlína. Vliv zpracovatelského průmyslu na regionální rozvoj [online]. 2005 [cit. 2011-02-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument30985.html>>.

⁴ JANIHOVÁ, Pavlína. Vliv zpracovatelského průmyslu na regionální rozvoj [online]. 2005 [cit. 2011-02-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument30985.html>>.

1.1 Historie a vývoj teorií regionálního rozvoje

Co se týče historie a vývoje, mají teorie regionálního rozvoje svůj základ v obecnějších přístupech. Mezi tyto přístupy patří zejména klasický, neoklasický, keynesiánský, neoliberalní a institucionální ekonomický model.

1.1.1 Lokalizace

Za jako vůbec nejstarší skupinu teorií regionálního rozvoje lze ovšem považovat lokalizační teorie, jejichž vznik lze datovat k počátku 19. století. Tyto teorie se zaměřují především na prostorovou ekonomiku, tj. na hledání základních zákonitostí při lokalizaci ekonomických subjektů.⁵ Definic samotného pojmu lokalizace existuje mnoho, jednou z nich může být to, že lokalizace představuje umístění hospodářských subjektů, zařízení a činností produkčního zaměření, stejně jako ostatních organizací, institucí, objektů a aktivit, v jejichž případě jsou prostorová volba, její územní alternativy i důsledky a změny, které lokalizace vyvolává, předmětem ekonomické analýzy.⁶ Samotné rozmístění nejen hospodářských subjektů závisí především na lokalizačních faktorech. Mezi nejvýznamnější faktory lze zařadit **materiálové vstupy, dopravní podmínky, produkční faktory (především pracovní síla), vybavenost územní technickou a sociální infrastrukturou, tržní potenciál (tj. poptávka), vnější úspory (aglomerační, urbanizační), regionální politiku a další.**

Lokalizací se zabývali např. Johann von Thünen (problém využívání půdy), Wilhelm Launhardt (dopravní náklady), Walter Christaller (teorie prostorového uspořádání – model centrálních míst), Alfred Weber (klasická teorie lokalizace, minimální výrobní náklady), Wilhelm Fischer, William Alfonso, Harry Richardson, Walter Isard (pojem regionalistika) a další.

⁵ ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra. *Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007. 129 s. ISBN 978-80-7395-019-4.

⁶ MACHÁČEK, Jaroslav. *Úvod do prostorové ekonomie: pro kombinovanou formu studia*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2008. 83 s. ISBN 978-80-7395-099-6.

1.1.2 Vývoj regionálního rozvoje

Regionální rozvoj je poměrně mladou vědní disciplínou. **Jeho počátky můžeme klást zhruba do 30. let 20. století.** Uceleným směrem, který předcházela vlastnímu regionálnímu rozvoji, je regionalismus. Pod tímto termínem označujeme snahy o vypořádání se s kulturní a etnickou emancipací na počátku 20. století. Regionalismus bývá spíše považován za jakousi formu hnutí. I on prošel určitým vývojem, neboť snaha o kulturní a další sebeurčení menších územních celků byla vystřídána zkoumáním osobitosti jednotlivých území a hledáním cest k jejich vzestupu. Již tehdy se pozornost věnovala roli aktivity a schopností lidí, ačkoli ne tak výrazně jako dnes. Chápání role aktérů vyústilo ve vytvoření hierarchie úkolů regionalismu, kde na vrcholu byly otázky sociální, následované správními, kulturními a nakonec hospodářskými.⁷

Jak již bylo zmíněno, regionální rozvoj začal být více vnímán až od třicátých let 20. století. Mohla za to snaha o reakci na tehdejší události a jevy, které měly významný dopad prakticky na celém světě, ať to byl konec první světové války, vznik národních států, hospodářská krize aj. Regionální rozvoj si tak našel svoje nosná témata v správních, hospodářských i sociálních otázkách.⁸

Po druhé světové válce se začala postupně tvořit nová podoba regionálního rozvoje v Evropě. Změna politického klimatu a nutnost řešení hospodářského vzestupu regionů zničených válkou přesunula zájem regionálního rozvoje právě tímto směrem. **Ekonomie a politika se tak na delší dobu staly ústředními tématy v regionálním rozvoji.**⁹

Na počátku padesátých let 20. století vytvořil již zmíněný Walter Isard novou disciplínu, tzv. regionalistiku. Ta se v jeho pojetí komplexně zabývá prostorovými jevy a procesy a vztahy mezi nimi, včetně prostorové organizace společnosti. Přibližně od šedesátých let 20. století začaly v regionálním rozvoji nabývat na významu behaviorální faktory – regionální rozvoj tedy začal být chápán jako

⁷ Sociální politika [online]. [cit. 2011-02-03]. Dostupný z WWW: <<http://politika-socialna.studentske.eu/2010/10/12-vznik-vyvoj-regionalniho-rozvoje.html>>.

⁸ Sociální politika [online]. [cit. 2011-02-03]. Dostupný z WWW: <<http://politika-socialna.studentske.eu/2010/10/12-vznik-vyvoj-regionalniho-rozvoje.html>>.

⁹ Sociální politika [online]. [cit. 2011-02-03]. Dostupný z WWW: <<http://politika-socialna.studentske.eu/2010/10/12-vznik-vyvoj-regionalniho-rozvoje.html>>.

regionální identifikace lidí s územím, na kterém žijí. Ve větší míře se začaly vytvářet regiony za určitým konkrétním účelem, především v oblasti veřejné správy a regionálního plánování. Výsledkem bylo velmi často vytvoření středního stupně vlády, motivované snahou zvýšit efektivitu veřejně-správních činností např. prostřednictvím moderních manažerských postupů (např. iniciativa New Public Management aj.).¹⁰

V průběhu druhé poloviny 20. století docházelo k postupnému růstu významu regionů. V anglosaských zemích se v 80. letech minulého století dostaly regiony do popředí zájmu prakticky ve všech vědních disciplínách spjatých s prostorem (územím) – např. geografie, územní plánování nebo veřejná správa. Kvalitativní posun chápání regionu a regionálního rozvoje se projevil v zaměření pozornosti směrem k otázkám institucionalizace a politického řízení regionu. V posledních letech se v souvislosti s regionálním rozvojem hovoří o tzv. neoregionalismu, jehož základní myšlenkou je aktivizace obyvatel na základě jejich vlastní iniciativy. Což je přesný opak do té doby hojně využívaného konceptu, kdy roli iniciátora zastával stát ve formě regionální politiky.¹¹

Důraz na roli aktéra a obnovený zájem o kulturní, historické či etnické aktivity a z nich realizované konkrétní formy (sebe)identifikace regionů jsou společným rysem jak prvopočátků regionalismu, tak i (neo)regionalismu současného. Za konkrétní projevy regionalizace v kulturní oblasti jsou považovány snahy regionů o svou vlastní prezentaci jako míst k žití, v oblasti ekologie důraz na udržitelnost rozvoje a prostředí, v ekonomii pak vytváření regionálních klastrů nebo konkurence metropolitních regionů. Na závěr je nutné poznamenat, že i regionální rozvoj podléhá v rámci studovaných témat společenským trendům.¹²

1.1.3 Teorie regionálního rozvoje

Teorie regionálního rozvoje představují ucelený systém, které vysvětlují působení základních faktorů, subjektů, mechanismů a dalších souvislostí

¹⁰ Sociální politika [online]. [cit. 2011-02-03]. Dostupný z WWW: <<http://politika-socialna.studentske.eu/2010/10/12-vznik-vyvoj-regionalniho-rozvoje.html>>.

¹¹ Sociální politika [online]. [cit. 2011-02-03]. Dostupný z WWW: <<http://politika-socialna.studentske.eu/2010/10/12-vznik-vyvoj-regionalniho-rozvoje.html>>.

¹² Sociální politika [online]. [cit. 2011-02-03]. Dostupný z WWW: <<http://politika-socialna.studentske.eu/2010/10/12-vznik-vyvoj-regionalniho-rozvoje.html>>.

regionálního rozvoje. Teorie tedy mají významný poznávací význam. Současně je však znalost teorií regionálního rozvoje základem pro koncipování adekvátní regionální politiky či regionální rozvojové strategie. Teorie regionálního rozvoje mají tedy i významný praktický význam.¹³

Teorie regionálního rozvoje lze dále dělit mnoha způsoby, obvykle se ale dělí do dvou velkých skupin:¹⁴

- teorie regionální rovnováhy, tzv. konvergenční teorie, tyto teorie tvrdí, že regiony mají přirozenou tendenci k vyrovnávání meziregionálních rozdílů,
- teorie regionální nerovnováhy, tzv. divergenční teorie, tyto teorie tvrdí, že v průběhu vývoje dochází naopak k dalšímu zvětšování meziregionálních rozdílů.

V závislosti na tomto rozdělení vznikly další dva názory a to názor na roli státu v ekonomice. Existuje stanovisko:¹⁵

- intervencionalistické jehož základem jsou časté státní zásahy a regulace vývoje regionů.
- neintervencionalistické, kde stát příliš nezasahuje do vývoje regionů.

1.2 Regionální politika

Regionální politika je obtížně definovatelný pojem, který navíc v průběhu let prochází neustálým vývojem. Konkrétní vymezení je ovlivněno jak aktuálním socioekonomickým vývojem, tak i převládající hospodářskou a sociální politikou.

Obecná definice: soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů.

¹³ WOKOUN, René; MALINOVSKÝ, Jan; DAMBORSKÝ, Milan; BLAŽEK, Jiří a kol. *Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. 1. vyd. Praha : Linde Praha, a. s. – Právnícké a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2008. 475 stran. ISBN 978-80-7201-699-0.

¹⁴ ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra. *Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007. 129 s. ISBN 978-80-7395-019-4.

¹⁵ ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra. *Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007. 129 s. ISBN 978-80-7395-019-4.

Definice EU: regionální politiku lze charakterizovat jako určitou koncepční a cílevědomou činnost veřejných orgánů (místních, regionálních a centrálních vlád, řídicích orgánů EU) usilující o eliminaci negativních důsledků teritoriálně nerovnoměrného ekonomického rozvoje a probíhajících strukturálních změn.

Jedna z dalších možných definic je následující: regionální politika představuje způsob reagování ekonomiky na rozdíly v tempu a úrovni sociálně-ekonomického rozvoje regionů a zároveň i na možnosti využití specifických dispozic územních celků.

V souhrnu lze tedy tvrdit, že regionální politika směřuje k tomu, aby i méně výkonné, tj. méně vyspělé, ekonomicky úspěšné a konkurenceschopné regiony zlepšovaly svoji prosperitu a výkonnost. Menší výkonnost některých regionů bývá způsobena jejich odlehlou polohou, nedostatečnými přírodními zdroji, ale spolupůsobí také historické a kulturní faktory.¹⁶

Důležité je zmínit výchozí **rozdělení regionální politiky na politiku aktivního a podpůrného typu**. Aktivní typ využívá územních dispozic ke specifickým rozvojovým cílům, bez ohledu na relativní hospodářskou vyspělost regionu. Podpůrný typ má za účel vyrovnávat meziregionální rozdíly cestou hospodářské výpomoci a stimulace a která je zaměřena na relativně hospodářsky méně vyspělé územní celky.¹⁷

K realizaci regionální politiky musí nositelé politiky zajistit splnění tří základních předpokladů:

- existence programu (strategií) regionálního rozvoje ve formě tzv. programových dokumentů, které specifikují priority, cíle a opatření k jejich dosažení;
- zajištění zdrojů na realizaci programu a strategií (finančních, technických a lidských);

¹⁶ MAIER, Karel; ČTYŘOKÝ, Jiří. *Ekonomika územního rozvoje*. Vyd. 1. Praha : Grada, 2000. 142 s. ISBN 80-7169-644-7.

¹⁷ MACHÁČEK, Jaroslav. *Úvod do prostorové ekonomie: pro kombinovanou formu studia*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2008. 83 s. ISBN 978-80-7395-099-6.

- vytvoření institucionálního rámce pro přípravu programových dokumentů, realizaci programu a projektu.¹⁸

1.2.1 Vývoj regionální politiky

V průběhu 20. století vznikalo mnoho rozdílných teoretických modelů regionálního rozvoje. Tyto modely byly odvozovány od obecných ekonomických přístupů, které byly rovněž různorodé. To způsobovalo další rozdílné chápání regionálních rozdílů, důležitost faktorů určujících regionální rozvoj atd. Staly se tak základem pro různé přístupy k chápání regionálního rozvoje a regionální politiky.

Tabulka 1 - Hlavní vývojové etapy regionální politiky

Obecný ekonomický přístup		Převažující teorie regionálního rozvoje	Regionální politika
neoklasický (1920-1940)	neoklasické modely	teorie regionální rovnováhy	„dělníci za práci“, nástroje zvyšující mobilitu pracovních sil
keynesiánský (1950-1975)	teorie „jádro-periferie“	teorie regionální nerovnováhy	„práce za dělníky“, nástroje podporující příliv investic ze soukromého i veřejného sektoru do problémových regionů
neomarxistický (1970-1985)	neo-(post-) marxistické teorie regionálního vývoje	teorie regionální nerovnováhy	návrhy na opatření neformulovány (regionální politika účinná X ztráta vnější konkurenceschopnosti)
neokonzervativní (1975-současnost)	teorie „nové ekonomické geografie“	teorie regionální nerovnováhy	„podpora lokální iniciativy“, podpora malých a středních firem, decentralizace kompetencí, deregulační opatření
neoinstitucionální (1980-současnost)	teorie vysvětlující vývoj v období post-fordismu	teorie regionální nerovnováhy	„spolupráce a inovace“, podpora malých a středních firem, šíření inovací, networking

Zdroj: ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra. Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007. ISBN 978-80-7395-019-4. s. 47

¹⁸ SKOKAN, K. *Evropská regionální politika v kontextu vstupu České republiky do Evropské unie*. Ostrava : Repronis, 2003. 12 s.

Jak je vidět z tabulky Tabulka 1 - Hlavní vývojové etapy regionální politiky, teorií nerovnoměrného regionálního vývoje existuje podstatně více než teorií rovnoměrného regionálního vývoje. Z toho lze vyvodit, že velký počet těchto teorií znamená, že neexistuje obecná shoda na příčinách nerovnoměrného vývoje, ani na formách případných intervencí ve směru zmírnění jeho důsledků.

Nyní ve stručnosti představím teorie uvedené v tabulce Tabulka 1 - Hlavní vývojové etapy regionální politiky:

- neoklasický model – automatická tendence vyrovnávání meziregionálních rozdílů (velmi pomalá – asi 1-2 % ročně), existence dokonalé informovanosti, dokonalá konkurence, neexistence úspor z rozsahu, zdůrazňován význam faktorů na straně nabídky (růst kapitálu, přírůstek pracovních sil, technologické změny),
- teorie „jádro – periferie“ = protipól první skupiny, definice kumulativních mechanismů (změna jednoho faktoru způsobí i změnu orientace dalších faktorů tak, že tyto sekundární změny posilují prvotní změnu), rozdělení regionů pouze na prosperující jádra a zaostávající periferie, neřeší úpadek bývalých jader a vznik nových jader,
- neo- (post-) marxistické teorie – hluboký analytický záběr, snaha o proniknutí k hlubším podmiňujícím strukturám, které jsou příčinou nerovnoměrného vývoje (nerovné vztahy při výrobě, monopoly, oligopoly), vycházejí z analýzy kapitalismu, odmítání přírodní a přirozené podmíněnosti nerovnoměrného vývoje, pesimistické vidění světového vývoje, pro perspektivu vývoje regionu či státu je rozhodující jeho postavení ve světové ekonomice,
- teorie „nové ekonomické geografie“ – matematické modely externích úspor, aglomeračních výhod, rostoucích výnosů; tyto modely jsou však omezeny jen na oblasti, které lze kvantifikovat, ostatní sféry (mnohdy velmi důležité, např. role lokálních institucí, státní výdaje, příliv a odliv zahraničních investic...) jsou pak považovány za nepodstatné, výsledkem tedy bývají nerealistické, pro praxi

nepoužitelné, avšak formálně dokonalé modely, zdůrazňuje význam iniciativy jednotlivce pro vývoj regionů, kladný postoj k omezení státních intervencí,

- teorie vysvětlující vývoj v období post-fordismu - kvalitní sociální, kulturní a institucionální struktury a nehierarchický systém organizace spolupráce malých firem a networking, důležitý význam mají úspory z rozsahu i ze specializace, pokročilá dělba práce mezi firmami, sdílení informací, malosériová výroba založená na neustálých inovacích, atd.

1.2.2 Tradiční a moderní pojetí regionální politiky

Tradiční pojetí regionální politiky považuje za rozhodující prioritu míru nezaměstnanosti a úroveň příjmů či životní úroveň. Toto pojetí se vyznačuje především těmito vlastnostmi: **uplatňuje se centralizovaná forma regionální politiky, převládá orientace na velké, dlouhodobě působící firmy a instituce, hospodářský růst je prvořadým kritériem hodnocení účinnosti regionální politiky, přímá opatření směřují k prostorové redistribuci produkčních faktorů, předpoklad podpory problémových územních celků je obvykle bez časového ohraničení (tzn. že jsou stálé).**¹⁹

Ovšem postupný vývoj přinesl jiné formy podpůrné regionální politiky, které jsou označovány jako „**progresivní**“ nebo **moderní**. Tato pojetí mají následující znaky: **uplatňuje se decentralizovaná forma, převládá orientace na menší inovačně založené firmy, vytvářejí se podmínky pro vnitřní mobilitu produkčních faktorů, problémová území se geograficky v průběhu času mění, podpůrné a rozvojové programy jsou časově konkretizovány.**²⁰

¹⁹ MACHÁČEK, Jaroslav. *Úvod do prostorové ekonomie: pro kombinovanou formu studia*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2008. 83 s. ISBN 978-80-7395-099-6.

²⁰ MACHÁČEK, Jaroslav. *Úvod do prostorové ekonomie: pro kombinovanou formu studia*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2008. 83 s. ISBN 978-80-7395-099-6.

1.2.3 Argumentace týkající se regionální politiky

Tak jako u všech oblastí, které se týkají regionálního rozvoje, tak i u regionální politiky, její formy, aplikace a efektů vznikly dva různé názory na její uplatňování.

Prvními názory jsou ty, které stojí proti regionální politice. Mezi argumenty této skupiny patří především to, že dochází k oslabování principu konkurence, který by jinak působil mezi územními celky. Dále to, že zdroje směřují do oblastí, kde jsou účinky jejich užití nižší, než by byly na základě spontánních reakcí ekonomických subjektů. V důsledku toho vzniká ekonomická demotivace v prosperujících regionech a oslabují se účinky komparativních výhod. Kromě toho se zdůrazňuje to, že situace jedinců a domácností má být vnímána jako jejich soukromá záležitost, takže si tito lidé mají hledat řešení sami, bez účasti státu a podobných instancí.²¹

Druhá skupina názorů regionální politiku obhajuje, tvrdí, že řešení problémů hospodářského systému regionu vyžaduje relativně dlouhý čas, který není obvykle k dispozici, s ohledem na zlepšení situace obyvatelstva. Navíc prohlašují, že schopnost prostorové mobility je u pracovních sil a kapitálu mnohem nižší, než předpokládají modely dosahování prostorové rovnováhy. Dalším argumentem je to, že mnohdy rozdíly v ekonomickém výkonu regionů vyplývají z některých relativně stálých přirozených podmínek. Nakonec je nutné podotknout, že tato skupina vnímá regionální politiku jako reprezentanta sociální politiky v dané zemi.²²

1.2.4 Regionální politika v ČR

V ČR je regionální politika legislativně zajišťována kompetenčním zákonem Ministerstva pro místní rozvoj – zákon č. 272/1996, dále zákonem č. 248/2000, o podpoře regionálního rozvoje a dále můžu zmínit i Strategii regionálního rozvoje České republiky, která byla schválena usnesením vlády č. 682/2000, a která explicitně zahrnuje možnosti uplatňování „aktivních“ forem regionální politiky.

²¹ MACHÁČEK, Jaroslav. *Úvod do prostorové ekonomie: pro kombinovanou formu studia*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2008. 83 s. ISBN 978-80-7395-099-6.

²² MACHÁČEK, Jaroslav. *Úvod do prostorové ekonomie: pro kombinovanou formu studia*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2008. 83 s. ISBN 978-80-7395-099-6.

Nyní se podrobněji zaměřím na **zákon č. 248/2000, o podpoře regionálního rozvoje**. Tento zákon v první řadě **stanovuje podmínky pro poskytování podpory** regionálnímu rozvoji. S tím souvisí i stanovení působnosti správních úřadů, krajů a obcí a vytvoření podmínek pro koordinaci a realizaci hospodářské a sociální soudržnosti.

V další části zákon definuje oblasti podpory regionálního rozvoje. Tato podpora má být zaměřena hlavně na rozvoj podnikání, rozvoj lidských zdrojů a další opatření v oblasti trhu práce (např. zvyšování kvalifikace, zabezpečování vzdělávání a rekvalifikací, atd.), výzkum a technologický vývoj, rozvoj cestovního ruchu, zlepšování vybavení regionu infrastrukturou a zajištění dopravní obslužnosti, rozvoj tělovýchovných, sportovních a mládežnických aktivit a kultury včetně památkové péče, pokud vytváří nová pracovní místa, rozvoj občanské vybavenosti, rozvoj sociálních služeb, zajištění dostupnosti a zlepšování úrovně poskytování zdravotnických služeb, opatření k ochraně životního prostředí, vznik právnických osob, provádění pozemkových úprav, atd.²³

Zákon rovněž vymezuje podporované regiony ČR do dvou skupin a to na:²⁴

a) **regiony se soustředěnou podporou státu**, které se podle charakteru svého zaostávání člení na:

- **strukturálně postižené regiony**, ve kterých se soustřeďují negativní projevy strukturálních změn, dochází k útlumu odvětví a výrobních podniků a k růstu nezaměstnanosti. K jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména trh práce a rozvoj podnikání,
- **hospodářsky slabé regiony**, které na základě ukazatelů hospodářského a sociálního rozvoje vykazují podstatně nižší úroveň rozvoje, než je průměrná úroveň v České republice. K jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména trh práce, hospodářskou úroveň a strukturu a úroveň příjmů obcí a obyvatel,
- **venkovské regiony**, které jsou charakterizovány nízkou hustotou zalidnění, poklesem počtu obyvatel a vyšším podílem zaměstnanosti v

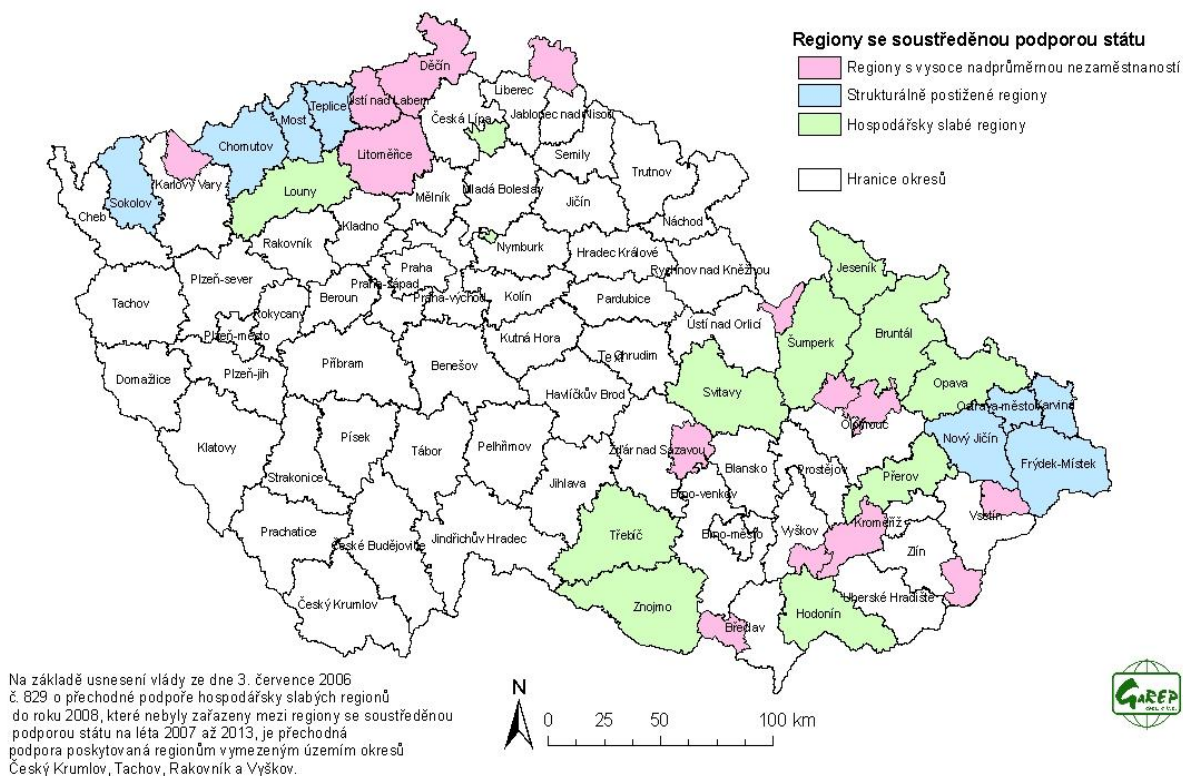
²³ Zákon č. 248/2000, o podpoře regionálního rozvoje

²⁴ Zákon č. 248/2000, o podpoře regionálního rozvoje

zemědělství. K jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména vývoj počtu obyvatelstva, strukturu jeho zaměstnanosti a podíl obyvatelstva ve venkovských obcích;

b) **ostatní regiony**, jejichž podporování státem je žádoucí z jiných důvodů, například pohraniční regiony, bývalé vojenské prostory, regiony postižené živelními pohromami, regiony se silně narušeným či poškozeným životním prostředím, regiony s méně příznivými podmínkami pro rozvoj zemědělské výroby, regiony s vyšší průměrnou mírou nezaměstnanosti, než je průměrná úroveň v České republice.

VYMEZENÍ REGIONŮ SE SOUSTŘEDĚNOU PODPOROU STÁTU

Obrázek 1 - Regiony se soustředěnou podporou státu

Zdroj: Regionální rozvoj [online]. 2009 [cit. 2011-02-02]. Metodická podpora regionálního rozvoje. Dostupné z WWW: <<http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/home.html>>.

Dále se tento zákon zmiňuje o základním dokumentu regionální politiky ČR: **Strategie regionálního rozvoje ČR** – jedná se o střednědobý dokument, na období

3 – 7 let, který formuluje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje, poskytuje potřebná východiska a stanovuje rozvojové cíle a zásady pro vypracování regionálních programů rozvoje. Tento dokument je v gesci MMR ČR a obsahuje např.: analýzu stavu regionálního rozvoje, charakteristiku silných a slabých stránek v rozvoji jednotlivých krajů a okresů, strategické cíle regionálního rozvoje v ČR, vymezení státem podporovaných regionů, doporučení dotčeným ústředním správním úřadům a krajům pro zaměření rozvoje odvětví spadajících do jejich působnosti.²⁵

Strategie regionálního rozvoje vychází z naplnění pěti hlavních principů:²⁶

- **princip solidarity,**
- **princip soudržnosti,**
- **princip růstu,**
- **princip konkurenceschopnosti,**
- **princip udržitelnosti.**

Státní program regionálního rozvoje je střednědobý dokument stanovující zaměření podpory regionálního rozvoje pro jeden nebo společně pro více podporovaných regionů.

Hospodářskou a sociální soudržností se rozumí opatření k vyrovnávání rozdílů mezi regiony v rámci Evropských společenství.

V podmínkách ČR se regionální politika uplatňuje z úrovně EU vůči vybraným regionům NUTS 2, z úrovně ČR vůči vybraným státem podporovaným regionům (viz. podporované regiony ČR) a z úrovně krajů vůči vybraným mikroregionům.

Základními úrovněmi v regionálním rozvoji a realizaci regionální politiky ČR jsou:

- regiony soudržnosti (NUTS 2) – statistické oblasti,

²⁵ Businessinfo [online]. 1997-2011 [cit. 2011-02-02]. *Zásady regionální politiky ČR*. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/zasady-regionalni-politiky-cr/1001179/46053/>>.

²⁶ Businessinfo [online]. 1997-2011 [cit. 2011-02-04]. *Zásady regionální politiky ČR*. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/zasady-regionalni-politiky-cr/1001179/46053/>>.

- kraje (NUTS 3) – vyšší územní samosprávné celky,
- okresy – regionální jednotky pro stanovení regionů se soustředěnou podporou státu,
- správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP) – správní okrsky,
- obce – obecní a městské úřady.

1.3 Nástroje ekonomického rozvoje regionů

Ekonomické nástroje regionální politiky se dělí do dvou základních skupin, a to na nástroje makroekonomického a mikroekonomického charakteru. Využívají se ale i ostatní nástroje, které nemají ekonomický obsah.

1.3.1 Makroekonomické nástroje

Použití makroekonomických nástrojů je pro řešení regionálních problémů omezeno ostatními národohospodářskými cíli, jako je např. snižování míry inflace, vyrovnanost platební bilance, či udržitelnost přijatelné míry nezaměstnanosti. Mezi makroekonomické nástroje regionální politiky patří:

- **fiskální (rozpočtová) politika**, jedná se o snahu vlády ovlivňovat hospodářství státním rozpočtem, konkrétně se jedná o přerozdělování finančních prostředků státu ve formě dotací a subvencí,²⁷
- **monetární politika**, jejíž podstatou je regulace množství peněz v oběhu, základními nástroji jsou operace na volném trhu (centrální banka nakupuje či prodává dluhopisy), úvěrová politika (centrální banka mění své úrokové sazby) a bankovní regulace a dohled (povinná minimální míra rezerv),²⁸

²⁷ ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra. *Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007. 109 s. ISBN 978-80-7395-019-4.

²⁸ ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra. *Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007. 109 s. ISBN 978-80-7395-019-4.

- **státní protekcionismus**, kde se jedná zejména o ovlivňování dovozu do regionů prostřednictvím dovozních limitů a cel, např. stát může uvalit dovozní limity na produkty, jejichž výroba je historicky koncentrována v upadajících regionech.²⁹

1.3.2 Mikroekonomické nástroje

U mikroekonomických nástrojů jde většinou o cílené ovlivňování ekonomických subjektů při rozhodování o prostorové lokalizaci (pracovních sil a kapitálu). Obvykle mají podobu určitých finančních částek, které jsou poskytovány účelově. Pokud tyto částky plynou ze státního rozpočtu, resp. rozpočtu účelových fondů, jedná se o konkretizaci fiskální politiky, tedy jeden z makroekonomických nástrojů. Částky jsou také uvolňovány z rozpočtů regionálních nebo lokálních. Cílem mikroekonomických nástrojů je obnovit rovnováhu na regionálním trhu práce tím, že dochází k ovlivňování práce nebo kapitálu. Podstatné je na těchto faktorech jejich zacílení na obě strany tržních interakcí, a to nabídku a poptávku. Mezi tyto mikroekonomické nástroje regionální politiky patří.³⁰

- podpora realokace pracovních sil; hlavním cílem je zabránit nadměrné emigraci z regionu přilákáním kapitálu a tvorbou nových pracovních příležitostí,
- podpora realokace kapitálu, tj. např. podpora existujících firem a podpora nových firem.

²⁹ ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra. *Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007. 109 s. ISBN 978-80-7395-019-4.

³⁰ KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Praha : IFEC, 2001. 75 – 77s.

2 Podpora průmyslových zón a technologických center

Pojem průmyslová zóna je všeobecně vysvětlován jako ucelený soubor kompaktních univerzálních objektů vhodných pro lehkou, hygienicky nezávadnou výrobu s účelně vyřešenou dopravou a velkým podílem zeleně mezi jednotlivými objekty. Provoz v těchto zónách je kompletně situován uvnitř objektů, jež jsou zpravidla bez oplocených dvorů, s možností volného pohybu návštěvníků. **Průmyslová zóna je tedy uceleným komplexem průmyslu a služeb s řadou integrovaných funkcí odborného charakteru.** Takovýto komplex maximálně využívá vzájemné podpory jednotlivých firem ve výměně informací, poradenství, společné prezentace a využívání mezinárodních kontaktů. Tato synergie má za úkol vést k dosažení lepších výsledků a právě v této oblasti bývá využívána téměř pravidelně.³¹

Průmyslovou zónu lze definovat i jako ucelené souvislé území přibližně obdélníkového tvaru, vymezené v závazné části schváleného územního plánu velkého územního celku či schváleného územního plánu obce jako území současně zastavěné převážně objekty pro průmyslovou výrobu, obchod, služby nebo jako zastavitelné území vhodné převážně pro umístování průmyslové výroby, obchodu, a služeb.³²

Nejedná-li se o průmyslovou zónu připravovanou pro vážného nebo významného investora, musí její výměra činit alespoň 10 ha, jedná-li se o projekt realizovaný v nezastavěném území, nebo alespoň 5 ha, jedná-li se o projekt realizovaný v zastavěném, ale nevyužívaném území.³³

Za průmyslovou zónu se považuje též území, na kterém lze umísťovat objekty pro průmyslovou výrobu, obchod a služby na základě pravomocného

³¹ *Průmyslové zóny* [online]. 2007 [cit. 2011-02-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.prumyslove-zony.cz/blog/prumyslove-zony-53>>.

³² *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2011-02-06]. Slovník pojmů. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/index.php?pid=225&kraj=-1&pishled=a>>.

³³ *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2011-02-06]. Slovník pojmů. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/index.php?pid=225&kraj=-1&pishled=a>>.

rozhodnutí o umístění stavby. Průmyslovou zónou se rozumí také území určené pro vědeckotechnický park.³⁴

Technologické centrum je centrum zaměřené především na vývoj a inovace high-tech výrobků a technologií, včetně vývoje specifického software a aplikací, které jsou součástí těchto výrobků a technologií, zabývající se pravidelnými změnami produktů, produkčních řad, výrobních procesů, technologií, existujících vývojových služeb a dalších rozpracovaných operací, pokud takové změny představují jejich vylepšení, a existuje předpoklad, že budou přeneseny a použity ve výrobě. Dále jeho poslání je zejména v podpoře technologického transferu.³⁵

Nejčastěji se vyskytuje v takových oborech jako elektronika, telekomunikace, letectví, farmaceutika, dále se zaměřuje na vědecké přístroje a profesionální vybavení, průmyslové stroje, zemědělské stroje, výrobu chemických výrobků atd.

Dále poskytuje služby v oblasti poradenství, kapitálové podpory a podporuje i podnikání malých a středních podniků v regionech. Jedná se o to, že tyto podniky nemají k dispozici své vlastní výzkumné kapacity a chtějí inovovat své výrobky nebo technologie.

Strategickými projekty v oblasti průmyslových nemovitostí jsou tzv. strategické průmyslové zóny. Jedná se o zóny o výměře minimálně 200 ha nebo o výměře nejméně 100 ha, kdy je zóna realizována v zastavěném, ale nevyužívaném území. Dále jsou to rovněž zóny připravované pro významného či vážného investora, který se zaváže k realizaci významné výše investice a s tím i k vytvoření určitého počtu pracovních míst.³⁶

2.1 Podpora rozvoje průmyslových zón

Podpora rozvoje průmyslových zón se začala vyvíjet díky zájmu domácích a zahraničních investorů po investičně připraveném prostoru. Tato podpora je vhodná pro vývoj ekonomiky v zaostalých regionech.

³⁴ *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2011-02-06]. Slovník pojmů. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/index.php?pid=225&kraj=-1&pishled=P>>.

³⁵ Rámcový program pro podporu technologických center a center strategických služeb, Usnesení vlády č. 217 ze dne 12. března 2007, str. 2

³⁶ *CzechInvest* [online]. 1994 [cit. 2011-02-06]. Strategické projekty. Dostupný z WWW: <<http://www.czechinvest.org/str-projekty>>.

Nejčastěji je to právě místní samospráva, kdo dává ve většině případů podnět ke vzniku nových menších průmyslových zón, jelikož tyto projekty nelze realizovat pouze z vlastních zdrojů. Pokud by celou průmyslovou zónu mělo financovat pouze město ze svého rozpočtu, znamenalo by to pro něj zadlužit se na velmi dlouhou dobu. Z tohoto důvodu byly vytvořeny dotační programy, které zpravidla připravuje a koordinuje agentura CzechInvest.³⁷

2.1.1 Program na podporu rozvoje průmyslových zón

Na počátku byl **Program na podporu průmyslových zón** pro léta 1998 – 2005, který definoval pravidla a stanovil podmínky pro poskytování podpory. Cílovou skupinou, již byla tato podpora určena byly obce, svazky obcí, kraje, rozvojové společnosti a významní investoři. Tato podpora byla poskytována formou přímých dotací, dotací úroků a návratných finančních výpomocí z prostředků státního rozpočtu a formou bezúplatných či zvýhodněných převodů státního majetku za účelem podpory rozvoje průmyslových zón. Tento program přispěl především ke zvýšení konkurenceschopnosti investičního prostředí a to zejména v hospodářsky slabších či strukturálně postižených regionech ČR. Samozřejmostí byl předpoklad vzniku nových pracovních míst, který se v rámci možností v drtivé většině vyplnil.³⁸

Správcem tohoto Programu je Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky. Program na podporu rozvoje průmyslových zón čerpá finance pouze ze státního rozpočtu, podporuje pouze zóny spojené s investorem, který získá investiční pobídky (tzv. pobídkovým investorem) nebo strategické projekty. Zahrnuje mimo jiné další čtyři podprogramy, které se věnují jednotlivým možnostem budování a revitalizace průmyslových zón. Program však nehradí výdělečné inženýrské sítě jako např. vodu, splaškové kanalizace, elektřinu apod.). Tento Program se však vztahuje také na rozvoj území postižených redukcí nebo zánikem vojenských posádek.³⁹

³⁷ *Průmyslové zóny* [online]. [cit. 2011-02-06]. Financování a podpora průmyslových zón. Dostupné z WWW: < <http://www.prumyslove-zony.cz/blog/financovani-a-podpora-prumyslovych-zon-40>>.

³⁸ *Průmyslové zóny* [online]. [cit. 2011-02-06]. Financování a podpora průmyslových zón. Dostupné z WWW: < <http://www.prumyslove-zony.cz/blog/financovani-a-podpora-prumyslovych-zon-40>>.

³⁹ *Průmyslové zóny* [online]. [cit. 2011-02-06]. Financování a podpora průmyslových zón. Dostupné z WWW: < <http://www.prumyslove-zony.cz/blog/financovani-a-podpora-prumyslovych-zon-40>>.

Čtyřmi zmiňovanými podprogramy jsou:⁴⁰

- **Příprava průmyslových zón** - cílem podpory je připravit podmínky pro rozvoj projektů investiční výstavby v sektorech zpracovatelského průmyslu, strategických služeb a technologických center, v oblasti výzkumu a vývoje, přispět k procesu restrukturalizace průmyslu v ČR, vytvořit předpoklady pro vznik nových pracovních příležitostí,
- **Regenerace nevyužívaných průmyslových areálů** – tzv. brownfields - cílem podpory je přispět k procesu restrukturalizace průmyslu v ČR nahrazením starých výrobních provozů moderními typy výroby, podpořit rekultivaci životního prostředí a vytvořit předpoklady pro vznik nových pracovních příležitostí,
- **Výstavba a rekonstrukce nájemních objektů** - cílem podpory je stimulovat výstavbu a rekonstrukci výrobních hal a objektů pro strategické služby na území průmyslových zón za účelem jejich pronájmu moderním výrobním podnikům a podnikům z oblasti strategických služeb a technologických center, které zde vytvoří nová pracovní místa v oborech zpracovatelského průmyslu,
- **Akreditace průmyslových zón** - cílem podpory je vytvoření kvalifikačních a technických předpokladů pro zabezpečení profesionální správy průmyslových zón, tj. zvýšit jejich konkurenceschopnost.

2.1.2 Program na podporu podnikatelských nemovitostí a infrastruktury

Jedním z dalších programů Národního programu podpory zón je **Program na podporu podnikatelských nemovitostí a infrastruktury**, který byl schválen na období 2006 – 2010. Tento program definuje pravidla a stanovuje podmínky pro poskytování podpory obcím, krajům nebo podnikatelským subjektům na projekty výstavby a regenerace nemovitostí pro podnikání, včetně příslušné infrastruktury.

⁴⁰ *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. [cit. 2011-02-09]. Pravidla Programu na podporu rozvoje průmyslových zón 2005. Dostupné z WWW: < <http://www.mpo.cz/dokument862.html> >.

Cílem Programu je zajistit nutné předpoklady a podmínky pro realizaci především strategických projektů v oblasti zpracovatelského průmyslu, strategických služeb, technologických center a výzkumu.⁴¹

Program je zaměřen na podporu projektů realizovaných ve všech hlavních fázích životního cyklu nemovitosti, tj. projektů přípravy, výstavby, rozvoje i regenerace nemovitosti.

Forma a výše podpory:⁴²

- přímé dotace,
- dotace na hrazení úroků z bankovních úvěrů,
- dotace na hrazení splátek jistiny z bankovních úvěrů formou návratné finanční výpomoci,
- výše podpory - Nákladová mezera (rozdíl mezi náklady na přípravu projektu a výnosy z něj) - liší se podle typu projektu a příjemce podpory - zpravidla ve výši 46 % uznatelných nákladů, 75 % u některých projektů měst a obcí, v případech rozvoje, regenerace, či výkupu u Strategického podnikatelského parku až 100 % uznatelných nákladů,
- výše podpory na marketing a management podnikatelských nemovitostí - podpora je poskytována formou dotace v maximální výši 400 000 Kč na úhradu až 80 % účelně vynaložených nákladů spojených s účastí na školení, s pořízením technického a programového vybavení s přípravou a pořízením marketingových materiálů.

Ačkoli tady již byly popsány některé aktivity, které tento program podporuje, nyní si je všechny shrneme. Podporovanými aktivitami tedy jsou:⁴³

⁴¹ *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. [cit. 2011-02-06]. Program na podporu podnikatelských nemovitostí a infrastruktury. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument34491.html>>.

⁴² *CzechInvest* [online]. 1994 [cit. 2011-02-06]. Národní program podpory zón. Dostupný z WWW: <<http://www.czechinvest.org/nppz>>.

⁴³ *Průmyslové zóny* [online]. [cit. 2011-02-06]. Financování a podpora průmyslových zón. Dostupné z WWW: <<http://www.prumyslove-zony.cz/blog/financovani-a-podpora-prumyslovych-zon-40>>.

- výstavba a rekonstrukce objektů - příprava a realizace výstavby nebo rekonstrukce podnikatelských objektů včetně související infrastruktury,
- marketing a management podnikatelských nemovitostí - školení zajišťované určenou organizací, nákup technického vybavení, programového vybavení, pořízení a příprava marketingových materiálů podnikatelských nemovitostí,
- podnikatelské parky - příprava a realizace podnikatelského parku - realizace nové zainvestované plochy včetně související technické a dopravní infrastruktury nebo zvýšení kvality a rozvoj stávajícího podnikatelského parku,
- regenerace nevyužívaných území - brownfieldů - příprava a realizace projektu regenerace brownfieldů - přeměna podnikatelské nemovitosti ve stavu brownfield na podnikatelský park nebo podnikatelský objekt.

Na závěr zmíním, jaké výdaje je možné podpořit, čili jaké jsou způsobilé výdaje:⁴⁴

- kupní cena nemovitostí,
- projektová příprava a dokumentace,
- technická a dopravní infrastruktura,
- příprava území (HTÚ, přeložky, demolice, odstranění ekologických zátěží atd.),
- výstavba či rekonstrukce podnikatelských objektů.

2.2 Instituce spojené s podporou průmyslových zón

V následující kapitole jsou představeny nejvýznamnější instituce, které mají co do činění s podporou regionů a průmyslových zón. .

⁴⁴ *CzechInvest* [online]. 1994 [cit. 2011-02-06]. Národní program podpory zón. Dostupný z WWW: <<http://www.czechinvest.org/nppz>>.

2.2.1 Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo průmyslu a obchodu je ústředním orgánem státní správy, jehož působnost je vymezena zákonem č.2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Ve své činnosti se řídí Ústavou a právními předpisy České republiky.⁴⁵

Ministerstvo průmyslu a obchodu je ústředním orgánem státní správy pro:⁴⁶

- průmyslovou politiku, energetickou politiku, obchodní politiku v kontextu jednotného trhu EU, proexportní politiku, tvorbu jednotné surovinové politiky a využívání nerostného bohatství;
- podporu podnikání a investování v oblasti zpracovatelského průmyslu i průmyslového výzkumu a vývoje, techniky a technologií včetně využití evropských fondů v této oblasti;
- vnitřní obchod a ochranu zájmů spotřebitelů v kontextu evropské spotřebitelské politiky;
- podporu malých a středních podniků, s výjimkou regionální podpory podnikání, a pro rozvoj živnostenského podnikání a využívání evropských fondů v této oblasti;
- technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví;
- elektronické komunikace a poštovní služby.

Ministerstvo průmyslu a obchodu přímo řídí několik organizací. K 1. 1. 2010 se jednalo o tyto organizace: Česká obchodní inspekce, Puncovní úřad, Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, Státní energetická inspekce, Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva, **Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest**, **Česká agentura na podporu obchodu CzechTrade**, Český metrologický institut, Státní výzkumný ústav materiálu, Státní výzkumný ústav a Správa služeb Ministerstva průmyslu a obchodu.

⁴⁵ *Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky* [online]. 1.2.2010 [cit. 2011-02-08]. Přehled povinně zveřejňovaných informací. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/cz/povinne-informace.html>>.

⁴⁶ *Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky* [online]. 1.2.2010 [cit. 2011-02-08]. Přehled povinně zveřejňovaných informací. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument1926.html>>.

2.2.2 CzechInvest

Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest je státní příspěvková organizace podřízená Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR, která posiluje konkurenceschopnost české ekonomiky prostřednictvím podpory malých a středních podnikatelů, podnikatelské infrastruktury, inovací a získáváním zahraničních investic z oblastí výroby, strategických služeb a technologických center.⁴⁷

CzechInvest v rámci zjednodušení komunikace mezi státem, podnikateli a Evropskou unií zastřešuje celou oblast podpory podnikání ve zpracovatelském průmyslu, a to jak z prostředků EU, tak ze státního rozpočtu. Dále propaguje Českou republiku v zahraničí jako lokalitu vhodnou pro umístování mobilních investic, je výhradní organizací, která smí nadřízeným orgánům předkládat žádosti o investiční pobídky, a podporuje české firmy, které mají zájem zapojit se do dodavatelských řetězců nadnárodních společností. Prostřednictvím svých služeb a rozvojových programů tak CzechInvest přispívá k rozvoji domácích firem, českých a zahraničních investorů i celkového podnikatelského prostředí.⁴⁸

CzechInvest nabízí velké množství služeb, např.:⁴⁹

- informace o možnostech podpory pro malé a střední podnikatele,
- implementaci dotačních programů financovaných EU a státem,
- formální poradenství k projektům,
- správu databáze podnikatelských nemovitostí,
- podporu subdodavatelů – správa databáze českých dodavatelských firem,
- pomoc při realizaci investičních projektů,
- zprostředkování státní investiční podpory,

⁴⁷ *CzechInvest* [online]. 1994 [cit. 2011-02-08]. O CzechInvestu. Dostupný z WWW: <<http://www.czechinvest.org/o-czechinvestu>>.

⁴⁸ *CzechInvest* [online]. 1994 [cit. 2011-02-08]. O CzechInvestu. Dostupný z WWW: <<http://www.czechinvest.org/o-czechinvestu>>.

⁴⁹ *CzechInvest* [online]. 1994 [cit. 2011-02-08]. O CzechInvestu. Dostupný z WWW: <<http://www.czechinvest.org/o-czechinvestu>>.

- AfterCare – služby pro zahraniční investory, kteří již působí v České republice, podpora při reinvesticích.

Agentura CzechInvest rovněž na začátku roku 2004 založila síť třinácti regionálních kanceláří ve všech krajských městech. Důvodem jejich vzniku bylo rozšíření nabídky služeb. Regionální kanceláře agentury CzechInvest poskytují informace o službách agentury a možnostech podpory podnikání ze strukturálních fondů EU, pomáhají firmám, které mají zájem realizovat svou investici v daném regionu a spolupracují se zástupci místní správy a samosprávy, školami a dalšími regionálními institucemi při hledání příležitostí rozvoje podnikatelského prostředí regionu.⁵⁰

CzechInvest aktivně působí v oblasti průmyslových zón již od roku 1998, kdy začal realizovat Program na podporu rozvoje průmyslových zón. V roce 2006 byl schválen již zmiňovaný Program na podporu podnikatelských nemovitostí a infrastruktury, díky kterému pokračuje podpora výstavby a rozvoje podnikatelských nemovitostí (převážně strategických průmyslových zón) a regenerace lokalit brownfieldů.⁵¹

Celkově v letech 1998–2007 získalo podporu 103 průmyslových zón. Do jejich rozvoje stát věnoval do konce roku 2007 8,9 miliardy Kč a ze správy pozemkového fondu na ně bylo převedeno 605 hektarů. Vzniklo tak 4 201 hektarů průmyslových zón, ve kterých vyrostly závody 520 nových firem a podnikatelů. Práci v nich našlo více než 88 228 lidí, do konce roku 2008 se počet nových pracovních míst vyšplhal až na 119 017 pracovních míst. Podnikatelé se v zónách zavázali proinvestovat 192 miliard korun. Na jeden hektar investičně připravené půdy tak připadá v průměru 55 ohlášených pracovních pozic a celková výše dotace ze státního rozpočtu na jedno nově vytvořené pracovní místo dosahuje 74 644 Kč.⁵²

⁵⁰ *CzechInvest* [online]. 1994 [cit. 2011-02-08]. O CzechInvestu. Dostupný z WWW: <<http://www.czechinvest.org/o-czechinvestu>>.

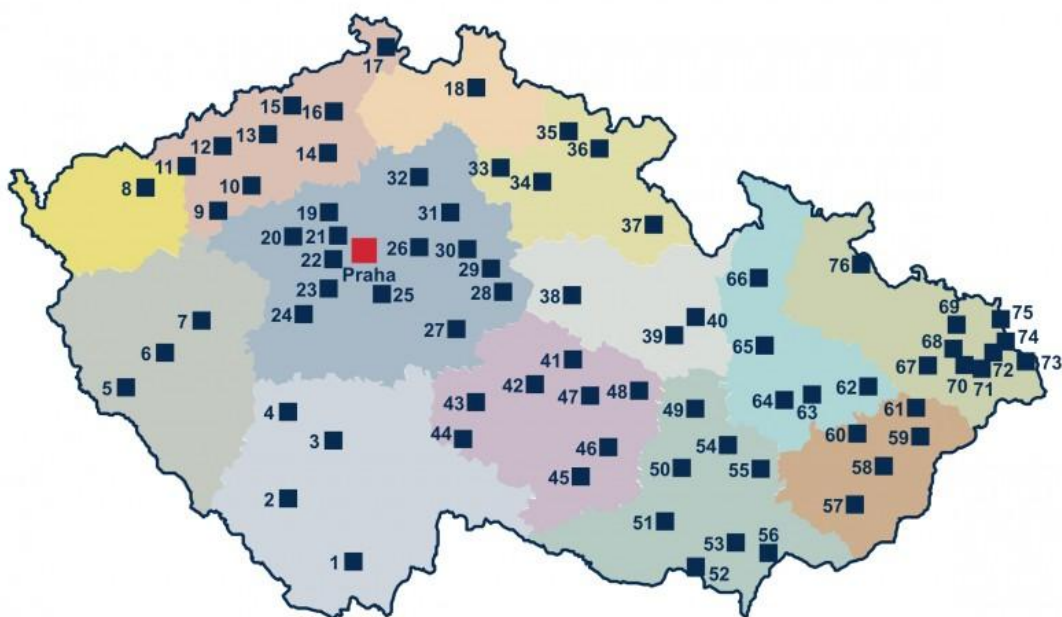
⁵¹ *CzechInvest* [online]. 1994 [cit. 2011-02-08]. Průmyslové zóny. Dostupný z WWW: <<http://www.czechinvest.org/pz>>.

⁵² *CzechInvest* [online]. 1994 [cit. 2011-02-09]. Výroční zpráva CzechInvest 2007. Dostupný z WWW: <<http://www.czechinvest.org/data/files/vz-2007-1084.pdf>>.

Poslední informace z webových stránek CzechInvestu mluví o tom, že v roce 2009 evidovala agentura 91 průmyslových zón, kde investovalo 535 nových podniků, které zde zaměstnaly dohromady téměř 98 tisíc lidí.⁵³

Je však nutné podotknout, že určit přesný počet průmyslových zón v naší republice je velmi složité. Neexistuje totiž žádný limit určující vymezení průmyslové zóny. Je tedy téměř nemožné přesně určit, zda se v tom kterém případě jedná o průmyslovou zónu či ne. Seznam průmyslových zón v ČR, jenž je zveřejněn i na internetových stránkách Centra pro regionální rozvoj představuje 161 významných průmyslových zón. V žádném případě se však nejedná o maximální výčet celkového stavu v České republice, který je několikanásobně vyšší.⁵⁴

Následující mapa znázorňuje podpořené průmyslové zóny. U vysvětlivek pod mapou znamenají čísla v závorce počet průmyslových zón v dané lokalitě.

Obrázek 2 – Mapa podpořených průmyslových zón od roku 1998

⁵³ CzechInvest [online]. 1994 [cit. 2011-02-09]. Průmyslové zóny. Dostupný z WWW: <<http://www.czechinvest.org/pz>>.

⁵⁴ Průmyslové zóny [online]. [cit. 2011-02-08]. Průmyslové zóny. Dostupné z WWW: <<http://www.prumyslove-zony.cz/blog/prumyslove-zony-53>>.

Vysvětlivky:

1 Český Krumlov, 2 Prachatice, 3 Písek, 4 Blatná, 5 Domažlice, 6 Stod, 7 Plzeň (2)*, 8 Ostrov, 9 Podbořany (2)*, 10 Žatec (2)*, 11 Klášterec nad Ohří, 12 Chomutov, 13 Most, 14 Lovosice (2)*, 15 Přestanov, 16 Ústí nad Labem, 17 Rumburk, 18 Liberec, 19 Slaný, 20 Tuchlovice, 21 Kladno, 22 Unhošť, 23 Zdice, 24 Žebrák, 25 Zlatníky-Hodkovice, 26 Poříčany, 27 Zruč nad Sázavou, 28 Kutná Hora (3)*, 29 Kolín, 30 Velim, 31 Nymburk, 32 Mladá Boleslav, 33 Jičín (2)*, 34 Hořice, 35 Vrchlabí, 36 Trutnov, 37 Kvasiny, 38 Chrudim, 39 Svitavy, 40 Moravská Třebová, 41 Ždírec nad Doubravou, 42 Havlíčkův Brod, 43 Pelhřimov, 44 Kamenice nad Lipou, 45 Třebíč, 46 Velké Meziříčí, 47 Žďár nad Sázavou, 48 Bystřice nad Pernštejnem, 49 Blansko, 50 Brno (2)*, 51 Pohořelice, 52 Mikulov, 53 Velké Pavlovice, 54 Vyškov (2)*, 55 Brankovice, 56 Hodonín (2)*, 57 Staré Město, 58 Zlín, 59 Vsetín, 60 Holešov, 61 Valašské Meziříčí, 62 Hranice, 63 Velká Bystřice (2)*, 64 Olomouc (3)*, 65 Uničov, 66 Šumperk, 67 Mošnov, 68 Paskov, 69 Ostrava (2)*, 70 Frýdek - Místek (2)*, 71 Nošovice, 72 Třanovice, 73 Třinec, 74 Český Těšín, 75 Karviná, 76 Krnov

Zdroj: Czechinvest [online]. [cit. 2011-02-08]. Průmyslové zóny. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/pz>>.

V níže uvedené tabulce je znázorněn vývoj počtu státem podporovaných průmyslových zón od roku 1998, tj. od roku, kdy byl přijat Program na podporu rozvoje průmyslových zón.

Tabulka 2 - Vývoj průmyslových zón v ČR v letech 1998 až 2007

Vývoj v letech 1998 až 2007										
Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Průmyslové zóny	2	20	46	58	71	79	89	92	102	103
Investoři	0	36	67	131	166	208	284	360	398	520

Zdroj: *Průmyslové zóny* [online]. 2007 [cit. 2011-02-14]. Průmyslové zóny. Dostupný z WWW: <<http://www.prumyslove-zony.cz/blog/prumyslove-zony-53>>.

Z tabulky vyplývá, že počet průmyslových zón, bez výjimky, neustále roste a s ním i počet investorů, kteří se do průmyslových zón dostávají.

2.2.3 CzechTrade

Proexportní agentura CzechTrade je příspěvková organizace, která byla zřízena v roce 1997 Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR s cílem poskytovat služby zaměřené na zlepšování výsledků zahraničního obchodu ČR a exportních aktivit českých podnikatelských subjektů.⁵⁵

⁵⁵ *CzechTrade* [online]. [cit. 2011-02-15]. 2009-2010 Historie agentury. Dostupné z WWW: <<http://www.czechtrade.cz/o-czechtrade/predstaveni/historie-agentury/>>.

Prvořadým úkolem této agentury je pomáhat českým vývozcům prosadit se na zahraničních trzích a rozvíjet jejich exportní aktivity. Hlavním přínosem agentury CzechTrade pro exportéry je tedy usnadnění vstupu na mezinárodní trhy, včetně úspory jejich času a nákladů.⁵⁶

CzechTrade má 33 zahraničních kanceláří s působností v 35 zemích, které poskytují aktuální a ověřené informace z těchto teritorií, mapují obchodní příležitosti a nabízejí individuální asistenční služby pro úspěšný export našich firem.⁵⁷

Případní investoři si mohou u agentury CzechTrade objednat různé služby, jsou to např.:⁵⁸

- poradenské, organizační, asistenční a informační služby zahraničních kanceláří,
- informace a poptávky ze zahraničních trhů,
- exportní vzdělávání (exportní akademie),
- prezenční akce zahraničí,
- adresář českých exportérů,
- návrhy designu pro exportéra, tvorbu vlastní internetové prezentace v adresáři exportérů, atd.

CzechTrade se také může pochlubit tím, že jako jedna z prvních evropských národních proexportních agentur získal v roce 2002 certifikát jakosti ISO 9001:2002 a od té doby jej každoročně úspěšně obhajuje.⁵⁹

2.2.4 Ministerstvo pro místní rozvoj

Další významnou institucí na poli podpory průmyslových zón a regionálního rozvoje je **Ministerstvo pro místní rozvoj**. Ministerstvo bylo zřízeno s účinností od

⁵⁶ *CzechTrade* [online]. [cit. 2011-02-15]. 2009-2010 Slovo ředitele. Dostupné z WWW: <<http://www.czechtrade.cz/o-czechtrade/predstaveni/slovo-reditele/>>.

⁵⁷ *CzechTrade* [online]. [cit. 2011-02-15]. 2009-2010 Představení CzechTrade. Dostupné z WWW: <<http://www.czechtrade.cz/o-czechtrade/predstaveni/>>.

⁵⁸ *CzechTrade* [online]. [cit. 2011-02-15]. 2009-2010 Naše služby. Dostupné z WWW: <<http://www.czechtrade.cz/sluzby/>>.

⁵⁹ *CzechTrade* [online]. [cit. 2011-02-15]. 2009-2010 Slovo ředitele. Dostupné z WWW: <<http://www.czechtrade.cz/o-czechtrade/predstaveni/slovo-reditele/>>.

1. listopadu 1996, a je ústředním orgánem státní správy ve věcech: regionální politiky, politiky bydlení, rozvoje domovního a bytového fondu, nájmu bytů a nebytových prostor, územního plánování, stavebního řádu, vyvlastnění, investiční politiky, cestovního ruchu a pohřebnictví.⁶⁰

Kromě výše uvedených kompetencí ministerstvo pro místní rozvoj spravuje finanční prostředky určené k zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu, koordinuje činnosti ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy při zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu. Dále plní roli Národního koordinačního orgánu (NOK), který stanovuje jednotný rámec pro řízení a provádění pomoci poskytované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v České republice, zabezpečuje činnosti spojené s Kohezní politikou EU v ČR, která je zaměřena na snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje jednotlivých regionů ČR a na sblížování ekonomické úrovně ČR s EU. Ministerstvo také zabezpečuje účast ČR v Územní agendě EU, která vytváří strategický a akční rámec územního rozvoje Evropy s vazbou na národní koncepci územního rozvoje a poskytuje informační metodickou pomoc vyšším územním samosprávným celkům, městům, obcím a jejich sdružením a zajišťuje činnosti spojené s procesem zapojování územních samosprávných celků do evropských regionálních struktur.⁶¹

2.2.5 Hospodářská komora ČR

Hospodářská komora České republiky (dále HK ČR) zastupuje podnikatelskou veřejnost a podporuje všechny podnikatelské oblasti mimo zemědělství, potravinářství a lesnictví (tuto činnost vykonává Agrární komora ČR). Hlavním úkolem komory je vytvářet příležitosti pro podnikání, prosazovat a podporovat opatření, která přispívají k rozvoji podnikání v ČR a tím i k celkové ekonomické stabilitě státu.⁶²

⁶⁰ *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2011-02-15]. Ministerstvo. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/getdoc/930c8c00-9458-48c2-b11b-76bfd0bd8105/Ministerstvo>>.

⁶¹ *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2011-02-15]. Ministerstvo. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/getdoc/930c8c00-9458-48c2-b11b-76bfd0bd8105/Ministerstvo>>.

⁶² *Hospodářská komora České republiky* [online]. 2009 [cit. 2011-02-15]. Hospodářská komora České republiky. Dostupné z WWW: <<http://www.komora.cz/hospodarska-komora-ceske-republiky/o-nas-5/hospodarska-komora-ceske-republiky-hk-cr/hospodarska-komora-ceske-republiky-2/hospodarska-komora-ceske-republiky.aspx>>.

HK ČR sdružuje téměř 14 000 členů (právnických i fyzických osob) organizovaných v 65 regionálních a 83 oborových asociací HK ČR.

Hospodářská komora České republiky:⁶³

- informuje o hospodářských podmínkách a ekonomickém vývoji,
- zajišťuje hospodářský styk se zahraničím,
- poskytuje své členské základně i podnikatelské veřejnosti poradenské a konzultační služby v otázkách spojených s podnikatelskou činností,
- organizuje v rámci své působnosti vzdělávací činnost, profesní vzdělání vč. rekvalifikací, podílí se na řešení problémů zaměstnanosti a na odborné přípravě k výkonu povolání, podporuje školská zařízení, zřízená k tomuto účelu,
- spolupracuje s orgány státní správy a místních samospráv,
- zabezpečuje propagaci podnikatelské činnosti svých členů, atd.

2.2.6 Centrum pro regionální rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj zřídilo příspěvkovou organizaci – **Centrum pro regionální rozvoj ČR** (dále CRR ČR), jehož základním posláním je podpora regionální politiky ministerstva pro místní rozvoj a podpora a monitorování hospodářského a sociálního rozvoje v regionech.

CCR ČR rovněž zajišťuje aktivity zaměřené na dotační programy Evropské unie vypsáné pro Českou republiku:⁶⁴

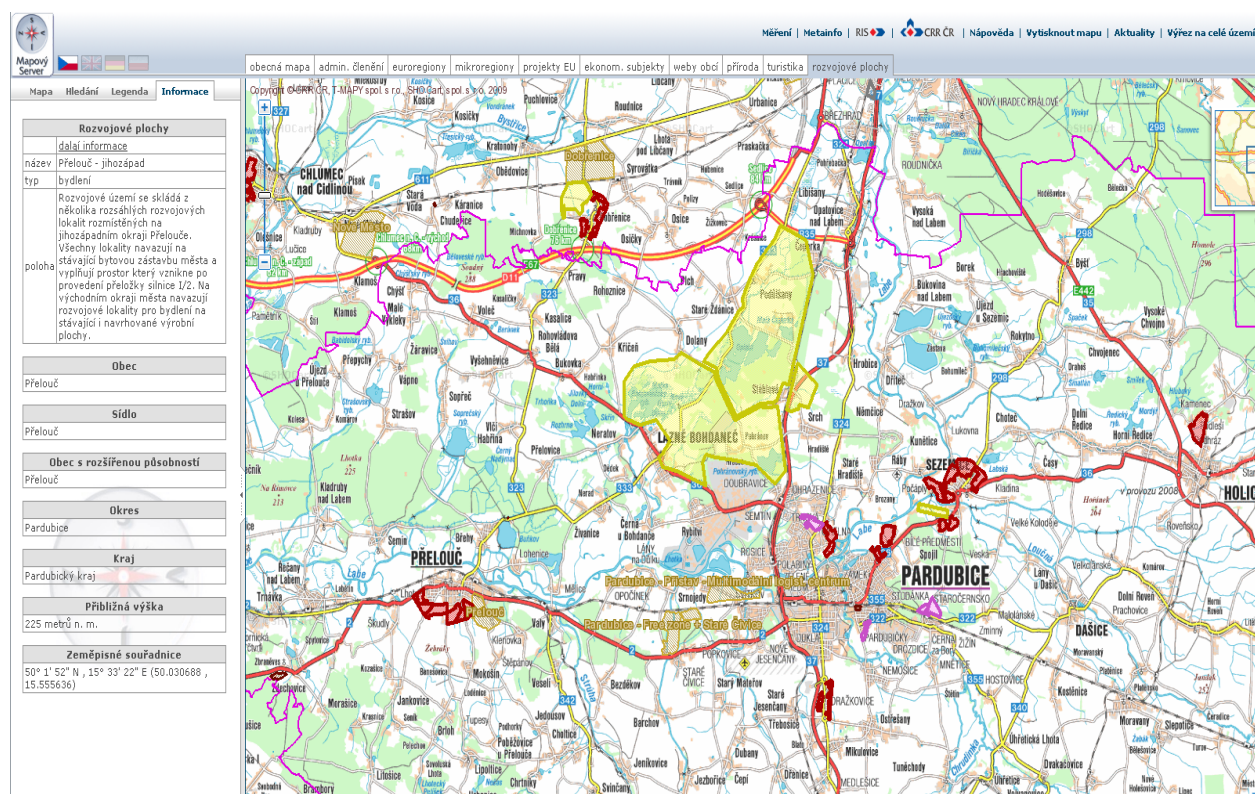
- v programovacím období 2007-2013,
- v programovacím období 2004-2006,
- v předvstupním období 1998-2006.

⁶³ *Hospodářská komora České republiky* [online]. 2009 [cit. 2011-02-16]. Hospodářská komora České republiky. Dostupné z WWW: < <http://www.komora.cz/hospodarska-komora-ceske-republiky/o-nas-5/hospodarska-komora-ceske-republiky-hk-cr/hospodarska-komora-ceske-republiky-2/hospodarska-komora-ceske-republiky.aspx>>.

⁶⁴ *Centrum pro regionální rozvoj ČR* [online]. 2009-2010 [cit. 2011-02-15]. Vítejte Vás na stránkách CRR.cz. Dostupné z WWW: < <http://www.crr.cz/cs/>>.

CRR také metodicky řídí a usměrňuje vznik, výstavbu a provoz Regionálního Informačního Servisu (RIS), který je unikátním on-line souhrnem regionálních dat z celé ČR. Takto bezplatně zpřístupněné údaje charakterizují hospodářské prostředí, životní prostředí, sociální prostředí, administrativní členění, samosprávu, veřejnou správu, dotační možnosti a mnohé jiné.⁶⁵

V návaznosti na RIS byl Centrem pro regionální rozvoj ČR vybudován také Mapový Server CRR ČR za účelem kvalitního zobrazování specifických dat vypovídajících o rozvoji a dění v jednotlivých regionech České republiky.⁶⁶

Obrázek 3 - Příklad mapy rozvojových ploch z Mapového serveru CRR ČR

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj ČR [online]. 2009-2010 [cit. 2011-02-15]. Vítejte Vás na stránkách CRR.cz. Dostupné z WWW: < <http://www.crr.cz/cs/>>.

⁶⁵ Centrum pro regionální rozvoj ČR [online]. 2009-2010 [cit. 2011-02-15]. Vítejte Vás na stránkách CRR.cz. Dostupné z WWW: < <http://www.crr.cz/cs/>>.

⁶⁶ Centrum pro regionální rozvoj ČR [online]. 2009-2010 [cit. 2011-02-15]. Vítejte Vás na stránkách CRR.cz. Dostupné z WWW: < <http://www.crr.cz/cs/>>.

2.2.7 Regionální rozvojové agentury

Regionální rozvojové agentury (RRA) jsou organizace, které usilují o systematický rozvoj příslušného regionu společně s rozvojem měst a obcí, podporují zahraniční investice, snaží se získávat respekt partnerů v regionu a dosáhnout toho, aby jimi byla akceptována a plnila úlohu garanta kvalitní spolupráce rozvojových aktivit v regionu.

Hlavním posláním RRA je podpora hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje regionu.

V současné době existuje v ČR 18 RRA a jsou zastoupeny v následujících městech: Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Jihlava, Jindřichův Hradec, Karlovy Vary, Kladno, Liberec, Most, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Rychnov nad Kněžnou, Stachy (okres Prachatice), Starý Hrozenkov (okres Uherské Hradiště), Ústí nad Labem a Zlín.

Obrázek 4 - Regionální rozvojové agentury v ČR

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj ČR. *Centrum pro regionální rozvoj ČR* [online]. 2010 [cit. 2011-02-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.crr.cz/cs/regiony/regionalni-rozvojove-agentury-rra/mapa-rra/>>.

V České republice existují regionální rozvojové agentury s různou právní formou. **Převažují především neziskové právní formy:** (zájmová) sdružení právnických osob a obecně prospěšné společnosti. Dvě agentury vznikly jako příspěvkové organizace krajů (Královéhradecký a Karlovarský kraj). Tyto právní formy jsou považovány za nejvhodnější, neboť agenturám umožňují využívat prostředky jak státní, tak Evropské unie.

Méně časté jsou komerční právní formy, které jsou vlastní nejstarším agenturám: akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným. Výhody těchto právních forem lze ocenit v některých oblastech života agentur, jako je např. jednodušší zajišťování obchodních vztahů, možnost účastnit se podnikání jiných subjektů.⁶⁷

Když porovnáme původní strukturu zakladatelů s dnešní vlastnickou strukturou RRA tak zjistíme, že největší vliv měl po roce 2001 vstup krajů do organizačních struktur RRA. Tuto změnu lze hodnotit spíše jako pozitivní, neboť došlo k vymezení rolí mezi do té doby často konkurujícími rozvojovými agenturami a kraji.⁶⁸

Mezi nejdůležitější činnosti, které RRA vykonává, řadíme:⁶⁹

- koordinaci, prosazování a hájení zájmů regionální politiky kraje,
- poskytování univerzálních služeb pro podporu a koordinaci hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje kraje,
- podílení se na řešení strategie rozvoje kraje a vybraných regionálních projektů,
- získávání a využívání tuzemských a zahraničních finančních zdrojů pro regionální rozvoj, ve spolupráci s ostatními regionálními agenturami v ČR podílení se na komplexních úlohách regionálního rozvoje ČR dle zásad Evropské unie,

⁶⁷ Ježek, J. Regionální rozvojové agentury: okolnosti jejich vzniku, faktory úspěšnosti a budoucí vývoj. In: Sborník z kolokvia o mezinárodních vědách. Brno: Masarykova univerzita, 2007, s. 131

⁶⁸ Ježek, J. Regionální rozvojové agentury: okolnosti jejich vzniku, faktory úspěšnosti a budoucí vývoj. In: Sborník z kolokvia o mezinárodních vědách. Brno: Masarykova univerzita, 2007, s. 131, 132

⁶⁹ Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje. Hlavní předmět činnosti [online]. [cit. 2011-02-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.rrapk.cz/>>.

- zajišťování zpracování programových dokumentů včetně návrhu konkrétních projektů za kraj v rámci administrace strukturálních fondů EU, případně podobných investičních programů, umístitelných v regionu,
- organizování odborných akcí, přednášek a seminářů, členství a aktivní účast v tuzemských i mezinárodních organizacích,
- konzultace, poradenství, řešitelská a expertní činnost, osvětové aktivity a informační servis v médiích a na internetu.

2.3 Investiční projekty agentury CzechInvest v roce 2009

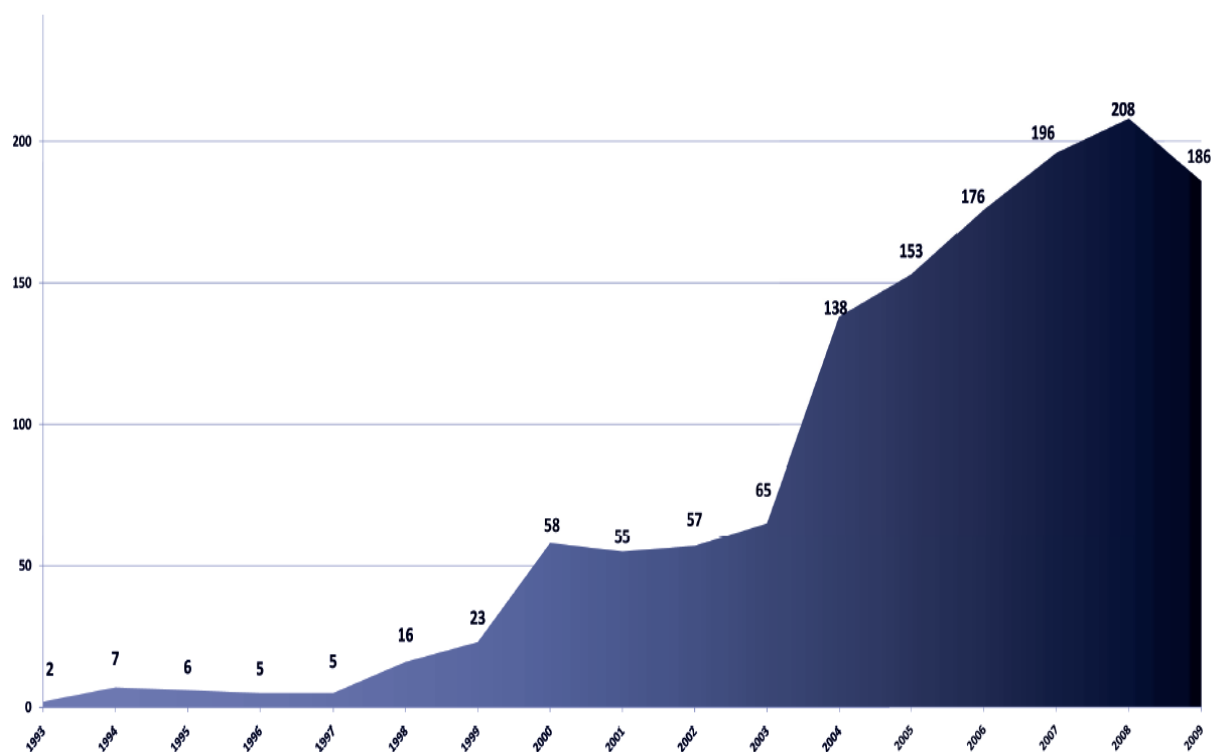
Pod pojmem investiční projekt si představujeme projekty zaměřené zejména na výstavbu a nákup nemovitostí, nákup nových strojů a technologií atd. Jde tedy o pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku.⁷⁰

Agentura CzechInvest během let 1993-2009 zprostředkovala 1 356 projektů. Výše investic do těchto projektů byla 665 280 mil. Kč a bylo vytvořeno 206 338 pracovních míst.⁷¹

Následující obrázek ukazuje počet projektů agentury CzechInvest v jednotlivých letech 1993-2009.

⁷⁰ *Fondy Evropské unie* [online]. [cit. 2011-02-14]. Investiční projekt. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/I/Investicni-projekt>>.

⁷¹ *CzechInvest* [online]. 1994 [cit. 2011-02-14]. Výroční zpráva CzechInvest 2009. Dostupný z WWW: < <http://www.czechinvest.org/data/files/czechin-vyrocka-2010-nahled-2317-cz.pdf>>.

Obrázek 5 - Investiční projekty CzechInvestu v letech 1993-2009

Zdroj: *CzechInvest* [online]. 1994 [cit. 2011-02-14]. Výroční zpráva CzechInvest 2009. Dostupný z WWW: < <http://www.czechinvest.org/data/files/czechin-vyrocka-2010-nahled-2317-cz.pdf>>.

Tabulka 3 - Sektorové rozdělení investičních projektů v ČR v roce 2009 uvádí sektorové rozdělení investičních projektů v ČR v roce 2009. Z celkového počtu 186 projektů jich byla více než čtvrtina (konkrétně 27 %) realizováno v sektoru informačních technologií a vývoji softwaru. Dalšími významnými oblastmi byly sektory strojírenský, elektronický a elektrotechnický, chemický a farmaceutický a centra strategických služeb. Do budoucna se zřejmě i nadále dá počítat s vysokým podílem sektoru IT a vývoje softwaru.

Tabulka 3 - Sektorové rozdělení investičních projektů v ČR v roce 2009

Sektor	Biotechnologie a medicína	Centra strategických služeb	Dřevozpracující a papírenský	Elektronický a elektro-technický	Gumárenský a plastikářský	Chemický a farmaceutický	IT a vývoj software	Kovodělný a kovo- zpracující	Strojírenský	Výroba dopravních prostředků	Ostatní
Počet projektů	3	13	4	20	8	14	52	5	32	8	27

Zdroj: *CzechInvest* [online]. 1994 [cit. 2011-02-14]. Výroční zpráva CzechInvest 2009. Dostupný z WWW: < <http://www.czechinvest.org/data/files/czechin-vyrocka-2010-nahled-2317-cz.pdf>>.

Tabulka 4 - Země původu investičních projektů zprostředkovaných agenturou CzechInvest v roce 2009

Země	ČR	Dánsko	Francie	Itálie	Japonsko	Německo	Polsko	Rakousko	USA	Velká Británie	Nizozemí	Tchaj-wan	Spojené arabské emiráty
Počet projektů	156	1	1	1	3	5	2	2	6	3	2	3	1
Investice (mil. CZK)	7 241,95	27,87	105,48	374,20	85,69	4 913,17	560,00	906,80	537,72	822,15	248,93	213,71	851,24

Zdroj: *CzechInvest* [online]. 1994 [cit. 2011-02-14]. Výroční zpráva CzechInvest 2009. Dostupný z WWW: < <http://www.czechinvest.org/data/files/czechin-vyrocka-2010-nahled-2317-cz.pdf>>.

Tabulka 4 udává počet projektů a jejich původců včetně výše jejich investice. Jednoznačně nejvyšší podíl projektů má Česká republika s téměř 84% podílem. Zajímavé je však srovnání investic, protože Německo s pouhými 5 projekty má poměrně velký podíl investic (4 913,17 mil. Kč) oproti ČR, která do 156 projektů investovala 7 241,98 mil Kč.

Tabulka 5 uvádí rozdělení investičních projektů v rámci krajů. Nutno zdůraznit, že v tabulce 5 je po sečtení všech projektů v jednotlivých krajích 203 projektů, avšak regionální projekty jednoho investora rozdělené mezi více krajů se do celkové statistiky započítávají jako jeden. Celkový počet projektů je tedy ve skutečnosti již výše zmíněných 186 projektů. Z nich jich bylo nejvíce realizováno ve Středočeském, Jihomoravském, Moravskoslezském a Plzeňském kraji. Zajímavé je opět porovnání investic v jednotlivých krajích. Mezi nejnákladnější se řadí projekty ve Středočeském a Ústeckém kraji.

Tabulka 5 - Krajské rozdělení investičních projektů v roce 2009

Kraj	SČ	JM	MS	PLZ	OL	KH	U	Z	PCE	LIB	JČ	V	Praha	K
Počet projektů	38	35	26	20	15	13	12	11	9	7	6	5	5	1
Investice (mil. CZK)	4159,12	2286,81	1008,34	2380,97	850,4	767,21	3780,48	522	301,23	127,77	44,72	353,36	304,81	1,68

Zdroj: *CzechInvest* [online]. 1994 [cit. 2011-02-14]. Výroční zpráva CzechInvest 2009. Dostupný z WWW: < <http://www.czechinvest.org/data/files/czechin-vyrocka-2010-nahled-2317-cz.pdf>>.

2.4 Legislativa týkající se průmyslových zón

Chceme-li⁷² realizovat podnikatelskou nemovitost, pak je nutný soulad našeho záměru s územním plánem (je-li vydán), dále s územním rozhodnutím, kterým se povoluje a popř. se stanovují podmínky umístění stavby. Dále je nutné stavební povolení, které opravňuje k zahájení a provedení stavebních prací a stanoví požadavky na výstavbu, a kolaudační či jiná rozhodnutí opravňující k užívání stavby. Zde je významný především **zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon**.

Dle povahy podnikatelského záměru je mnohdy nezbytné k územnímu rozhodnutí doložit též stanovisko dle **zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí** (tzv. EIA) a ke stavebnímu povolení tzv. integrované povolení (IPPC) dle **zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění**.

Kromě toho je třeba získat řadu dalších povolení či stanovisek dle zákonů na ochranu životního prostředí (nejsou-li nahrazena výše uvedeným integrovaným povolením), např. podle **vodního zákona, zákona o ovzduší, o ochraně přírody a krajiny, zákona o zemědělském půdním fondu** atd.

V případě realizace podnikatelské nemovitosti veřejným subjektem nebo za účasti veřejných prostředků, např. dotace, musí být dodavatel stavebních prací vybrán na základě výběrového řízení podle **zákonu o veřejných zakázkách**.

Mezi dalšími předpisy, které se při přípravě podnikatelských nemovitostí uplatní, lze uvést především **správní řád, zák. č. 500/2004 Sb.**, který upravuje postup správních úřadů při jejich rozhodování a vydávání nejrůznějších stanovisek a jiných právních aktů, dále **zákon o obcích** a **zákon o krajích** a to zejména v souvislosti s povinností předem zveřejnit záměr prodeje nemovitosti ve vlastnictví obce nebo kraje na úřední desce pod sankcí neplatnosti převodu, a dále samozřejmě **občanský a obchodní zákoník** významné především z hlediska uzavírání příslušných smluvních dokumentů v případech převodů vlastnictví k nemovitostem,

⁷² *Czechinvest* [online]. [cit. 2011-02-14]. Legislativa. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/legislativa>>.

smluv o dílo atd. a dále předpisy upravující problematiku **katastru nemovitostí a zápisů práv k nemovitostem**.⁷³

Stavebně právní legislativa, která upravuje podnikatelské nemovitosti je **vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace**. Další právní předpisy lze vypočíst v těchto oblastech:

Legislativa ve výše zmíněné oblasti životního prostředí:

- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí,
- zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění,
- zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech,
- zákon č. 254/2001 Sb., o vodách,
- zákon č. 86/2002 Sb., o ovzduší,
- zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.

Legislativa oblasti veřejných zakázek:

- zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

Další související předpisy:

- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád,
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích,
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích,
- zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník,
- zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník,
- zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí,
- zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech práv do katastru nemovitostí.

⁷³ *Czechinvest* [online]. [cit. 2011-02-14]. Legislativa. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/legislativa>>.

3 Výhody a nevýhody průmyslových zón

Současné tempo růstu počtu jednotlivých průmyslových zón v ČR není pouze soudobým trendem, je především ekonomickou nutností, a to jak pro velká krajská města, tak i pro města s menším počtem obyvatel na území celé republiky.

Průmyslové zóny s sebou přinášejí obrovský ekonomický přínos v podobě **nově vytvořených pracovních míst** a dalších možností odvíjejících se z výše investovaného kapitálu příchozích investorů. Jsou to totiž právě investice a nově vzniklá pracovní místa, která na sebe vážou další synergické efekty, jimiž jsou například nové pracovní příležitosti u subdodavatelů a navazujících služeb pro přicházející investory. Není proto překvapením, že největší zájem o vznik, budování a rozvoj většiny průmyslových zón má zpravidla místní správa, jejímž cílem je právě přilákání nových investorů, kteří následně vytvoří nová pracovní místa pro obyvatele ze samotného města nebo nejbližšího okolí. V těchto zónách, které vznikají na okrajích měst se zpravidla angažují místní malé firmy nebo menší zahraniční partneři.⁷⁴

Se vznikem průmyslových zón bývají velice často spojena tzv. **podnikatelská centra**. Ta jsou zakládána hlavně pro začínající podnikatele a menší podniky, které nejsou schopné samy si zajistit provoz investiční výstavbou. Kromě výhodných nájmu, které jsou často v prvních 2-3 letech začínajícím podnikům dotovány, poskytují především zkušenosti v oblasti marketingu, managementu nebo využívání informační databází. V neposlední řadě také pomáhají v otázce financování a to především informacemi a poradenstvím týkajícím se získáním základního kapitálu. Tato centra jsou zakládána převážně neziskovými organizacemi náležícími místní správě a dotovanými z místních zdrojů nebo vládou v rámci rozvoje podnikatelských aktivit ve stagnujících oblastech.⁷⁵

⁷⁴ *Průmyslové zóny* [online]. 2007 [cit. 2011-02-05]. Průmyslové zóny. Dostupný z WWW: <<http://www.prumyslove-zony.cz/blog/prumyslove-zony-53>>.

⁷⁵ *Průmyslové zóny* [online]. 2007 [cit. 2011-02-16]. Průmyslové zóny. Dostupný z WWW: <<http://www.prumyslove-zony.cz/blog/prumyslove-zony-53>>.

3.1 Brownfields

Brownfields jsou plochy, které byly v minulosti využívány pro průmyslovou, zemědělskou, stavební nebo jinou činnost a mohly by být v následku této nebo předchozí činnosti kontaminovány (čili ekologicky zatíženy) či jinak zdevastovány, což snižuje jejich atraktivitu pro budoucí využití. Může se jednat například o zcela nebo z části opuštěné průmyslové areály, staré zemědělské objekty, nevyužívané dražní pozemky, bývalé vojenské prostory, vybydlené obytné čtvrti atd.⁷⁶

Samotný pozemek brownfield může být součástí mnohem většího území, např. autoopravny, skladu pohonných hmot, teplárny v bývalém jednotném zemědělském družstvu, atd.⁷⁷

Lokality brownfieldů mohou skýtat značný potenciál pro další rozvoj a jejich realizace může mít pozitivní sociální a ekonomický dopad pro danou oblast, přestože jejich příprava bývá často časově a finančně velmi náročná. Pro zjednodušení procesu regenerace nabízí agentura CzechInvest spolupráci, jak veřejným, tak soukromým subjektům na realizaci **Národní strategie regenerace brownfieldů**, která si klade za cíl zajistit vznik funkčního prostředí pro tyto projekty.⁷⁸

Vizi Národní strategie regenerace brownfieldů je celkové ozdravení území, rozšíření nabídky pro podnikatele, zlepšení životního prostředí ve všech jeho složkách a dosažení efektivního využití dříve zanedbaného území s ohledem na tvorbu kvalitní struktury osídlení i krajiny, při respektování kulturně-historických, ekonomických, ekologických i sociálních hledisek. Základním cílem této strategie je vytvoření vhodného prostředí pro rychlou a efektivní realizaci regeneračních projektů a prevenci vzniku nových brownfieldů.⁷⁹

⁷⁶ Ústecký kraj [online]. 2004 [cit. 2011-02-16]. Definice lokality typu „brownfield“. Dostupný z WWW: <http://www.krustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=450018&id=431958&p1=110510>.

⁷⁷ Ústecký kraj [online]. 2004 [cit. 2011-02-16]. Definice lokality typu „brownfield“. Dostupný z WWW: <http://www.krustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=450018&id=431958&p1=110510>.

⁷⁸ CzechInvest [online]. [cit. 2011-02-16]. Brownfieldy. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/brownfieldy>>.

⁷⁹ CzechInvest [online]. [cit. 2011-02-16]. Národní strategie regenerace brownfieldů. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/nsrbf>>.

Nejvýznamnějšími cíli této strategie jsou především:⁸⁰

- systematické řešení co největšího množství brownfieldů v ČR,
- socioekonomický rozvoj postižených regionů,
- učinit brownfieldy „atraktivnějšími“ než-li greenfieldy,
- vytvoření funkční komunikační platformy pro zajištění regenerace brownfieldů,
- zachovat historickou, urbánní a sociální hodnotu lokalit,
- stanovit priority procesu regenerace brownfieldů,
- stabilizovat potřebné zdroje a vytvořit rámec financování,
- identifikovat bariéry a rizika procesu regenerace a navrhnout opatření zabránění jejich vzniku.

Resortem odpovědným za řešení problematiky regenerací brownfieldů je Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) ve spolupráci s ministerstvy životního prostředí a financí. MPO tuto činnost koordinuje pomocí meziresortní hodnotitelské komise. Velice důležitá bude spolupráce na regionální a místní úrovni - vzhledem k počtu brownfieldů a specifickým podmínkám v jednotlivých oblastech ČR.⁸¹

V roce 2005 byla započata Vyhledávací studie pro lokalizaci brownfieldů v ČR. Tato studie je jedním z významných podkladů Národní strategie regenerace brownfieldů. Celý tento projekt byl ukončen v polovině roku 2007. Na základě jeho studie je k dispozici ucelený přehled o brownfieldech v celé ČR, který je podkladem pro zařazování lokalit do Národní strategie regenerace brownfieldů – tj. ucelené databáze, ze které budou moci být vybírány projekty pro regeneraci a rozvíjení dalších investičních příležitosti pro developery a investory.⁸²

Díky vyhledávací studii bylo celkem lokalizováno 2 355 lokalit, jejichž rozloha celkem činí 10 362 ha a plocha zastavěná objekty je 1 412 ha.

⁸⁰ *CzechInvest* [online]. [cit. 2011-02-16]. Národní strategie regenerace brownfieldů. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/data/files/nsb-595.pdf>>.

⁸¹ *CzechInvest* [online]. [cit. 2011-02-17]. Národní strategie regenerace brownfieldů. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/nsrbf>>.

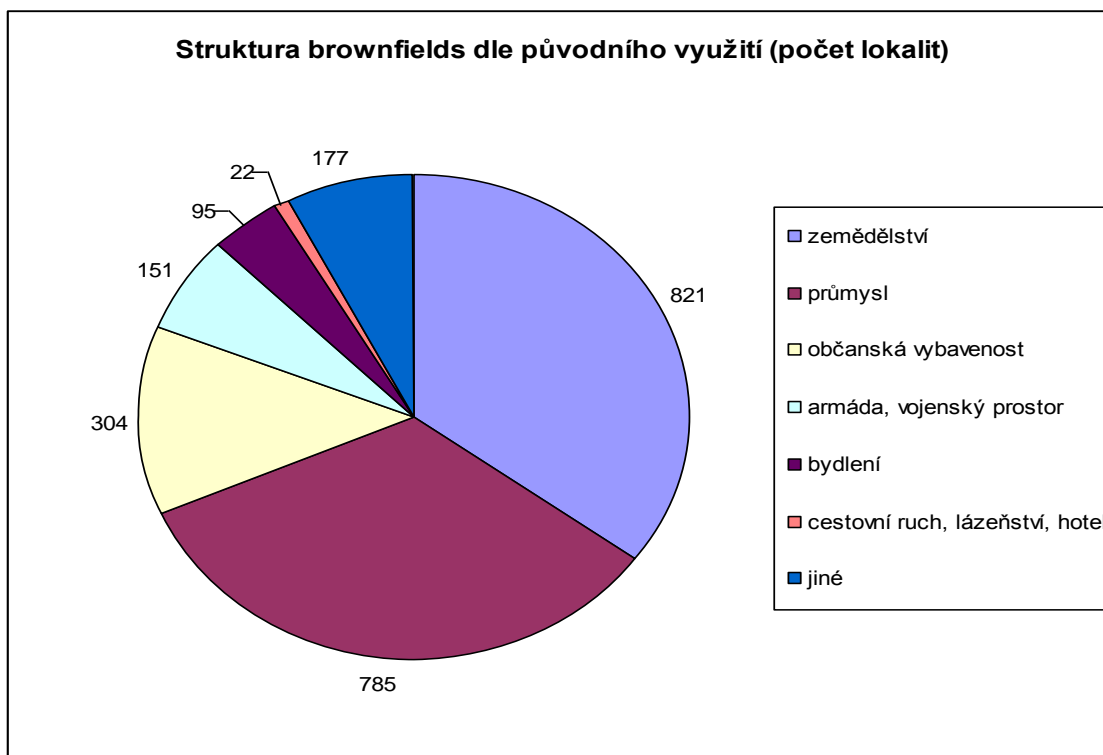
⁸² *CzechInvest* [online]. [cit. 2011-02-17]. Národní strategie regenerace brownfieldů. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/nsrbf>>.

Tabulka 6 - Struktura brownfields v ČR dle původního využití

Předchozí převažující využití lokality	Četnost	%
zemědělství	821	34,9
průmysl	785	33,3
občanská vybavenost	304	12,9
armáda, vojenský prostor	151	6,4
bydlení	95	4,0
cestovní ruch, lázeňství, hotel	22	0,9
jiné	177	7,5

Zdroj: *CzechInvest* [online]. [cit. 2011-02-16]. Národní strategie regenerace brownfieldů. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/data/files/nsb-595.pdf>>.

Z tabulky 6 je patrné, že nejvíce brownfieldů je původem zemědělská či průmyslová lokalita. Ačkoli se původně předpokládalo, že díky transformačním změnám v průmyslu bude převažovat zejména oblast průmyslová. Dalšími předchozími lokalitami je občanská vybavenost, pod čímž si můžeme představit např. školy, zámky a zámečky, kulturní střediska, atd.

Obrázek 6 - Struktura brownfields v ČR dle původního využití

Zdroj: *CzechInvest* [online]. [cit. 2011-02-16]. Národní strategie regenerace brownfieldů. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/data/files/nsb-595.pdf>>.

Tabulka 7 uvádí rozlohu lokalit brownfields v rozdělení podle předchozího využití lokality. Z tabulky je patrné, že četnost a rozloha brownfieldů jsou dva poměrně odlišné faktory. Zatímco v tabulce 6 byly brownfieldy nejčastěji zemědělského původu, co se týče rozlohy, tam zemědělské brownfieldy zaujímají až třetí pozici. Největší rozlohu, blíží se téměř polovině rozlohy veškerých brownfieldů v ČR, zaujímají bývalé průmyslové plochy. Dále následují armádní a vojenské prostory.

Tabulka 7 – Struktura brownfields v ČR dle původního využití

Předchozí převažující využití lokality	Rozloha lokality (ha)	%
průmysl	4 423,2	42,8
armáda, vojenský prostor	2 394,1	23,2
zemědělství	1 840,4	17,8
občanská vybavenost	413,3	4,0
bydlení	88,3	0,9
cestovní ruch, lázeňství, hotel	22,4	0,2
jiné	1 144,6	11,1

Zdroj: *CzechInvest* [online]. [cit. 2011-02-16]. Národní strategie regenerace brownfieldů. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/data/files/nsb-595.pdf>>.

Co se týče předpokládaného budoucího využití brownfieldů, nejčastěji se počítá se smíšenou průmyslovou funkcí (tj. lehký průmysl, služby...), dále smíšenou městskou funkcí (bydlení, služby) následovanou čistě průmyslovým využitím a občanskou vybaveností. V menším měřítku se předpokládá přeměna na zemědělství, bydlení, veřejnou zeleň, cestovní ruch, lázeňství a jiné.

Zajímavé je rovněž porovnání předchozího a budoucího využití (viz. obrázek Obrázek 7 - Předchozí a budoucí využití brownfields v ČR). Největší změna je patrná u zemědělství, kde došlo k výraznému snížení a u armády, pro kterou se v budoucnu nepředpokládá žádné nové využití území.

Využití	Předchozí	Budoucí
armáda	151	0
bydlení	95	100
cest.ruch	22	54
jiné	177	82
občanská vybavenost	304	292
průmysl	785	389
zemědělství	821	166
smíš.městská funkce	0	488
smíš.průmyslová funkce	0	490
smíšené zemědělství	0	268
veřejná zeleň	0	13
nezjištěno	0	13
celkem	2355	2355

Obrázek 7 - Předchozí a budoucí využití brownfields v ČR

Zdroj: *CzechInvest* [online]. [cit. 2011-02-16]. Národní strategie regenerace brownfieldů. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/data/files/nsb-595.pdf>>.

Mezi nejvýznamnější **výhody** využití brownfields patří tyto:⁸³

- jsou napojeny na existující dopravní komunikace a infrastrukturu,
- jsou snáze napojitelné na MHD než greenfields,
- jsou „zasít'ovány“,
- nezabírají další zemědělskou půdu,
- uvolnění prostoru pro nové investice, případně objektů pro potřeby obce,
- jejich regenerace přispívá k odstranění ekologických i estetických závad v sídelní krajině, k ochraně zdraví obyvatel a životního prostředí, k ekonomickému rozvoji území a tím i ke zvýšení místních příjmů a rozproudění ekonomiky v daném území,
- rozvoj podnikatelského sektoru po příchodu strategického investora spojený s vytvořením nových pracovních příležitostí a poklesem nezaměstnanosti,

⁸³ PETRUCCOVÁ, A. České dráhy [online]. 2007 [cit. 2011-02-22]. Vědeckotechnický sborník 23/2007. Dostupné z WWW: <<http://www.cd rail.cz/VTS/CLANKY/vts23/2303.pdf>>.

- zhodnocení majetku (pozemků i nemovitostí) jednotlivců i organizací v okolí revitalizovaných brownfields,
- růst daňových výnosů obce.

Naopak mezi nevýhody využití brownfields řadíme především tyto:⁸⁴

- nejasné a složité vlastnické vztahy,
- stávají se „obětí“ spekulantů,
- vyžadují sanaci starých ekologických zátěží,
- často vyžadují náklady na likvidaci zchátralých objektů, přičemž náklady na obnovu mohou být vyšší než stavba nového objektu, obvykle stavebnicového typu,
- může narazit v určitých lokalitách na komplikaci s archeologickými nebo kulturními památkami,
- v zastavěném území vyžaduje citlivost a ohleduplnost ke svému okolí,
- obvykle se neobejde bez veřejné podpory vzhledem k celkovým nákladům revitalizace,
- prozatím méně přitahují soukromý kapitál.

3.2 Greenfields

Pojmem „greenfields“, resp. „greenfield sites“ označujeme pozemky a volné plochy mimo kompaktně zastavěná území měst původně určené k zemědělskému, lesnickému a rekreačnímu využívání, které byly změnou územně plánovací dokumentace definovány jako rozvojové lokality určené k rezidenční, komerční nebo průmyslové zástavbě. Po změně funkce dochází k jejich vybavení dopravní a technickou infrastrukturou s využitím soukromých či veřejných rozpočtů. Takto připravené plochy jsou postupně zastavovány.⁸⁵

⁸⁴ PETRUCCOVÁ, A. České dráhy [online]. 2007 [cit. 2011-02-22]. Vědeckotechnický sborník 23/2007. Dostupné z WWW: <<http://www.cdrail.cz/VTS/CLANKY/vts23/2303.pdf>>.

⁸⁵ *Ústav pro ekopolitiku* [online]. 2006 [cit. 2011-02-22]. Slovníček pojmů. Dostupné z WWW: <<http://ekopolitika.cz/cs/ustecko-zivy-region/slovnicek-pojmu.html>>.

V současné době není jejich zastavování žádoucí (zvláště v městském prostředí), protože se klade důraz především na obnovu oblastí, které již v minulosti byly využívány pro průmyslovou výrobu, tj. brownfields. Ovšem realita je značně odlišná, protože jak je již uvedeno výše, lokality brownfields jsou často zanedbané a kontaminované a hlavně jsou investičně náročnější, zejména pokud jde o jejich přípravu. Proto dávají investoři častěji přednost právě greenfields.

Greenfields mají výhodu v tom, že se začíná stavět na volném prostoru - na „zelené louce“. Investor si tedy může postavit objekty, které vyhovují rozměrům a kvalitám dle jeho vlastních požadavků a nemusí se ohlížet na již existující budovy a přizpůsobovat se jim. Zároveň odpadá nutnost kompletního přebudování a vyčištění území v důsledku ekologického znečištění. Technická a dopravní infrastruktura je nově budována, čímž je zaručena její delší životnost a opět je třeba zmínit, že je budována podle potřeb investorů. Další důležitou roli hraje cena pozemků, která je nižší na okrajích měst než např. v centrech měst, kde se často brownfieldy nalézají. Bavíme-li se o budování nových montážních linek, to vyžaduje jednopodlažní průmyslové haly s velkou plochou, které je možné mnohem jednodušeji budovat právě na „zelených loukách“.⁸⁶

Co se týče nevýhod greenfields, ty spočívají především v nadměrném rozšiřování zastavěného území, např. na úkor zemědělské půdy. Dále můžeme zmínit i zvýšenou intenzitu dopravy v důsledku větší dojížděky.⁸⁷

3.3 Aftercare politika

Podle mého názoru je také v této kapitole nutné zmínit tzv. aftercare politiku neboli následnou péči o investory, která může mít dopad i na celé regiony. Jedná se o politiku založenou na poskytování služeb investorům na kontinuální bázi, tj. od příchodu investora až do úplného ukončení jeho činnosti v dané lokalitě.

⁸⁶ Univerzita Karlova v Praze [online]. 2003 [cit. 2011-02-22]. Průmyslová zóny Kladno – Jih jako příklad greenfields ve městě Kladně. Dostupné z WWW: <<http://web.natur.cuni.cz/~posova/sjezdcgs1.html>>.

⁸⁷ Univerzita Karlova v Praze [online]. 2003 [cit. 2011-02-22]. Průmyslová zóny Kladno – Jih jako příklad greenfields ve městě Kladně. Dostupné z WWW: <<http://web.natur.cuni.cz/~posova/sjezdcgs1.html>>.

Definovat aftercare je možné více způsoby. Jednou z možných definic je podle Pecka a Burdise následující: „Aftercare je možné chápat jako poskytování různých služeb přímým zahraničním investorům na kontinuální bázi v časovém horizontu po počátečním zřízení dané pobočky.“⁸⁸

Aftercare politika se dá rovněž definovat jako komplex dílčích přístupů, nástrojů a služeb, které svou aktivní rolí mají přispět ke zpevnění vazeb mezi investorem a hostitelským regionem, zastupovaným příslušnými úřady veřejné správy.⁸⁹

Poskytovateli služeb následné péče o investory v českých podmínkách jsou regionální či místní autority (kraje, městské a obecní úřady), které se zabývají zejména vytvářením příznivého a vstřícného podnikatelského prostředí. Nejvýznamnějším poskytovatelem služeb následné péče ovšem zůstává vládní agentura CzechInvest.

Následná péče o investory zahrnuje širokou škálu činností. Nejčastější formy podpory podnikání investorů jsou následující:⁹⁰

- podpora expanzí, reinvestic, rozvoje výzkumu,
- podpora v oblasti lidských zdrojů,
- vyhledání dodavatelů v daném regionu,
- pomoc s hledáním vhodných průmyslových zón a podnikatelských nemovitostí,
- poradenství ohledně čerpání investičních pobídek a spolufinancování projektů ze strukturálních fondů EU,
- rozvoj spolupráce investorů se středními, vyššími odbornými a vysokými školami,

⁸⁸ PECK, F., BURDIS, C. After-care for Inward Investors: Implications for Regional Development in the European Union. Paper presented to the Regional Studies Association European Conference on „Regional Futures: Past and Present, East and West“, Göteborg, Sweden, May 1995, 22 s.

⁸⁹ TETŘEVOVÁ Liběna. a kolektiv. *Veřejný a podnikatelský sektor*. Vyd. 1. PBtisk Příbram Professional Publishing, 2009. 137 s. ISBN 978-80-86946-90-0.

⁹⁰ *CzechInvest* [online]. 1994-2011 [cit. 2011-02-22]. Aftercare – následná péče o investory. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/aftercare>>.

- zprostředkování vyjednávání s místní samosprávou, státní správou a veřejnými institucemi,
- předkládání návrhů investorů na změny české legislativy Vládě ČR a kultivace českého podnikatelského prostředí,
- organizace odborných seminářů, pracovních snídaní s vrcholnými představiteli státní správy, diskusních kulatých stolů a společenských akcí.

Programy a služby následné péče lze rozdělit na **služby strategické** (pomáhají při rozhodnutí o investici), **operační** (většinou specifické pro daného investora) a **informační** (základní informace o prostředí).

Tato politika se dá všeobecně dále rozdělit na dvě fáze. **První fází je tzv. „lákání“ investorů.** Místní správa a agentura CzechInvest mají mnoho možných nástrojů, kterými můžou přilákat případného investora. Mohou to být daňové bonusy, poplatkové prázdny, kvalitní komunikační kanály, propojené informační systémy, další plochy k podnikání, nabídka kvalifikované pracovní síly, partnerské služby a mnohé jiné. Záměrem této fáze je tedy přilákání a následné „zakořenění“ investora. V rámci aftercare politiky se ovšem určitým způsobem rozvíjí i daný region, protože investoři i po „zakořenění“ nadále požadují kvalifikovanou pracovní sílu, kvalitní služby (zřizování středních, vyšších odborných i vysokých škol se zaměřením na specializaci investora) a jiné, dále je zajištěn příliv kapitálu, nové technologie, networking mezi podniky ve všech formách, zavádění nových podnikatelských trendů, atd.. Dále se zdokonaluje infrastruktura, urychlují se služby na úřadech a mnohé jiné. **Hlavními cíli této fáze je tedy především stabilizace podniků, rozvoj regionů, zvýšení daňových výnosů, vytváření řetězců podniků a konkurenceschopnost.**

Druhou fází je podpora etablovaných investorů. Jinými slovy, jedná se o udržení investora. Místní správa má opět několik možností jak investora v regionu udržet a podporovat ho. Mezi tyto možnosti patří především splnění slibů, kterými se správa zavázala investorovi. Další možností může být přilákání jiných investorů do regionů, kteří budou mezi sebou spolupracovat. Dále jsou to již výše zmíněná podpora vzniku nových škol, pracovních agentur, vědecko-výzkumných institucí atd. Pak je dokonce možné začlenit investora do sociálních sítí, tj. ukázat jim, že mají

vliv na daný region a jsou jeho součástí. Investor potom může sponzorovat různé akce konané v regionu, podporovat výzkum, vývoj a inovace, může posílat své odborníky přednášet na odborných školách, v případě odchodu investora, neodejde kompletně, ale nechá zde nějakou dodatečnou výrobu, pobočky atd.

Závěrem mohu říci, že Česká republika se v posledních letech stala jednou z předních oblastí pro zahraniční investice v Evropě. Tato skutečnost může být dána mnoha faktory, ať už geografickými, historickými, politickými či postupným ekonomickým a společenským vývojem. Neměli bychom opomenout ani vstup České republiky do NATO a Evropské unie. Dalšími faktory jsou jistě pracovní síly, ruku v ruce s produktivitou práce a její cenou.

Následná péče o investory by se v žádném případě neměla podcenit, protože takto těžce vybudovaná pozice České republiky nemusí mít dlouhého trvání a současní i budoucí investoři mohou své provozy přesunout dále na východ do méně vyspělých zemí s levnější pracovní silou.

4 Porovnání průmyslových zón ve vybraných krajích

V praktické části mé diplomové práce se zaměřím na porovnání a vliv průmyslových zón Pardubického, Královéhradeckého a Libereckého kraje. Poté provedu analýzu významných průmyslových zón na regiony, ve kterých se nacházejí.

4.1 Pardubický kraj – všeobecná charakteristika

Pardubický kraj se nachází ve východní části Čech. Skládá se ze čtyř okresů: Chrudim, Pardubice, Svitavy a Ústí nad Orlicí. Sousedí s kraji Královéhradeckým, Středočeským, Olomouckým, Jihomoravským a Vysočinou. Spolu s krajem Královéhradeckým a Libereckým tvoří oblast soudržnosti Severovýchod nebo-li NUTS 2, která patří mezi tři největší oblasti v republice jak rozlohou, tak i počtem obyvatel. Na principu partnerství obcí je založeno postupné formování mikroregionů na území Pardubického kraje, což je jedna z jeho silných stránek, která by měla přispět k jeho celkovému rozvoji.

Pardubický kraj má rozlohu 4 519 km² a je čtvrtým nejmenším krajem ČR (bez hlavního města Prahy). Kraj měl k 31. 12. 2009 celkem 451 obcí (6. nejvyšší počet obcí mezi 14 kraji ČR) s 3. nejmenší průměrnou rozlohou katastru obce 10,0 km² a 5. nejnižším průměrným středním počtem 1 145 obyvatel na 1 obec. V obcích s méně než 500 obyvateli žije 13,5 % obyvatelstva kraje. Postupně narůstá podíl obyvatel v obcích od 500 do 1 999 obyvatel, nyní činí 24,9 %. V obcích od 2 000 do 9 999 obyvatel je podíl obyvatel v kraji 19,9 %. Podíl obyvatel v obcích nad 10 000 obyvatel se v posledním roce snížil, ke konci roku 2009 činil 41,7 %. Krajskou metropoli Pardubice obývá 17,4 % obyvatel kraje. Celkově k 31. 12. 2010 žije v kraji něco přes 517 tisíc obyvatel a průměrná hustota činí 114 obyvatel na 1 km².

Nejlidnatějším okresem Pardubického kraje je okres Pardubice, následují okresy Ústí nad Orlicí, Svitavy a Chrudim. Třemi největšími městy Pardubického kraje jsou Pardubice, Chrudim a Svitavy. Z hlediska věkové struktury obyvatelstva lze v roce 2009 proti roku předchozímu sledovat pokračující pokles počtu obyvatel ve skupině obyvatel 15 - 64 let – oproti roku 2008 o 0,3 %, naopak růst byl

zaznamenán ve skupině 65letých a starších (o 2,7 %). Poprvé od roku 1991 se zvýšil počet dětí ve věku 0 – 14 let.

Z celkové výměry kraje připadá 60,3 % na zemědělskou půdu, z toho orná půda tvoří 44,0 %. Lesní pozemky pokrývají 29,6 % rozlohy kraje. Nejvyšším bodem kraje je Králícký Sněžník s výškou 1 424 m n. m., který je součástí stejnojmenného třetího nejvyššího pohoří České republiky. Naopak nejnižší bod kraje se nachází na hladině Labe u Kojic, při západní hranici kraje (201 m n. m.).

Pardubický kraj je charakteristický rozmanitostí přírodních podmínek, osídlením i průmyslovou a zemědělskou výrobou, a proto je rozdílná i kvalita životního prostředí. Mezi nejméně postižená území antropogenní činností patří oblast podhůří a vrchovin (bez větších sídel) ve střední a severní části okresu Ústí nad Orlicí a v jižní části okresu Chrudim. Nejintenzivněji je poškozené životní prostředí v územích s koncentrovaným průmyslem, osídlením a dopravními uzly. V Pardubické aglomeraci je stupeň poškození životního prostředí zejména chemickým průmyslem a energetikou jeden z největších v rámci ČR (průmyslové závody Paramo, Synthesia, elektrárny Opatovice a Chvaletice).

Obrázek 8 – Pardubický kraj

Zdroj: Správní mapa ČR [online]. 2006 [cit. 2011-03-15]. Pardubický kraj. Dostupné z WWW: <<http://spravnimapa.topograf.cz/pardubicky-kraj>>.

4.1.1 Průmyslové zóny Pardubického kraje

V Pardubickém kraji se koncentruje průmysl, ale i komerční a veřejné služby. Průmyslová výroba zde má pestrou strukturu. Nejsilněji je zastoupeno všeobecné strojírenství, dále pak průmysl textilní, oděvní, kožedělný, nejvyšší podíl na celostátní produkci má průmysl chemický.

Nejvýznamnější průmyslovou zónou Pardubického kraje je bezesporu městská průmyslová zóna ve statutárním městě Pardubice, a to **Pardubice – Staré Čivice**.

Tabulka 8 – Průmyslové zóny a nejvýznamnější brownfields v Pardubickém kraji

Název	PZ	Brownfields	Plocha (ha)
Pardubice - Synthesia		x	238,0
Pardubice - Přístav - Multimodální logistické centrum	x		90,0
Pardubice - Staré Čivice	x		70,0
Chrudim - část SZ, část SV	x		67,0
Padrubice - Semtín, Aliachem		x	46,0
Vysoké Mýto - SZ	x		40,0
Svitavy	x		39,0
Litomyšl - Benátky u Litomyšle	x		30,0
Přelouč	x		23,0
Hlinsko	x		20,0
Moravská Třebová	x		11,5
Ústí nad Orlicí	x		8,1

Zdroj: vlastní zpracování dle CzechInvest [online]. 1994-2011 [cit. 2011-04-26]. Úspěšné projekty z oblasti investic. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/data/files/cic2008-pardubice155.pdf>>.

PARDUBICE – STARÉ ČIVICE

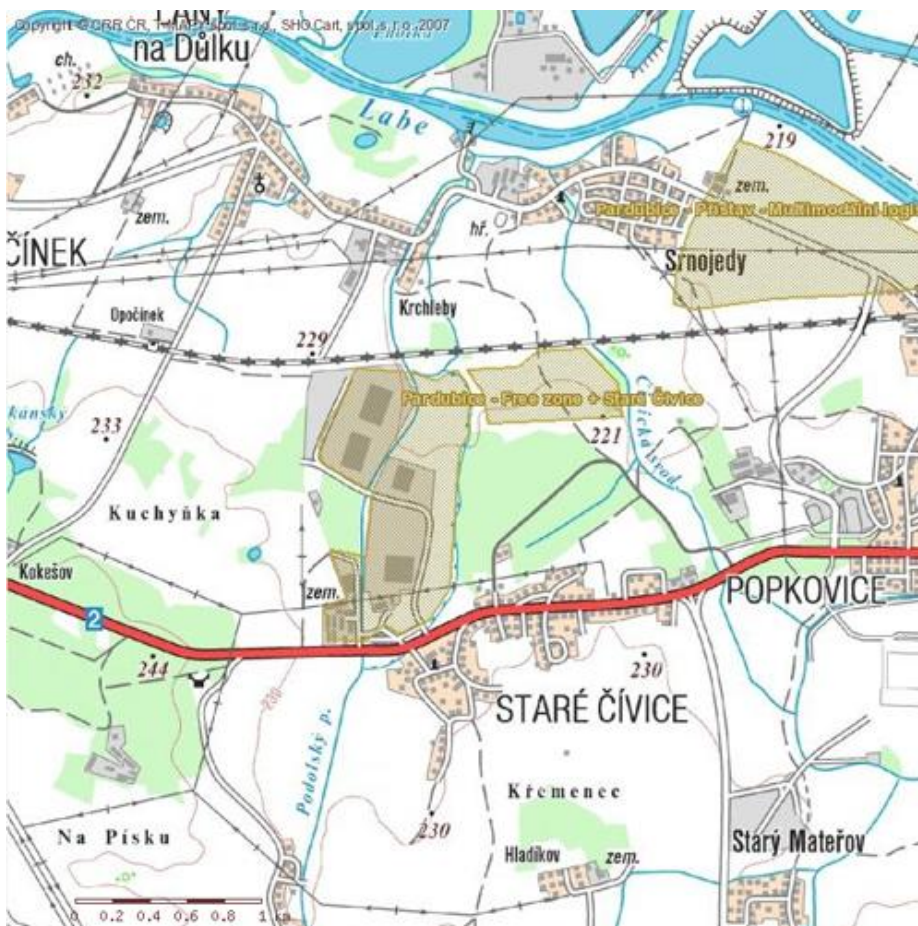
Vzhledem k bohaté průmyslové historii města Pardubic není divu, že v roce 1995 vznikl záměr vybudovat novou průmyslovou zónu. K tomuto účelu byla vybrána lokalita, kde již fungovala bezcelní zóna a kde nebyl problém se získáváním pozemků. V první fázi jich bylo vykoupeno zhruba 50 hektarů, v současnosti se již průmyslová zóna rozkládá na 75 hektarech. Jakmile byly pozemky vykoupeny, začalo město Pardubice a společnost CzechInvest tuto, ve své době největší, průmyslovou zónu v republice, tzv. „greenfield“, nabízet zahraničním investorům.

Od roku 1998 se začalo s projektováním veškerých inženýrských sítí. Původně mělo město představu, že inženýrské sítě vybuduje až s příchodem prvních investorů dle jejich požadavků. Ovšem jak se ukázalo, velcí investoři, kteří o

průmyslovou zónu projevíli zájem, raději investovali tam, kde již byly inženýrské sítě hotové. Proto o rok později, v roce 1999, se město rozhodlo vybudovat veškeré inženýrské sítě předem s tím, že odborníci museli předem odhadnout jejich kapacity.

Prvním velkým investorem, který projevil konkrétní zájem, byla tchajwanská společnost Foxconn, což je jeden z největších světových výrobců osobních počítačů, vyrábějící pro takové značky jako Compaq, IBM, Dell, Apple, HP. Nakonec se pro tuto společnost ukázalo jako výhodnější a rychlejší zakoupit v Pardubicích areál zkrachovalé společnosti HTT TESLA, v jejichž výrobních halách zahájili v roce 2000 výrobu PC IMAC pro IBM a PC Compaq.

Průmyslová zóna se nachází na západním okraji Pardubic přibližně 6 kilometrů od centra města. Leží v katastru obce Staré Čivice mezi státní silnicí I/2 vedoucí do Kolína a Prahy a železniční tratí č. 010 Praha – Pardubice, která je součástí mezinárodního vysokorychlostního koridoru Berlín – Praha - Vídeň. Je nutné zdůraznit, že v bezprostřední blízkosti areálu se nachází rovněž mezinárodní letiště první kategorie. Ve výstavbě je také napojení města na evropskou dálniční síť a realizace přístavu na řece Labi.

Obrázek 9 – Průmyslová zóna Staré Čovice

Zdroj: Regionální informační servis [online]. 2005-2008 [cit. 2011-04-26]. Průmyslové zóny. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/vyskakovaci-okno-prumyslove-zony?id=385&language=Cs>>.

Současná plocha průmyslové zóny je 120 ha s dalším možným rozvojem až na 150 ha. Využité plochy (přibližně 75 ha, tj. 63 % celé průmyslové zóny) jsou ve vlastnictví investorů, volné pozemky ve vlastnictví města. Lokalita je určena k lehké průmyslové výrobě, výrobním a strategickým službám či technologickým centrům. Vzhledem k průmyslové tradici města jsou podporována odvětví elektrotechnického, chemického i nově vznikajícího automobilového průmyslu.

Předností pardubické průmyslové zóny je i to, že leží na okraji krajského města, jež poskytuje kvalitní sociální, kulturní i sportovní zázemí 90 tisícového města. Je zde kvalifikovaná pracovní síla, především v oblasti elektrotechnického, chemického a strojírenského průmyslu, a to i v oblasti vědy a výzkumu (VÚOS, SYNPO atd.). Výhodou města je i provázanost vzdělávacích institucí s místním

průmyslem (Chemicko-technologická fakulta, Dopravní fakulta Jana Pernera, Fakulta elektrotechniky a informatiky Univerzity Pardubice, ale i střední elektrotechnická škola atd.).

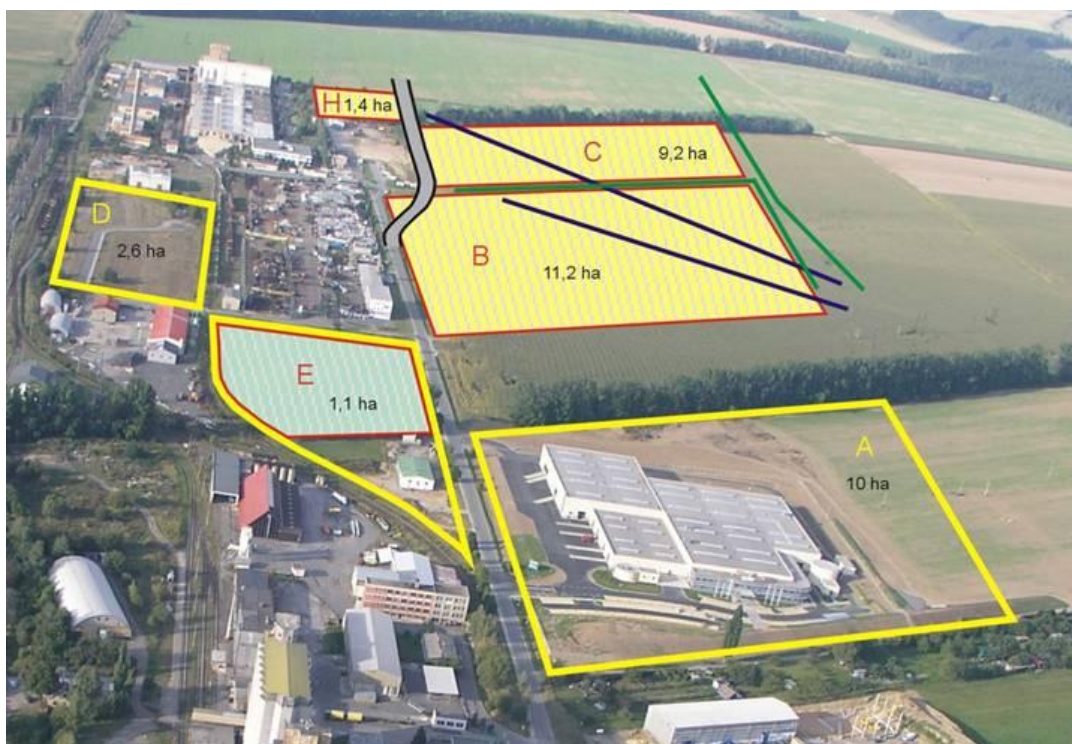
Firmy fungující v průmyslové zóně:

- Panasonic Automotive System Czech, s.r.o. – elektronické a elektrické výrobky – kolem 1 000 zaměstnanců;
- Toyota Koki Automotive Czech Republic, s.r.o. - výroba automobilových komponentů – kolem 400 zaměstnanců;
- Kyb Manufacturing Czech, s.r.o. - výroba automobilových komponentů – 200 – 249 zaměstnanců;
- Ronal CR, s.r.o. - výroba automobilových komponentů – kolem 500 zaměstnanců;
- TechnoPark Pardubice, k.s. - development, výzkum a vývoj.

SVITAVY

Průmyslová zóna Paprsek je rozdělena do několika bloků o celkové výměře cca 39 ha. Majetkoprávní vztahy v celém území jsou zcela dořešeny, včetně obslužné komunikace. V současné době má město volné pozemky v sekci B, C a H, kde, jak je patrné z obr. Obrázek 10 – Průmyslová zóna Svitav popisující stávající stav obsazenosti průmyslové zóny, je nutno provést přeložku vysokého napětí a případně dořešit komunikaci k bloku H. Projektové dokumentace na realizaci těchto staveb jsou zpracovány. Pozemek E je soukromý.

Území leží v bezprostřední blízkosti budoucího obchvatu města – komunikace I/43 a je dopravně velice dobře obslouženo kapacitní komunikací. Pozemky jsou napojeny na veškerou kapacitní technickou infrastrukturu.

Obrázek 10 – Průmyslová zóna Svitavy

Zdroj: Svitavy [online]. 2011 [cit. 2011-04-26]. Průmyslová zóna Svitavy „Paprsek“.
Dostupné z WWW: <http://www.svitavy.cz/aktuality/07_01_23/23_01tisk12.htm>.

V průběhu loňského roku a začátkem letošního roku se uskutečnila jednání ohledně obsazení průmyslové zóny, a to zejména s agenturou CzechInvest. Byly uzavřeny smlouvy s firmou RS Plast a HALY – CZ. Firma RS Plast již svůj areál dostavuje a firma HALY – CZ bude předkládat žádost o vydání stavebního povolení. Další jednání proběhla s firmou Takenaka Europe (elektroprůmysl), dále s firmou SKANSKA CZ a s firmou FOXCONN CZ. V současné době probíhají jednání s firmou pana Milana Kozáka (zájem o pozemek B) a firmou COLAS, a. s. ohledně prodeje zbytkového pozemku označeného H. Prodejem pozemku H tomuto subjektu by se mimo jiné řešila i plynifikace pozemků C,B na náklady VČP.

V současnosti působí v této PZ následující firmy:

- Fibertex (Dánsko) - výroba netkaných textilií – kolem 300 zaměstnanců;
- P-D Refractories CZ, a.s. (SRN) - výroba komínových vložek;
- RS plast (ČR) - technické výlisky z plastů – 11 – 25 zaměstnanců;

- HWT, s.r.o. – montované haly – 25 – 49 zaměstnanců.

V následující tabulce je uveden počet zaměstnanců společnosti P-D Refractories CZ, a.s. v letech 2006 – 2009, jedná se o celkový počet zaměstnanců v centrále i dvou pobočkách firmy ve Svitavách a Březině.

Tabulka 9 - Počet zaměstnanců P-D Refractories CZ, a.s.

Rok	2006	2007	2008	2009
Počet zaměstnanců	785	839	824	673

Zdroj: vlastní zpracování dle Výroční zprávy 2009 P-D Refractories CZ, a.s.

Rozložení průmyslové zóny je tedy následující:

- A – 10 ha,
- B – 11,2 ha,
- C – 9,2 ha,
- D – 2,6 ha,
- E – 1,1 ha,
- H – 1,4 ha.

PŘELOUČ

Průmyslová zóna je situována na jihovýchodním okraji zastavěného území města, z obou stran podél silnice III/32218 směr Štěpánov. Zóna má velikost 16 ha, v současnosti je využíváno 6 ha, tj. 37,5 %, volných je tedy 10 ha, tj. 62,5 %.

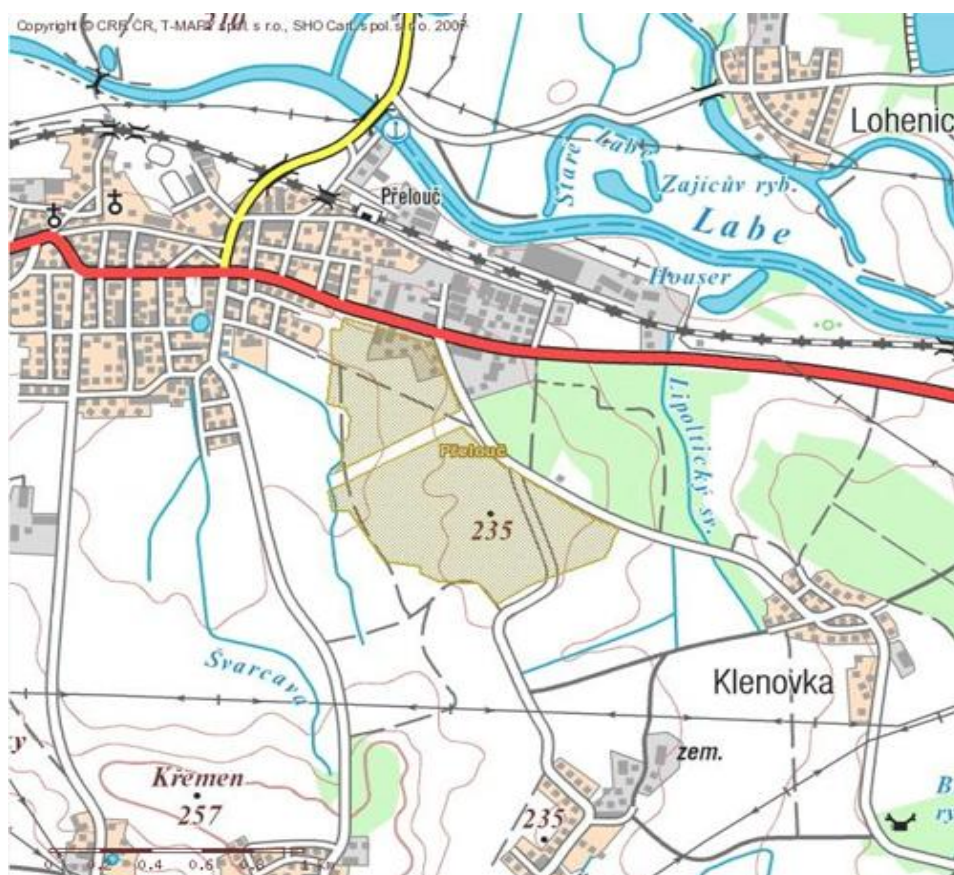
Funkční náplň průmyslové zóny je kvalifikována jako plocha průmyslové výroby.

Firmy v průmyslové zóně:

- BETA Olomouc, a.s. - výroba zámkové dlažby a betonových výrobků – 26 – 100 zaměstnanců;
- KASI, s.r.o. (v současnosti dokončuje výstavbu své provozovny) - výroba a prodej prvků pro kanalizace – 50 – 99 zaměstnanců;

- SVOS, s.r.o. - výroba a dodávky pancéřovaných vozidel – kolem 150 zaměstnanců.

Nutno ovšem podotknout, že v říjnu roku 2009 byla společnost BETA Olomouc převzata ze 100 % akciovou společností BEST. Spojením těchto dvou největších českých výrobců betonových prvků pro venkovní architekturu vyvstala potřeba restrukturalizace výrobních a prodejních kapacit akciové společnosti BETA Olomouc, a proto nyní společnost BEST, a.s. nabízí k přímému prodeji nemovitosti původní společnosti BETA Olomouc a to právě v průmyslové zóně Přelouč.

Obrázek 11 – Průmyslová zóna Přelouč

Zdroj: Regionální informační servis [online]. 2005-2008 [cit. 2011-04-28]. Průmyslové zóny. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/pardubicky-kraj/regionalni-informace/prumyslove-zony/>>.

PARDUBICE – SYNTHESIA

Jedná se o průmyslovou zónu, jejíž tradice sahá až do období těsně po první světové válce. Současná podoba areálu vznikla a nadále se rozvíjí na pozemcích a v objektech, které byly, nebo jsou ve vlastnictví společnosti Synthesia. Konkrétně se jedná o nemovitosti, uvolněné díky restrukturalizaci Synthesie, ty jsou postupně nabízeny k prodeji či pronájmu soukromým podnikatelským subjektům.

Dnes působí v průmyslové zóně více než 120 společností, zabývajících se vlastní výrobní a obchodní činností. Tyto společnosti využívají infrastrukturu areálu i služby poskytovaných společností Synthesia. Ve většině případů také čerpají ze synergických efektů Průmyslové zóny Semtín. Mezi většinou firem již funguje spolupráce, nebo jsou navázány odběratelsko-dodavatelské vztahy. Díky své strategické poloze, kompletní infrastruktuře a poskytovaným službám je Průmyslová zóna Semtín vhodným místem pro podnikání v logistice, lehkém a těžkém průmyslu, obchodě, službách a řadě dalších oborů.

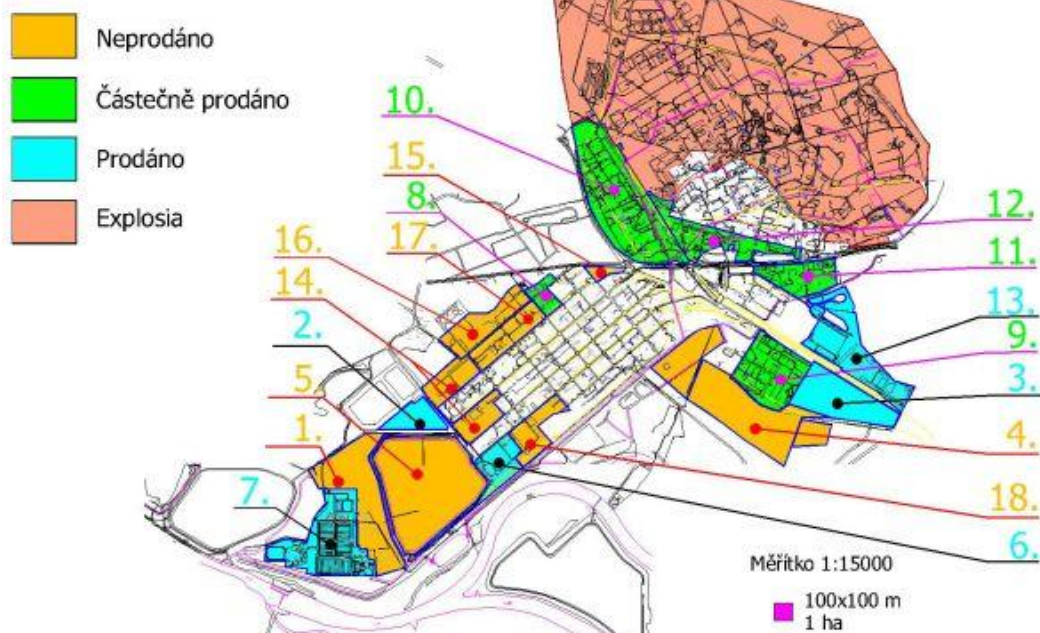
Významným plusem Průmyslové zóny Semtín je bezproblémovost z hlediska územního plánu – většina nabízených nemovitostí je v rámci územního plánu města Pardubic zahrnuta v územích pro těžkou průmyslovou výrobu nebo lehkou výrobu a skladování.

Tato oblast má rozlohu 7,0 km² a nachází se severozápadně od města Pardubice. Co se týče infrastruktury, je napojena na komunikaci I/36 a I/37 a D 11. Jsou zde dostupné veškeré inženýrské sítě (energie, voda, plyn, pára, kanalizace, chemická kanalizace), V areálu je zavedena vlečka. Existuje zde i přímé napojení na MHD.

Počet subjektů podnikajících v průmyslové zóně: 120.

Počet zaměstnanců pracujících v průmyslové zóně: cca 4 500.

Divestiční zóny

- možnost rozšíření divestičních zón (1 až 10 ha)

Obrázek 12 – Průmyslová zóna Synthesia

Zdroj: Pardubice – oficiální internetová stránky statutárního města Pardubice [online]. [cit. 2011-04-28]. Pardubice - Areál společnosti Synthesia, a.s. Dostupné z WWW: <<http://www.mesto-pardubice.cz/mesto/prumysl-a-obchod/dalsi-prilezitosti/synthesia.html>>.

LITOMYŠL – BENÁTKY U LITOMYŠLE

Průmyslová zóna se nachází na jihovýchodním okraji města Litomyšl. Ze své jižní strany přiléhá ke komunikaci I. třídy č. 35 (E442). Zóna navazuje na částečně využívaný stávající průmyslový areál.

Zóna má rozlohu 29,2 ha, z čehož je využíváno přibližně 5,8 ha (cca 20 %), ostatní volná plocha zaujímá 23,4 ha (80 %). Zhruba 50 % ploch průmyslové zóny je ve vlastnictví města Litomyšl.

Funkční náplní jsou plochy pro průmysl, sklady a technické vybavení.

Firmy fungující v průmyslové zóně:

- Kart arena Litomyšl, s.r.o. - motokárová hala – 1 – 5 zaměstnanců;
- H.R.G., s.r.o. – tiskárna – 90 zaměstnanců;

- Holcim, a.s. - výroba stavebních hmot;
- SAVOS II., s.r.o. - vodoinstalace, velkoobchod, aj – 10 – 19 zaměstnanců.

Obrázek 13 – Průmyslová zóna Benátky u Litomyšle

Zdroj: Regionální informační servis [online]. 2005-2008 [cit. 2011-04-28]. Průmyslové zóny. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/pardubicky-kraj/regionalni-informace/prumyslove-zony/>>.

V kraji se dále nachází další průmyslové zóny (některé z nich ovšem stále nejsou zaplněny, ať již z důvodů nepřipravené infrastruktury, řešení majetkoprávních poměrů, nezájmu investorů, atd.), jedná se například o průmyslové zóny:

- Pardubice – Černá za Bory
- Chrudim Sever a Chrudim Západ,
- Hlinsko,
- Pardubice - Přístav - Multimodální logistické centrum,

- Vysoké Mýto – JV,
- Vysoké Mýto – SZ.

4.2 Královéhradecký kraj – všeobecná charakteristika

Královéhradecký kraj leží v severovýchodní části Čech. Hranici kraje tvoří z více než jedné třetiny státní hranice s Polskem v délce asi 208 km. Sousedí s Libereckým, Pardubickým a Středočeským krajem. Území kraje je tvořeno pěti okresy - Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov.

Rozlohou 4 759 km² zaujímá Královéhradecký kraj šest procent rozlohy České republiky a řadí se na 9. místo v pořadí krajů. Na území kraje je celkem 448 obcí, z nichž k 31. 12. 2009 mělo 48 statut města a 10 statut městyse. Podíl městského obyvatelstva dosáhl celkem 67,8 %.

Ke konci roku 2010 měl Královéhradecký kraj celkem 554 803 obyvatel, což je přibližně 5,3 % celkového počtu obyvatel České republiky. Nejlidnatějším okresem je okres Hradec Králové s více než 163 tisíci osobami. Naopak populačně nejmenší s 79 238 obyvateli je okres Rychnov nad Kněžnou. Hustotou 117 obyvatel na km² nedosahuje kraj celorepublikového průměru 133 osob. Rozdílná je i v okresech a pohybuje se od nejvyšší v okrese Hradec Králové (183 obyvatel na km²) po nejnižší v okrese Rychnov nad Kněžnou (81 obyvatel na km²). Hlavním centrem kraje je statutární město Hradec Králové s 94 493 obyvateli, druhým největším městem s 31 005 obyvateli je město Trutnov. Nejméně urbanizován je okres Jičín, kde žije i nejvíce obyvatel v obcích do 500 obyvatel (více než pětina). V kraji činil tento podíl 12,8 % obyvatel. Průměrná rozloha obce je 1 062 ha a průměrný počet obyvatel v obci dosáhl 1 238 osob.

Královéhradecký kraj měl k 31. 12. 2009 stále nejnižší podíl obyvatel ve věku 15 – 64 let ze všech krajů (69,5 %) a zároveň měl druhý nejvyšší podíl obyvatel ve věku nad 65 let (16,07 %) hned po Praze (16,09 %). Průměrný věk mužů i žen je rovněž nad republikovým průměrem.

Královéhradecký kraj je pátým krajem s nejvyšším podílem zemědělské i orné půdy, podíl lesních pozemků je 8. nejvyšší. K 31. 12. 2009 představovala

zemědělská půda 59 % celkové rozlohy kraje, podíl orné půdy činil 40 % a lesy pokrývaly území z 31 %. Rozlohou je největší okres Trutnov, který tvoří téměř čtvrtinu rozlohy kraje, za ním následuje s více než pětinou okres Rychnov nad Kněžnou a zbytek území se rovnoměrně, zhruba po 18 %, dělí mezi tři zbývající okresy. Nejvyšším vrcholem kraje je Sněžka (1 602 m n. m.) v Krkonoších, která je zároveň nejvyšší horou České republiky. Nejnižše položeným bodem je hladina Cidliny v nadmořské výšce 202 m.

Obrázek 14 – Královéhradecký kraj

Zdroj: Správní mapa ČR[online]. 2006 [cit. 2011-04-22]. Královéhradecký kraj. Dostupné z WWW: <spravnimapa.topograf.cz/kralovehradecky-kraj>.

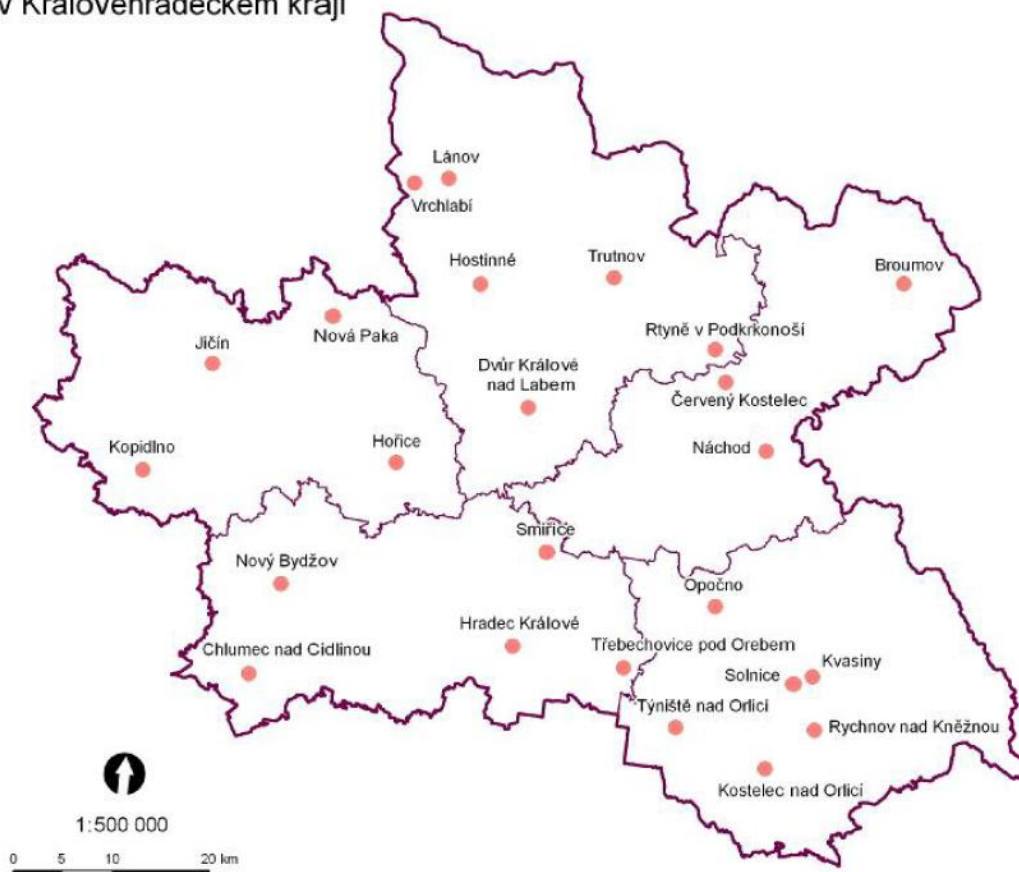
4.2.1 Průmyslové zóny Královéhradeckého kraje

Královéhradecký kraj lze charakterizovat jako zemědělsko-průmyslový s bohatě rozvinutým cestovním ruchem. Průmysl je soustředěn do velkých měst, intenzivní zemědělství do oblasti Polabí. Největší koncentrací cestovního ruchu v České republice se vyznačují Krkonoše. Národní park Krkonoše zasahuje na území

kraje dvěma třetinami své výměry a nacházejí se zde nejcennější lokality parku. Mezi chráněné krajinné oblasti patří Broumovsko, Orlické hory a Český ráj.

V průmyslu převažuje z odvětvového hlediska podle počtu zaměstnanců zpracovatelský průmysl, v jeho rámci pak textilní výroba a výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení. V České republice však kraj nepatří mezi rozhodující průmyslové oblasti, podíl na tržbách průmyslových podniků v roce 2008 činil 3,4 %.

Přehled existujících a plánovaných zón v Královéhradeckém kraji

Obrázek 15 – Existující a plánované průmyslové zóny v Královéhradeckém kraji

Zdroj: Průmyslové zóny [online]. 2008 [cit. 2011-04-22]. Královéhradecký kraj. Dostupné z WWW: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/prumyslove_zony.pdf>.

SOLNICE – KVASINY

Jedná se o 2 malá městečka, která spolu těsně sousedí a která se nachází asi 5 km od okresního města Rychnov nad Kněžnou. Ve městě Solnice žije cca 2 100 obyvatel a v obci Kvasiny asi 1300.

V současnosti se zřejmě jedná o nejvýznamnější průmyslovou zónu v tomto kraji. V roce 2002 zde byla dokončena rozsáhlá dostavba závodu Škoda Auto, a. s. v Kvasinách. V souvislosti s tím bylo rozhodnuto o realizaci silničního obchvatu části Solnice, ze kterého bude nový závod zpřístupněn pro automobilovou dopravu. Bez ohledu na tyto základní skutečnosti lze registrovat zájem podnikatelů a menších investorů o pozemky, na kterých by bylo možno realizovat jejich komerční záměry. Proto vznikl záměr výstavby průmyslové zóny na jižním okraji města Solnice v prostoru mezi silnicí I.třídy č. 14 (Náchod - Rychnov n.Kn. - Ústí n.Orl.) a železniční tratí Častolovice - Solnice. Toto území je navíc vzdáleno necelý 1 km od nově budovaného závodu Škoda Auto, a.s.

Tabulka 10 - Počet zaměstnanců v závodu Škoda Auto v Kvasinách

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Počet zaměstnanců	1 736	2 506	2 806	2 699	2 895	3 147

Zdroj: vlastní zpracování dle Výroční zprávy Škoda Auto, a. s.

Celá průmyslová zóna Solnice-jih má výměru cca 50 ha. Vzhledem k vlastnickým vztahům a k očekávanému vývoji potřeb volných ploch pro zastavění je budování průmyslové zóny rozvrženo do tří etap:

1.etapa: zahrnuje severní a střední část území, které přiléhá k silnici č. I/14 a k budoucímu silničnímu obchvatu silnice II.třídy č. 321, území bude přístupné po realizaci tohoto obchvatu. Plocha území je cca 18,7 ha. Etapa obsahuje sektory: A, B a E.

2.etapa: zahrnuje jižní část území, které přiléhá k silnici č.I/14, k místní komunikaci a k železniční trati. Plocha území je cca 16,7 ha. Etapa obsahuje sektory: C, D, F a část G. Vzhledem k dosavadnímu zápornému stanovisku k prodeji od vlastníků pozemků, nejsou nyní nabízeny pozemky v sektorech C, D a F (část F1).

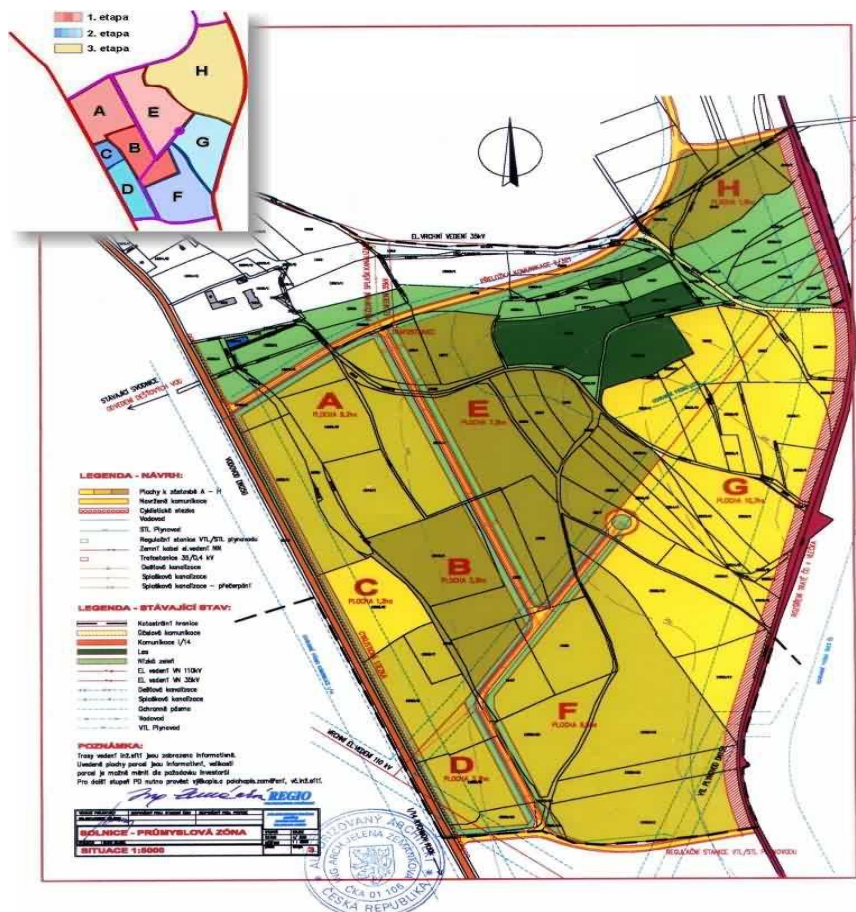
3. etapa: zahrnuje severovýchodní část území (celý sektor H), která přiléhá k plánovanému obchvatu silnice II. třídy č. 321, k plánované příjezdové komunikaci do závodu Škoda Auto, a.s. a k železniční trati. Plocha území je cca 14,6 ha, větší část tohoto území tvoří lesní porost a svažité území bez možnosti zastavění. Vzhledem k předpokládanému horizontu doby realizace není tato etapa nadále blíže specifikována.

Průmyslová zóna je situována v jihovýchodní části obce Solnice a částí své plochy zasahuje na území města Rychnov nad Kněžnou. Trojúhelníkové území je východně ohraničeno železniční tratí, západně silnicí I/14 a severní hranici tvoří navržená přeložka silnice II/321. Průmyslová zóna je navržena na plochách zemědělského půdního fondu v dostatečné vzdálenosti od obytného území sídel Solnice a Kvasiny.

Funkční náplň zóny je popsána jako průmyslová výroba, služby, administrativa, garáže a obchodní zařízení.

V průmyslové zóně prozatím nejsou umístěny žádné firmy. Do budoucna se zde předpokládá umístění subdodavatelů firmy Škoda Auto, a.s. Kvasiny.

Co se týče vlastnických poměrů, část je v soukromém vlastnictví, část náleží obci a část státu.

Obrázek 16 – Průmyslová zóna Solnice

Zdroj: Průmyslová zóna "Solnice - jih" [online]. 2001 [cit. 2011-05-16]. Nabídka pro investory. Dostupné z WWW: <<http://www.solnice.cz/prum.zona/index.html>>.

JIČÍN

Tato průmyslová zóna se začínala formovat od poloviny 90. let 20. století, do té doby celou tuto plochu zabírala zemědělská půda. Zóna je rozdělena do třech částí, a to Průmyslová zóna I., II., III, které dohromady zaujímají plochu 70,9 ha (PZ I: 34 ha, PZ II: 25,3 ha, PZ III: 11,6 ha).

Zóna patří mezi nejvýznamnější v Královéhradeckém kraji. Do dnešní doby v ní byly uděleny investiční pobídky mnoha významným firmám. V PZ I jsou to firmy:

- Continental Teves CR, s.r.o. - výroba automobilových komponentů – více než 1 000 zaměstnanců,

- AEG Components, s.r.o. – elektrotechnika - 250 – 500 zaměstnanců,
- M. Preymesser, s.r.o. – logistika – kolem 70 zaměstnanců,
- C.S.Cargo, s.r.o. - doprava, logistika – 250 – 500 zaměstnanců,
- Wolf export-import - výroba nábytku – 20 zaměstnanců,
- STK 3606 Jičín - stanice technické kontroly.

V PZ II jsou umístěny firmy:

- Kobit, s.r.o. - výroba a prodej strojů na údržbu komunikací - 26 – 100 zaměstnanců,
- TPC, s.r.o. - velkoobchod, maloobchod s výpočetní technikou – 10 – 19 zaměstnanců,
- Tospra – stavebnictví – 50 – 99 zaměstnanců,
- MLK, s.r.o.,
- Masokombinát Jičín – potravinářství – 250 zaměstnanců.

PZ III je bez využití, její realizace vázne na výkupu pozemků, i přesto, že většina volných pozemků je ve vlastnictví města Jičín.

V těsné blízkosti průmyslové zóny si postavila závod i firma RONAL CR, s.r.o., která zaměstnává kolem 600 zaměstnanců.

Před jedenácti lety, v roce 2000, byla průmyslová zóna v Jičíně vyhodnocena jako druhá nejlepší s největším ekonomickým přínosem. V té době investoři proinvestovali 2,25 mld. Kč a vytvořili 2 000 pracovních míst na 34,3 ha pozemku.

Obrázek 17 – Průmyslová zóna Jičín

Zdroj: Regionální informační servis [online]. 2005-2008 [cit. 2011-05-17]. Průmyslové zóny. Dostupné z WWW: < <http://www.risy.cz/cs/krajске-ris/kralovehradecky-kraj/regionalni-informace/prumyslove-zony/>>.

ČERVENÝ KOSTELEČ

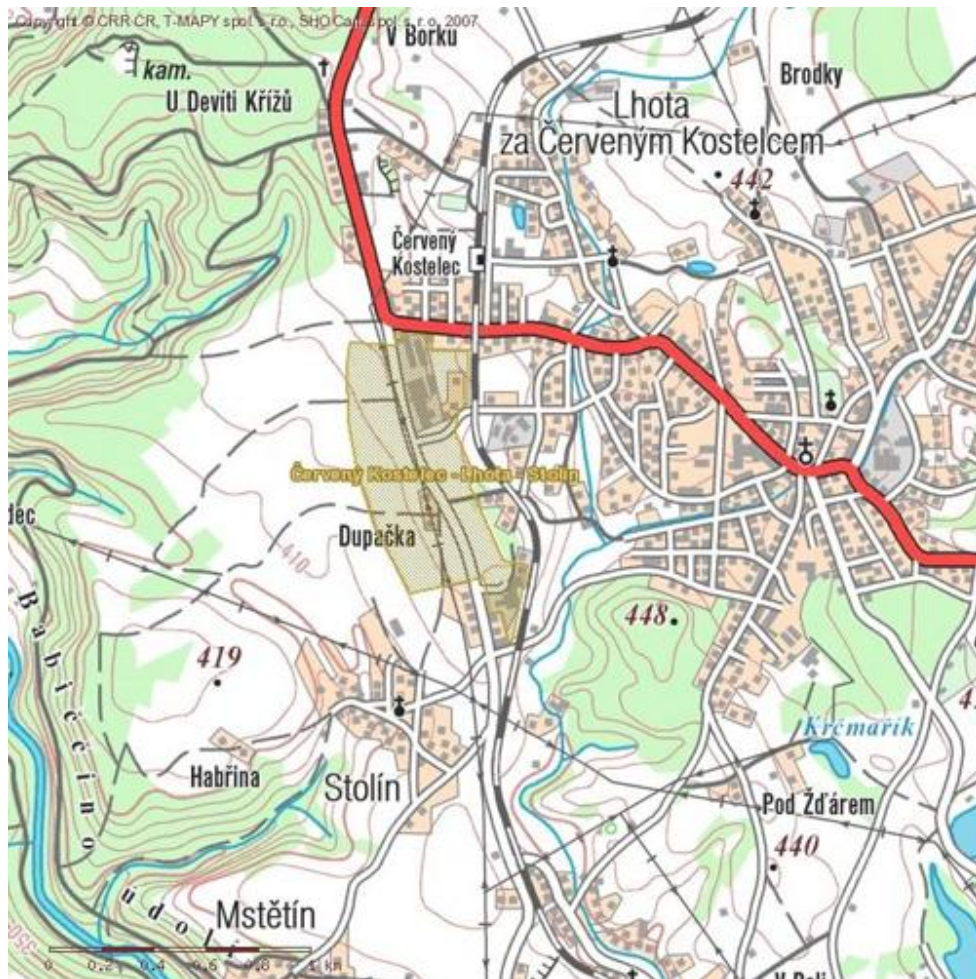
Tato průmyslová zóna se nachází na západním okraji města Červený Kostelec. Její rozloha je 48 ha, z toho je přibližně 30 ha, tj. téměř dvě třetiny plochy využíváno či zastavěno. Průmyslová zóna je určena pro výrobu a výrobní služby, které nezatěžují nebo nebudou zatěžovat stav životního prostředí.

Nachází se zde firmy:

- Oerlikon Czech, s.r.o. – strojírenství – více než 100 zaměstnanců,
- Boltjes International, s.r.o. - ohýbání a tváření trubek – 50 zaměstnanců,
- MG Italy Czech Division, s.r.o. - zpracování plastů – kolem 20 zaměstnanců,

- Slévárna Tupron, s.r.o. – kolem 80 zaměstnanců,
- Saar Gummi Czech, s.r.o. - zpracování pryže – kolem 550 zaměstnanců,
- Galček, s.r.o. - lakovna a galvanovna – kolem 30 zaměstnanců.

Veškeré pozemky v průmyslové zóně jsou ve vlastnictví fyzických osob.

Obrázek 18 – Průmyslová zóna Červený Kostelec

Zdroj: Regionální informační servis [online]. 2005-2008 [cit. 2011-05-17]. Průmyslové zóny. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/kralovehradecky-kraj/regionalni-informace/prumyslove-zony/>>.

Průmyslová zóna je přístupná přímo ze silnice I/14 s návazností na silnici I/33 v Náchodě - cca 15 km a zároveň ji protíná silnice III/3036 Trutnov - Česká Skalice. Zóna je rovněž v těsném kontaktu s celostátní železniční tratí č. 032; žst. Červený Kostelec - cca 0,5 km.

NOVÝ BYDŽOV

Průmyslová zóna Nový Bydžov – Zábědov se nachází asi 2 km jižně od centra města podél komunikace druhé třídy č. II/327 a má celkovou rozlohu 21,1 ha. Výše zmíněnou komunikací je zóna rozdělena na 2 části:

- PZ „Východ“, která má rozlohu 15,2 ha,
- PZ „Západ“, která má rozlohu 5,9 ha.

Od roku 2005 se zde realizovaly jednotlivé stavby tak, aby pozemky byly přístupné pro investory, např. přivedení inženýrských sítí, vybudování páteřní komunikace a s ní spojené technické infrastruktury, přeložka vysokého napětí, atd.

Vlastníkem všech pozemků je město Nový Bydžov. Město rovněž rozhodlo, že území průmyslové zóny je a bude určeno především k umístění a uskutečňování činností průmyslových, zemědělských, výrobních služeb a ostatních služeb souvisejících s výrobní a průmyslovou činností, včetně jejich administrativy a provozoven.

Firmy umístěné v PZ - Západ:

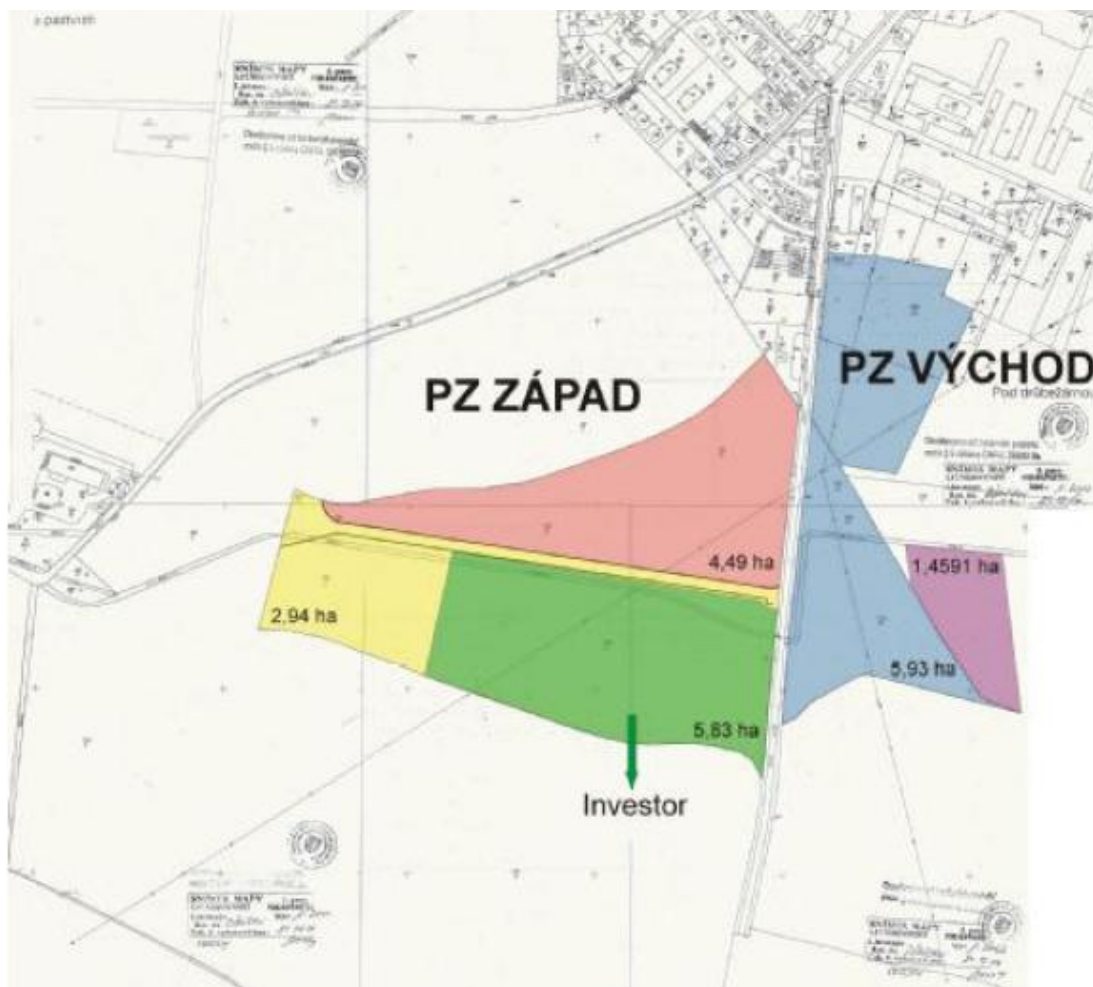
- Pechiney Čechobal, s.r.o. - výroba obalů na potraviny – 100 zaměstnanců,
- Multi-Wing CZ, s.r.o. - oběžná kola pro axiální ventilátory – přibližně 20-50 zaměstnanců.

V PZ – Východ mají schválený záměr firmy Sklářny Bydžov a Flogistic.

Tabulka 11 – Stav pozemků PZ v Novém Bydžově (v ha)

PZ Západ	celkem	15,2
	pozemky k podnikání	14,1
	prodáno	5,8
	volných	8,3
PZ Východ	celkem	5,9
	pozemky k podnikání	4,8
	prodáno	0,0
	volných	4,8

Zdroj: vlastní zpracování dle Strategie rozvoje mikro-regionu Novobydžovsko 2007-2015

Obrázek 19 – Průmyslová zóna Nový Bydžov

Zdroj: Strategie rozvoje mikroregionu Novobydžovsko 2007-2015

RYCHNOV NAD KNĚŽNOU

Průmyslová zóna má rozlohu 49,6 ha, z toho je v současnosti využíváno asi 14 ha, tj. cca 28%, zbytek – 35,6 ha – tj. cca 72 % je prozatím volná plocha.

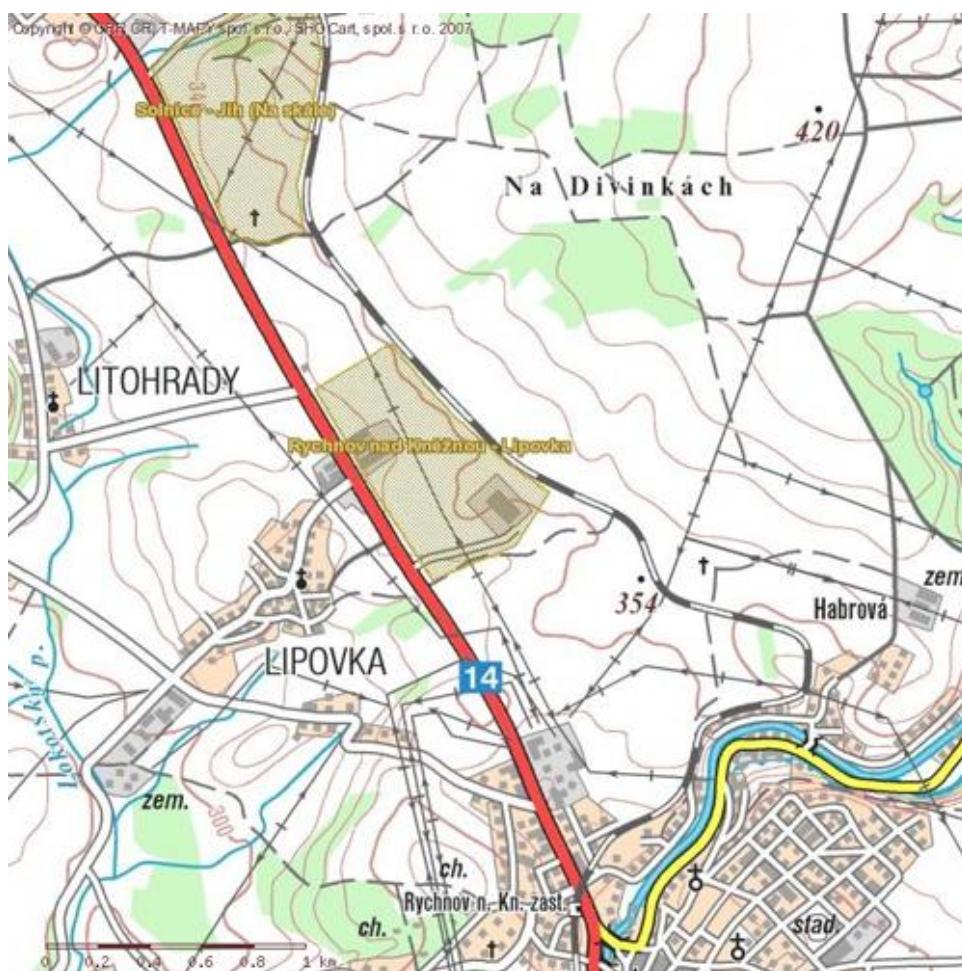
Zóna se nachází severně od města Rychnov nad Kněžnou u sídla Lipovka. PZ je přímo zpřístupněna ze silnice I/14 Rychnov nad Kněžnou – Solnice, dále má návaznost na silnici I/11- cca 8 km. Zóna má také přímé napojení na koncovou regionální trať č. 022; žst. Solnice s návazností na celostátní trať č. 021; žst. Častolovice - cca 15 km. V plánu je výstavba železniční vlečky.

Funkční náplň této zóny je drobná výroba, opravárenské služby a sklady.

Firmy sídlící v PZ:

- Matrix, a.s., Třebešov - dřevozpracující průmysl – 100 – 199 zaměstnanců,
- M. Preymesser, s.r.o. – logistika - kolem 140 zaměstnanců.

Poměrně velkým limitem této PZ jsou dosud nevyjasněné majetkové vztahy.

Obrázek 20 – Průmyslová zóna Rychnov nad Kněžnou – Kilovka

Zdroj: Regionální informační servis [online]. 2005-2008 [cit. 2011-05-18]. Průmyslové zóny. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/prumyslove-zony/detail?Id=393>>.

V Královéhradeckém kraji se nachází velké množství ploch dalších průmyslových zón, jako příklad mohou uvést následující:

- PZ Kopidlno,
- PZ Hradec Králové – Pouchov,
- PZ Hradec Králové – Plačice,
- PZ Hradec Králové – Plotíště,
- PZ Dobřenice,
- PZ Hořice,
- PZ Hostinné,
- PZ Dvůr Králové nad Labem – Sylvárov,
- PZ Dvůr Králové nad Labem – Zboží,
- PZ Vrchlabí,
- PZ Opočno,
- PZ Trutnov.

Musím však dodat, že mnoho z těchto zón stále není zaplněno – např. Dvůr Králové nad Labem, Hradec Králové, Dobřenice, Hořice... - a to z důvodu nevyjasněných majetkových vztahů, nepřipravené infrastruktury, znečištěného prostředí – brownfield, čekání na vhodné investory a dalších.

4.3 Liberecký kraj – všeobecná charakteristika

Kraj se rozprostírá na severu České republiky. Území zahrnuje sever České kotliny, Jizerské hory, západní Krkonoše s Krkonošským podhůřím a východní část Lužických hor. Svým severním okrajem tvoří v délce 20 km státní hranici se Spolkovou republikou Německo, na kterou navazuje 130 km dlouhá hranice s Polskem. Východní část kraje sousedí s Královéhradeckým krajem, na jihu přiléhá ke Středočeskému kraji a na západě ke kraji Ústeckému.

Liberecký kraj tvoří pouze 4,0 % území celé České republiky. S výjimkou hlavního města Prahy je kraj se svými 3 163 km² nejmenším v republice.

Liberecký kraj je tvořen okresy Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily. Ke konci roku 2010 měl Liberecký kraj celkem 439 942 obyvatel (4,2 % z České republiky) a podle tohoto ukazatele je tak druhý nejmenší. Průměrná hustota 138,8 obyvatel na km² mírně převyšuje republikový průměr. Nejvyšší koncentrace obyvatel je v okresech Jablonec nad Nisou (224,7 obyvatel na km²) a Liberec (171,7 obyvatel na km²). K 31. 12. 2009 bylo na území kraje 215 obcí a průměrná rozloha obce činila 14,7 km². Podíl městského obyvatelstva činil 78,3 %. Méně urbanizován je pouze okres Semily, kde ve městech bydlelo pouze 58,6 % obyvatel. Se 101 625 obyvateli je hlavním centrem kraje Liberec. Druhým největším městem je Jablonec nad Nisou s 45 328 obyvateli.

Populační vývoj Libereckého kraje se výrazně neodchyluje od vývoje v ostatních krajích České republiky. Obyvatelstvo má proti republikovému průměru nepatrně mladší věkovou strukturu. Průměrný věk obyvatel kraje je 40,1 let, což je o 0,5 let méně než je republikový průměr. Věková skladba obyvatel je v jednotlivých oblastech kraje značně rozdílná. Zatímco na Českolipsku patří populace k nejmladším v republice, naopak na Semilsku a Turnovsku je jednou z nejstarších.

Zemědělská půda zaujímá 44,4 % rozlohy kraje, podíl orné půdy na celkové rozloze (21,4 %) je hluboko pod celostátním průměrem. Naopak výrazně vysoký podíl území kraje představuje lesní půda (44,3 %). Celý kraj je převážně hornatý. Jeho výšková členitost odpovídá charakteristikám pahorkatiny. Nejvyšším bodem kraje je 1 435 m vysoký vrchol Kotel nedaleko Harrachova v okrese Semily, nejnižší bod 208 m n.m. leží v okrese Liberec v místě, kde řeka Smědá opouští území České republiky.

Území Libereckého kraje náleží z přírodovědeckého hlediska k vysoce významným regionům a vyznačuje se velkou pestrostí přírodních ekosystémů, vysokou koncentrací chráněných území a botanicky a zoologicky významných lokalit. V kraji se nachází 5 chráněných krajinných oblastí (České středohoří, Jizerské hory, Lužické hory, Český ráj, Kokořínsko), rovněž 7 národních přírodních rezervací, 8 národních přírodních památek, 36 přírodních rezervací, 61 přírodních památek.

Obrázek 21 – Liberecký kraj

Zdroj: Správní mapa ČR[online]. 2006 [cit. 2011-04-22]. Liberecký kraj. Dostupné z WWW: <<http://spravnimapa.topograf.cz/imagebank/84356/970/2000/liberecky.jpg>>.

4.3.1 Průmyslové zóny Libereckého kraje

Liberecký kraj má převážně průmyslový charakter. Je zde rozvinutý průmysl skla a bižuterie, výroba a zpracování plastů, strojírenství a odvětví zpracovatelského průmyslu s úzkou vazbou na výrobu automobilů. Tradiční textilní průmysl ztratil v důsledku útlumu v posledních letech svoje dominantní postavení. V zemědělství, které je pouze doplňkovým odvětvím, jsou hlavními plodinami obiloviny a píce v návaznosti na chov skotu. Nezanedbatelnou součástí ekonomiky Libereckého kraje je cestovní ruch.

LIBEREC – průmyslová zóna JIH – DOUBÍ

Průmyslová zóna Liberec Jih byla pilotním projektem společnosti Investorská inženýrská a.s., Liberec. Území bylo legislativně připraveno a majetkově vypořádáno v letech 1999 – 2000. Výstavba základní infrastruktury byla realizována v první polovině roku 2001. V současné době je průmyslová zóna zcela naplněna investory.

Tato zóna má celkovou rozlohu 125 ha, a jak již bylo řečeno, je v celém rozsahu využívána. Nachází se na jižním okraji silně urbanizované oblasti v podhůří Jizerských hor.

Funkční náplní zóny je výroba stavebních a obráběcích strojů, izolačních materiálů, autodoplňků, kuchyňského vybavení, spedice, datové a telekomunikační služby a logistika.

Největším strategickým investorem je společnost Denso Manufacturing Czech, s.r.o., jejíž továrna se rozprostírá na území 25 ha území, dalších cca 25 ha využívají subdodavatelé této japonské společnosti. Další investoři jsou převážně z Německa. Převažující průmysl je automobilový a plastikářský.

Firmy zastoupené v PZ:

- DENSO MANUFACTURING CZECH, s.r.o. - výroba klimatizace do automobilů – kolem 1 500 zaměstnanců,
- LIPLASTEC, s. r. o. - výroba plastových dílů pro klimatizace – 100 – 199 zaměstnanců,
- Schenk Plastic Solutions, s. r. o. (původně SARNAMOTIVE Bohemia s.r.o.) - výroba plastových dílů pro automobily – 100 – 199 zaměstnanců,
- LAIRD Technologies s. r. o. - výroba izolačních a stínících elektromateriálů – 300 – 450 zaměstnanců,
- AIRS Manufacturing Czech s. r. o. - výroba dílů pro klimatizace do automobilů – kolem 300 zaměstnanců;
- TOYOTA TSUSHO Logistics Czech, s. r. o. – logistika – kolem 25 zaměstnanců,
- GALVANOPLAST FISCHER, s.r.o. - galvanizace plastů – 100 – 199 zaměstnanců,
- TRUMPF CZ, s. r. o. - strojírenství, obrábění a řezání kovů – 50 – 99 zaměstnanců,
- Phoenix – Zeppelin, s. r. o. - půjčovna stavebních strojů – 6 – 25 zaměstnanců,

- A.S.A. Liberec, s. r. o. - odpadové hospodářství – kolem 40 zaměstnanců,
- ASTRA Trans s. r. o. - mezinárodní doprava a spedice – 50 – 99 zaměstnanců,
- PINK lak, s. r. o. - lakování plastů pro automobilový průmysl – kolem 80 zaměstnanců,
- Prettl Elektronik Liberec, s.r.o. - výroba kabelových svazků – 100 – 199 zaměstnanců,
- OAZA – net, s.r.o. – telekomunikace – kolem 50 zaměstnanců,
- ABCD Služby školám, s.r.o. – 10 – 19 zaměstnanců,
- TANPA, s. r. o. – truhlářství – 10 – 19 zaměstnanců,
- HAVAX, a. s. – stavební společnost - 50 – 99 zaměstnanců,
- AC LAK s.r.o. - lakování plastů – kolem 40 zaměstnanců,
- C.S. CARGO, s.r.o. – logistika – kolem 25 zaměstnanců,
- SARNAMOTIVE BOHEMIA, s.r.o – kolem 200 zaměstnanců,
- SCHENKER s.r.o. – logistika – 50 – 75 zaměstnanců,
- FEHRER Bohemia, s.r.o. - výroba opěrek hlavy do automobilů – 270 – 500 zaměstnanců,
- AUTO – COLOR, s.r.o. - lakovna, automobilové komponenty,
- Plastkov MR, a.s. - výroba plastových a pryžových výrobků
- FAERCH PLAST, s.r.o. - výroba plastů,
- VGP Park Liberec, a. s.

Zóna je přímo napojena na významný silniční tah R35 E442 Praha – Liberec – Německo. Lokalita je rovněž zavlečkována z železniční stanice Liberec (0,5 km) - železniční trať č. 030 Liberec - Turnov. Ve městě se také nachází vnitrostátní veřejné letiště Liberec vzdálené přibližně 5 km. Zóna je přístupná MHD.

Nepřípustné aktivity dle územního plánu: výroba zaměřená na prvotní zpracování surovin (chemická výroba, hutní provozy), stavební dvory, betonárky a

obalovny štěrků, velkokapacitní dopravní základny a aktivity s vysokým dopravním zatížením oblasti.

PRŮMYSLOVÁ ZÓNA LIBEREC JIH

- 1 DENSO MANUFACTURING CZECH S. R. O.
- 2 C.S. CARGO A.S. - II.
- 3 TOYOTA TSUSHO LOGISTICS CZECH S. R. O.
- 4 ASTRA TRANS S. R. O.
- 5 AC LAK S. R. O. - II.
- 6 LIPLASTEC S. R. O.
- 7 AIRS MANUFACTURING CZECH S. R. O.
- 8 C. S. CARGO A.S. - I.
- 9 ABCD SLUŽBY ŠKOLÁM S.R.O.
- 10 AC LAK S. R. O.
- 11 FEHRER BOHEMIA S. R. O.
- 12 SCHENK PLASTIC SOLUTIONS S. R. O.
- 13 .A. S. A. LIBEREC S. R. O.
- 14 GALVANOPLAST FISCHER S. R. O.
- 15 OAZA S. R. O.

- 16 AUTO - COLOR S. R. O.
- 17 PHOENIX - ZEPPELIN S. R. O.
- 18 TRUMPF CZ S. R. O.
- 19 VGP PARK LIBEREC A. S.
- 20 PINK LAK S. R. O.
- 21 SCHENKER S. R. O.
- 22 LAIRD TECHNOLOGIES S. R. O.
- 23 FAERCH PLAST S. R. O.
- 24 PLASTKOV MR A. S.
- 25 PRETTL S. R. O.
- 26 TANPA S. R. O. - TRUHLÁŘSTVÍ
- 27 HAVAX A. S.

Město Liberec, náměstí Dr. Eduarda Beneše 1, 460 59 Liberec 1, tel: +420 485 243 111, fax: +420 485 243 113, email: info@magistratLiberec.cz, www.liberec.cz
 Investorská inženýrská a. s., Gorkého 658 / 15, 460 01 Liberec 1, tel: +420 485 253 333, fax: +420 485 253 344, DIČ: CZ-25 04 71 83 e-mail: ii@ias.cz, www.ias.cz

INVESTORSKO INŽENÝRSKÁ A. S.

Obrázek 22 – Firmy v průmyslové zóně Liberec Jih

Zdroj: Investorská inženýrská a. s. [online]. 2007 [cit. 2011-05-23]. Průmyslová zóna Liberec Jih. Dostupné z WWW: <http://www.ias.cz/editor/image/stranky3_soubory/tabule-pz-lbc-jih-080423.pdf>

LIBEREC – průmyslová zóna SEVER - RŮŽODOL

Zóna je umístěna v severozápadní části Liberce, v katastrálním území Růžodol I. a Stráž nad Nisou. Byla vybudována na zelené louce, její výměra činí 67 ha a bude mít zcela nový systém sítí technické infrastruktury. Celé území má příznivou morfologii terénu s mírným sklonem k severu. Obchodní a průmyslová zóna Liberec - sever je připravena přijmout investory z oblasti průmyslové výroby a výzkumu, ale i obchodní řetězce hledající zázemí pro své projekty.

Mimoúrovňovou křižovatkou se zóna napojuje na čtyřproudovou rychlostní komunikaci R 35 vedoucí z Liberce do Prahy a nově budovaný úsek z Liberce k německým hranicím. Nachází se v dosahu železniční sítě a je přístupná MHD.

Obchodní a průmyslová zóna je rozdělena na dvě části: přibližně jednu třetinu tvoří obchodní zóna a dvě třetiny průmyslová zóna. V červenci 2008 bylo již cca 95 % pozemků prodáno. Povolená zastavěnost dle územního plánu je maximálně 60 % a minimální zelená plocha musí být 20 %. Zbytek mohou zaujímat zpevněné plochy.

Funkční náplň zóny - obchod, služby, obchodní domy, hypermarkety, prodejní sklady, integrované zařízení pro vědu a výzkum, samostatné stavby a areály pro průmyslovou výrobu, provozovny drobné/řemeslné výroby a služeb, sklady a skladovací plochy.

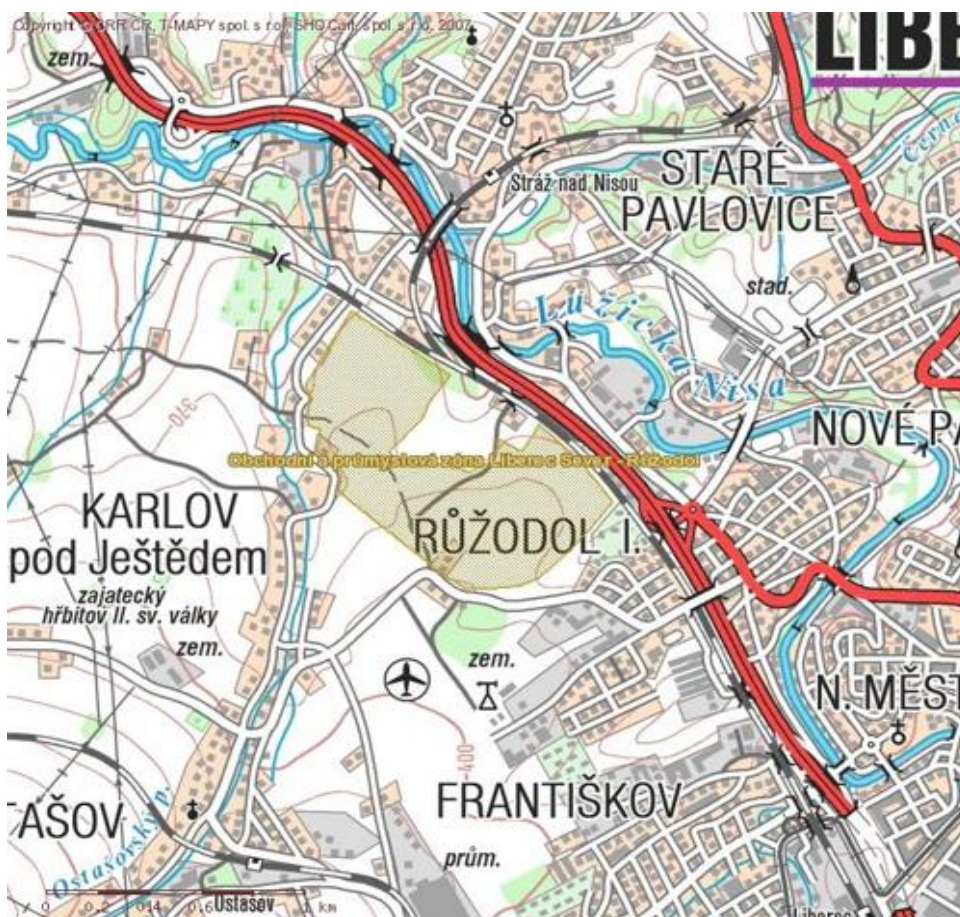
Firmy umístěné v PZ:

- Hypermarket Globus, k. s.,
- Nákupní centrum – Retail Park,
- MSV SYSTEMS CZ, s. r. o. – vývoj a výroba strojních zařízení – 50 – 99 zaměstnanců,
- Obrobna Resl, s. r. o. – obrábění a povrchová úprava kovových odlitků – 25 - 49 zaměstnanců,
- Havelka - Truhlářství,
- VGP CZ II.,
- ELMARCO, s. r. o. – nabídka strojů na průmyslovou výrobu nanovláken – 100 – 200 zaměstnanců,

- Möbelix,
- KIKA NÁBYTEK, s. r. o.,
- Bauhaus, k. s.,
- Decathlon – prodej a velkoobchod sportovních potřeb,
- Car Tec, s. r. o. – prodej a servis automobilů,
- SIKO koupelny, a. s..

K dispozici je posledních cca 10 ha volné plochy, které jsou připraveny k užívání. Developerem PZ je společnost Investorská inženýrská a.s., Liberec.

Pozemky jsou ve vlastnictví jednotlivých firem.

Obrázek 23 – Průmyslová zóna Liberec – sever Růžodol

Zdroj: Regionální informační servis [online]. 2005-2008 [cit. 2011-05-23]. Průmyslové zóny. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/prumyslove-zony/detail?Id=408>>.

RALSKO – KUŘIVODY

Průmyslová zóna má rozlohu 75 ha, z toho je v současnosti využíváno asi 25,8 ha, tj. 34,4 %. Zóna přiléhá z východní strany k zastavěnému území osady Kuřivody, je přetnuta silnicí II/268, která odděluje jižní zastavěnou a severní volnou část průmyslové zóny.

Jedná se o zóny, jejíž funkční náplň je lehká průmyslová výroba, smíšená s logistikou, komerčními funkcemi a technickými službami.

Vlastníky pozemků jsou město Ralsko, stát (v současné době se ovšem jedná o převodu pozemků na město) a soukromá osoba. Vlastník některých budov, společnost Ralsko Vivo, s. r. o., nabízí budovy k využití. V areálu se nachází čtyři drobné stavební objekty které lze využít nebo odstranit.

Jak již bylo zmíněno, průmyslovou zónou prochází silnice II/268, ovšem na rozdíl od většiny ostatních průmyslových zón, nemá PZ Ralsko – Kuřivody přímou návaznost na železniční trať. Nejbližší železniční traťe jsou č.086, železniční stanice Mimoň, vzdálená cca 10 km a č. 080 železniční stanice Bělá p. Bezdězem - cca 15 km. Na křižovatce státních silnic, ve středu průmyslové zóny, se nachází plocha určená pro autobusové nádraží. Toto umístění zkrátí pracovníkům, používajících hromadnou dopravu, pěší docházku do zaměstnání.

Nevýhodou této zóny může být to, že se jedná o bývalý vojenský prostor. A ačkoliv byl celý prostor průmyslové zóny pyrotechnicky odmořen dle platné metodiky do hloubky 50 cm, mohou být k této lokalitě potencionální investoři nadále poněkud skeptičtí, neboť pro další zemní práce je třeba provést hloubkový průzkum (dle hloubky prováděných výkopů), nebo zabezpečit pyrotechnický dozor v průběhu zemních prací. Dle Usnesení vlády ČR č. 619 z 16.6.1999 jsou ovšem tyto práce hrazeny z prostředků státu.

Co se týče inženýrských sítí, do PZ je zavedena elektrická energie, vodovod, kanalizace a telekomunikační síť. Jediné, co není zavedeno je plyn, do budoucna se ale připravuje středotlaká přípojka z Bělé pod Bezdězem.

Územím průmyslové zóny neprocházejí žádné biokoridory a nejsou zde umístěna ani biocentra. Tím je dána neomezená možnost vzniku průmyslových areálů.

Obrázek 24 – Průmyslová zóna Ralsko – Kuřivody

Zdroj: Regionální informační servis [online]. 2005-2008 [cit. 2011-05-24]. Průmyslové zóny. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/prumyslove-zony/detail?Id=406>>.

STRÁŽ POD RALSKEM

Průmyslová zóna Stráž pod Ralskem – Na Americe má rozlohu 56,7 ha. Je situována západně od města Stráž pod Ralskem a skládá se ze dvou odlišných částí. Ve své severozápadní části představuje území dosud neurbanizované - nevyužívaná orná půda a ostatní plochy (některé v katastru nemovitostí vedené jako staveniště). V jihozápadní části se pak nachází dnes převážně nevyužívané výrobní a skladové objekty.

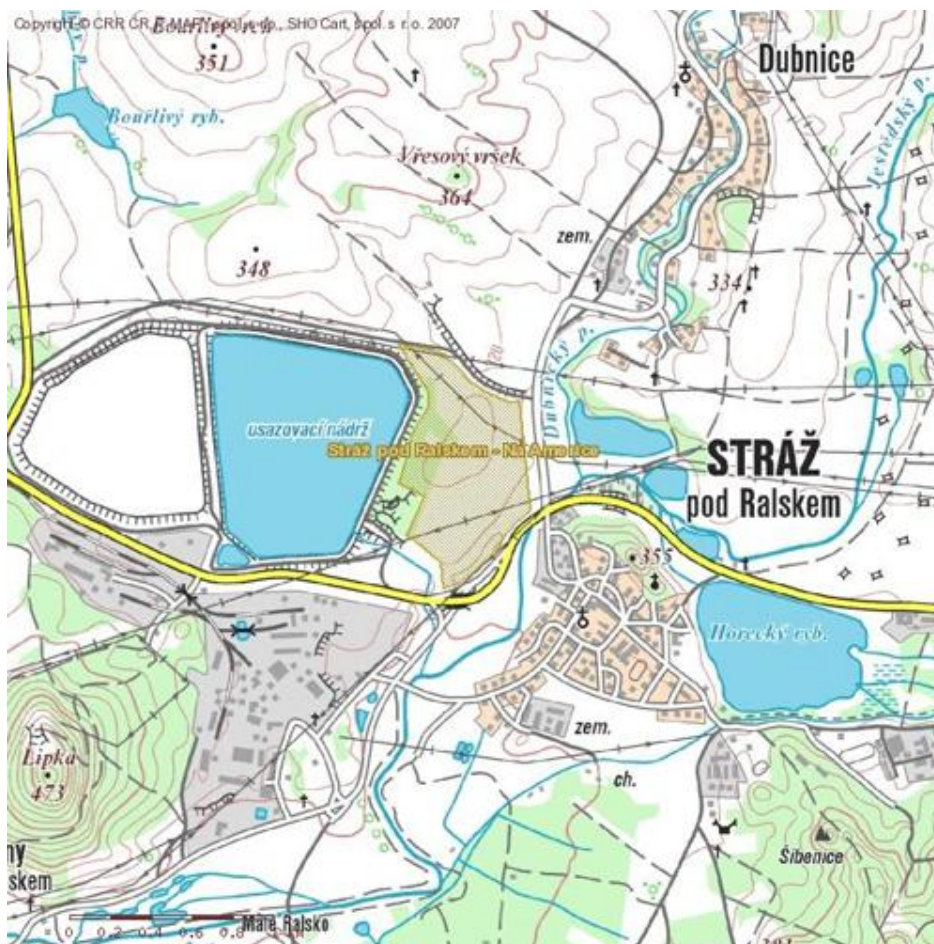
Severovýchodně od areálu opravárenské haly jsou situovány menší objekty – bývalé administrativní budovy dopravy. Východně od těchto objektů – za hranicí průmyslové zóny je situován areál ČOV. Území zóny je na jihovýchodní straně ohraničeno silnicí Stráž pod Ralskem – Noviny pod Ralskem, na jihozápadní straně

přístupovou komunikací do areálů s.p. Diamo, na straně severní silnicí II/278 a na straně západní stávajícími průmyslovými areály s.p. Diamo.

Pro výrobní a opravárenské haly v jihozápadní části a perspektivně pro celé území PZ lze využít stávající vlečku. V současné době je provoz vlečky na 12-ti hodinové směny. Středisko je za současných podmínek schopno převzít, rozřídít a k příjemci doručit cca 50 vozů za den. Při nepřetržitém provozu by se kapacita mohla zdvojnásobit. Převravním možnostem však neodpovídají možnosti nakládky a vykládky. V případě potřeby by se toto středisko muselo zkapacitnit.

Infrastruktura průmyslové zóny je dobře zajištěna. V zájmovém území města byly vybudovány RZ 110/35 kV, které představují dostatečnou výkonovou kapacitu pro celé území města. Vedení jsou vybudována v posledních třiceti letech, jsou v dobrém technickém stavu a jejich přenosové schopnosti doposud nejsou využity. Průmyslová zóna bude rovněž napojena na VTL plynovod. Případné zásobování průmyslové zóny bude řešeno z vlastní regulační stanice. S ohledem na předpokládané využití průmyslové zóny pro těžší až těžký průmysl bude možné zajistit zdroje užitkové i pitné vody, odvedení splaškových vod a zajištění předčištění vod použitých v průmyslové výrobě. Zásobení pitnou vodou umožní napojení na veřejný vodovod. V průmyslové zóně bude důsledně řešen oddílný kanalizační systém. Splaškové vody do městské ČOV (má dostatečnou kapacitu) a dešťové vody budou sváděny otevřenými příkopy či potrubními kanalizacemi.

V roce 2010 byla zóna prodána investorovi, který zde vybuoval fotovoltaickou elektrárnu – dokončena v listopadu 2010. Elektrárna má výkon 5 MWp, který dodává 21 060 ks fotovoltaických panelů typu 240/245/250-60M.

Obrázek 25 – Průmyslová zóna Stráž pod Ralskem

Zdroj: Regionální informační servis [online]. 2005-2008 [cit. 2011-05-24]. Průmyslové zóny. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/prumyslove-zony/detail?Id=409>>.

HRÁDEK NAD NISOU – Za obchvatem (Oldřichovská)

Průmyslová zóna má rozlohu 40 ha, ale pro využití se počítá maximálně s 30 ha. Průmyslová zóna je situována za vnějším dopravním obchvatem města (na II/271) na sever od Hrádku nad Nisou.

Jedná se o servisní zónu, tj. měla by se zde uskutečňovat pouze lehká průmyslová výroba.

Tato průmyslová zóna ovšem drží jeden unikát a to ten, že již v roce 1992 se tři sousední města – Hrádek nad Nisou, Zittau (v Německu) a Bogatynia (v Polsku) rozhodla dát své dlouholeté spolupráci institucionální podobu a vytvořila Svazek měst “Malý Trojúhelník - Hrádek nad Nisou – Zittau – Bogatynia”. V současné době pracují na vytvoření společného rozvojového plánu pro celé přeshraniční území

společné s identifikací nejdůležitějších společných projektů. V projektových skupinách je koordinována spolupráce v různých oblastech. Jedním z nejdůležitějších je vytvoření mezinárodní průmyslové zóny (přeshraničního svazku průmyslových zón). Propojením průmyslových ploch vzniká jedinečná nabídka pro mezinárodní investory.

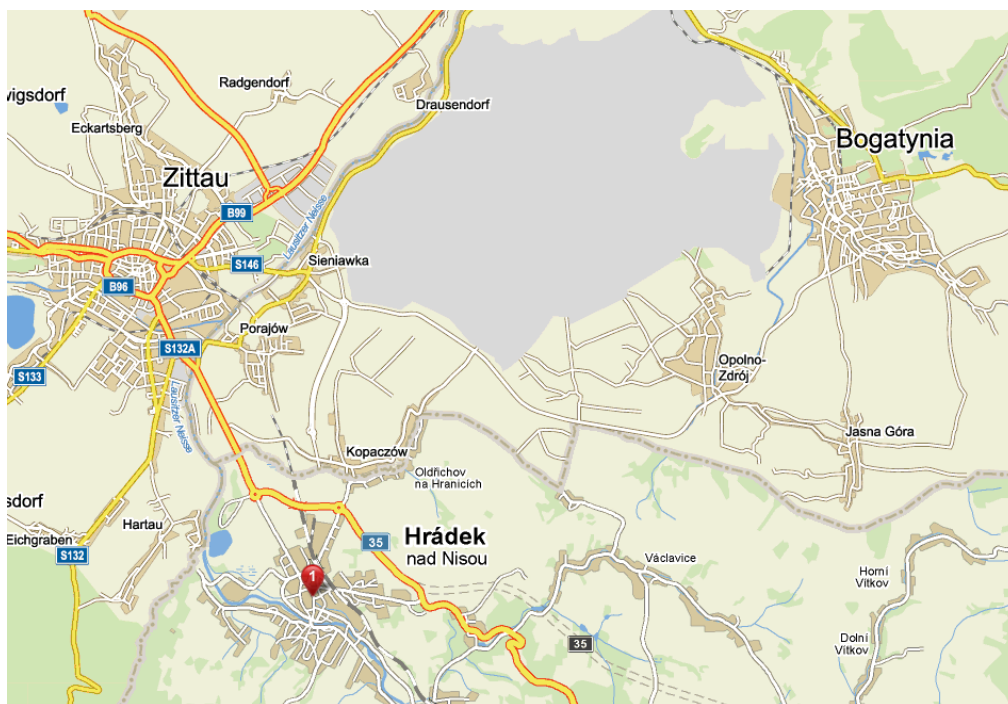
Stávající investoři:

- Thyssen Ferex Aluminium Technik, s. r. o. - automobilový průmysl,
- Metzeler Automotive Hose Systems, s. r. o. - automobilový průmysl,
- VGP Park Hrádek nad Nisou – developerská společnost.

Většina z těchto investorů nyní v PZ buduje či dobudovává své stavby. Do budoucna se počítá s vytvořením 350 – 450 pracovních míst (některé odhady mluví i o více místech).

V blízkosti zóny se nachází rychlostní silnice R35. Dále se v současnosti provádí stavba komunikace I/35 s napojením na Polsko a Německo, která výrazně pomůže dopravě v této oblasti. Kruhový objezd pro napojení PZ na I/35, města Hrádek n.N. a ve směru na Liberec se začal již realizovat. Silnice I/35 by měla být dostavena přibližně v polovině roku 2012.

V těsné blízkosti zóny se nachází i celostátní železniční trat č. 089 Liberec - Rybníště; železniční stanice Hrádek n. Nisou - cca 1 km, navíc zde existují příznivé podmínky pro případné vybudování vlečky.

Obrázek 26 – „Malý Trojúhelník“ - Hrádek nad Nisou – Zittau – Bogatynia

Zdroj: Mapy.cz [online]. [cit. 2011-05-24]. Seznam.cz, a. s. Dostupné z WWW:
<http://www.mapy.cz/#x=14.892620&y=50.893902&z=11&d=muni_1836_0_1&t=s&q=hr%C3%A1dek%20nad%20nisou&qp=0.737271_44.075850_50.778867_53.995799_4>.

Obrázek 27 – Průmyslová zóna Hrádek nad Nisou

Zdroj: Regionální informační servis [online]. 2005-2008 [cit. 2011-05-24]. Průmyslové zóny. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/prumyslove-zony/detail?Id=403>>.

V Libereckém kraji se nenachází příliš mnoho fungujících průmyslových zón. Z nemnoha zbylých můžu jmenovat prozatím pouze rozvojové plochy, které by měly být určeny pro průmyslovou výrobu:

- Mimoň,
- Nový Bor,
- Okrouhlá,
- Frýdlant,
- Semily,
- Jilemnice,
- Česká Lípa – Dubice,

- Cvikov,
- Smržovka,
- Vesecko.

5 Zhodnocení průmyslových zón ve vybraných krajích

Pokud budeme porovnávat počet průmyslových zón (ať již fungující či jen připravené plochy pro budoucí investory) v jednotlivých krajích, tak největší počet má jednoznačně Královéhradecký kraj, následovaný krajem Libereckým a až na posledním místě by se umístil Pardubický kraj.

Zaměříme-li se ovšem na zaplněnost nebo na zájem o průmyslové zóny, zde jednoznačně vyhrává Pardubický kraj, ve kterém se nachází velmi dobře fungující průmyslová zóna Pardubice – Staré Čivice, rozlehlá zóna Pardubice – Semtín, postupně zastavovaná zóna Svitavy, Vysoké Mýto – JV a další. Co se týče zbylých dvou krajů, tam je situace značně nevyrovnaná. V Královéhradeckém kraji fungují, dá se říci, naplno jen dvě průmyslové zóny – Jičín a Solnice – Kvasiny. Ostatní zóny jsou naplněny jen zčásti nebo se je prozatím nedaří naplnit vůbec. V Libereckém kraji je situace obdobná, také zde jsou významné dvě zóny – Liberec – Jih a Liberec – Sever. Velký potenciál do budoucna skýtá průmyslová zóna Hrádek nad Nisou. Tím ovšem výčet významnějších průmyslových zón v Libereckém kraji končí, nachází se zde, obdobně jako v Královéhradeckém kraji, mnoho brownfields i greenfields, ale prozatím se nedaří najít vhodné investory.

Zajímavé je rovněž porovnání hlavních krajských měst. Zatímco v Pardubicích a Liberci sídlí nejdůležitější průmyslové zóny těchto krajů, v krajském městě Královéhradeckého kraje – Hradci Králové - je situace opačná. Nachází se zde pro tuto chvíli pouze nevyužívané plochy pro budoucí průmyslovou výrobu.

Nyní zhodnotím, jaký vliv mají či nemají nejvýznamnější průmyslové zóny v těchto krajích. Hlavními ukazateli bude HDP a nezaměstnanost a dále průmyslové ukazatele: průměrný počet podnikatelských subjektů, průměrný evidenční počet zaměstnanců a průměrná hrubá měsíční mzda na zaměstnance. Tyto ukazatele podle mě velmi dobře vyjadřují přínos průmyslových zón. Zobrazují jak ekonomickou stránku, tak i příliv nových pracovních míst a dalších firem.

Abychom mohli lépe tento vliv posoudit, je třeba nejdříve zmínit, kdy přišli jednotliví investoři do těchto zón.

V Pardubickém kraji se jedná o průmyslovou zónu ve **Starých Čivcích**, která se začala formovat, jak je uvedeno v kapitole 4.1.1, **od roku 2000**, kdy do ni přišel první investor - Panasonic Automotive Systems Czech, s. r. o., následován v roce **2003** firmou JTEKT Automotive Czech Republic, s. r. o., v roce **2004** přišly dvě firmy: KYB Manufacturing Czech, s. r. o. a Ronal CR, s. r. o. Ač to nesouvisí přímo s touto průmyslovou zónou, musím zmínit i příchod dalšího významného investora do krajského města, a to firmu Foxconn, která vybuodovala svůj závod v areálu zkrachovalé společnosti HTT TESLA, v jejichž výrobních halách zahájili v roce 2000 výrobu PC IMAC pro IBM a PC Compaq. V současné době zaměstnává kolem 3 000 zaměstnanců.

V Královéhradeckém kraji se jedná především o průmyslové zóny v **Solnici – Kvasinách**, ve které firma Škoda Auto, a. s. funguje od roku **2002** a dále průmyslová zóna v **Jičíně**, která se utvářela **od poloviny 90. let 20. století**. Největší společnosti, které sídlí v této zóně, jsou tyto následující: Continental Teves CR, s.r.o. (v PZ od roku 1996), AEG Components, s.r.o. (v PZ od roku 2003), C.S.Cargo, s.r.o. (v PZ od roku 2000) a RONAL CR s.r.o. (1994).

V Libereckém kraji jsou nejvýznamnějšími průmyslovými zónami zóny **Liberec – Jih** (budována v letech **2001-2002**) a **Liberec – Sever** (budována v letech **2008-2009**). Největší společnosti jako např. DENSO MANUFACTURING CZECH, s. r. o., LAIRD Technologies s. r. o., AIRS Manufacturing Czech s. r. o. a FEHRER Bohemia, s. r. o. začaly s výrobou letech 2002-2003.

V následující tabulce Tabulka 12 – Hrubý domácí produkt v letech 2000 – 2009 (v mil. Kč) můžeme vidět vývoj hrubého domácího produktu v letech 2000-2009 v jednotlivých krajích. Pro úplnost uvedu definici HDP dle Českého statistického úřadu, který jej vymezuje jako peněžní vyjádření celkové hodnoty statků a služeb nově vytvořených v daném období na určitém území a používá se pro stanovení výkonnosti ekonomiky. HDP představuje souhrn hodnot přidaných zpracováním ve všech odvětvích v činnostech považovaných v systému národního účetnictví za produktivní (tj. včetně služeb tržní i netržní povahy). Aby byl vyloučen vliv změn cen, je vyjádřen ve stálých cenách (průměrné ceny roku 2000).

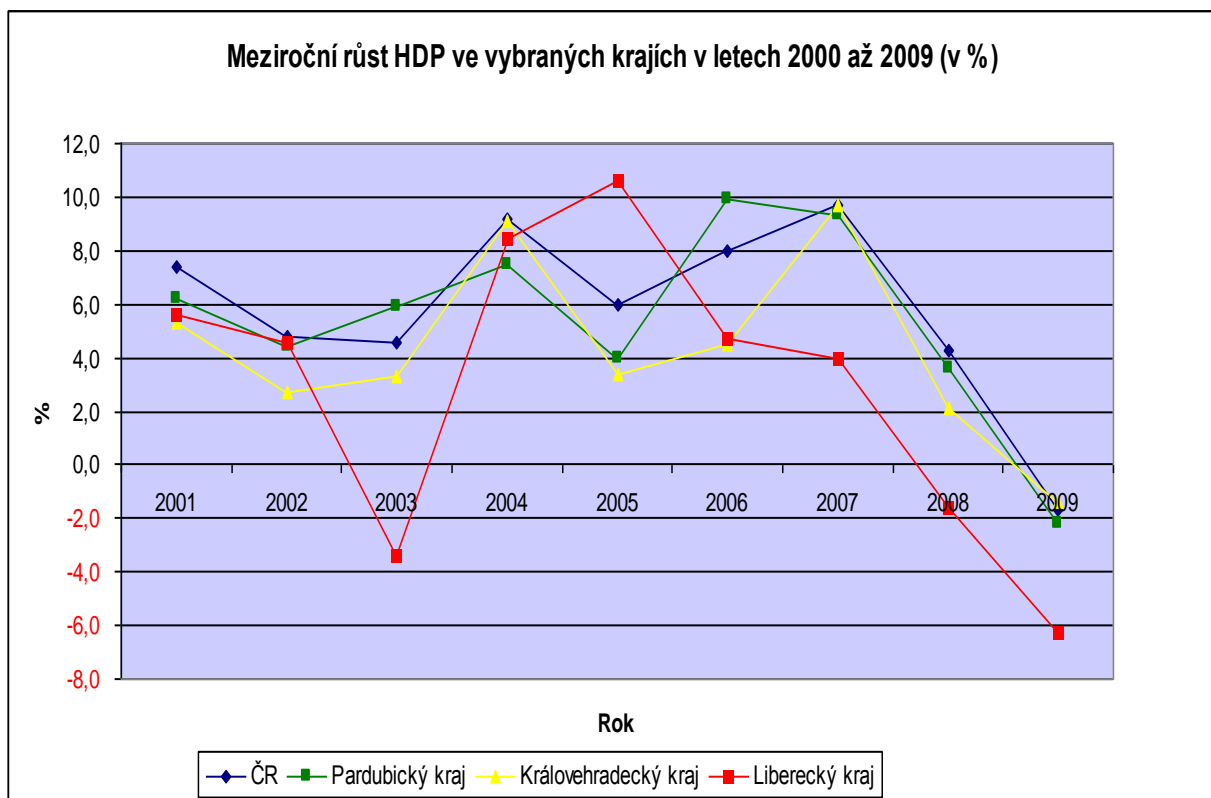
Z pohledu HDP se jeví jako nejsilnější kraj Královéhradecký, který zvláště na počátku nového století měl před zbylými dvěma kraji poměrně velký náskok. Ovšem

během následujících několika let je vidět výrazný růst HDP v Pardubickém kraji a následné postupné vyrovnávání s krajem Královéhradeckým, jistě zapříčiněné příchodem velkých investorů jako Panasonic, JTEKT, KYB, Ronal a Foxconn. V tomto ohledu zůstává stranou Liberecký kraj, který má v porovnání s ostatními kraji poměrně slabou pozici, i když jak můžeme vidět je zde vidět poměrně výrazný skok v roce 2005 oproti roku 2004 způsobený příchodem a naplno rozběhnutou výrobou investorů v PZ Liberec - Jih .

V tabulce Tabulka 13 – Meziroční růst HDP (v %) lze jasněji deklarovat jak rychle rostl či klesal HDP v jednotlivých krajích. Pro porovnání zde uvádím i růst HDP za celou Českou republiku. Z tabulky je patrný již výše zmíněný rychlý růst HDP v Pardubickém kraji. Pokud data zprůměrujeme, vyjdou následující výsledky růstu HDP:

- ČR – 5,8 %,
- Pardubický kraj – 5,4 %,
- Královéhradecký kraj – 4,3 %,
- Liberecký kraj – 3,0 %.

Zatímco Pardubický a Královéhradecký kraj, lze říci, víceméně kopírují celorepublikový vývoj HDP, Liberecký kraj v tomto ohledu má výrazné výkyvy, ať už se jedná o minusovou hodnotu v roce 2003 (pokles o 3,4 %) či naopak vůbec nejvyšší nárůst v rámci porovnávaných krajů i ČR v roce 2005 (nárůst o 10,6 %). V letech 2008 a 2009 je vidět výrazné, ať už snížení růstu, či dokonce pokles HDP, vyvolaný celosvětovou ekonomickou krizí, která zasáhla i Českou republiku. Z vybraných třech krajů byl touto krizí nejvíce zasažen Liberecký kraj.

Obrázek 28 - Meziroční růst HDP v letech 2001 – 2009 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 14 – Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele ukazuje pro zajímavost HDP přepočtený na 1 obyvatele v jednotlivých krajích a následné porovnání s celorepublikovým průměrem.

Tabulka 12 – Hrubý domácí produkt v letech 2000 – 2009 (v mil. Kč)

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Pardubický kraj	92 571	98 333	102 654	108 705	116 838	121 457	133 511	145 872	151 107	147 805
Královéhradecký kraj	111 179	117 037	120 189	124 135	135 420	139 985	146 242	160 439	163 748	161 496
Liberecký kraj	81 807	86 416	90 367	87 322	94 693	104 689	109 657	114 071	112 276	105 202

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ

Tabulka 13 – Meziroční růst HDP (v %)

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ČR	7,4	4,8	4,6	9,2	6,0	8,0	9,7	4,3	-1,7
Pardubický kraj	6,2	4,4	5,9	7,5	4,0	9,9	9,3	3,6	-2,2
Královéhradecký kraj	5,3	2,7	3,3	9,1	3,4	4,5	9,7	2,1	-1,4
Liberecký kraj	5,6	4,6	-3,4	8,4	10,6	4,7	4,0	-1,6	-6,3

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 14 – Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele

Rok		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ČR		213 110	230 064	241 593	252 617	275 770	291 561	313 868	342 494	353 701	345 601
Pardubický kraj	na 1 obyvatele (Kč)	182 033	193 575	202 533	214 667	231 273	240 245	263 436	286 630	294 153	286 518
	na 1 obyvatele (ČR = 100 %)	85,4	84,1	83,8	85,0	83,9	82,4	83,9	83,7	83,2	82,9
Královéhradecký kraj	na 1 obyvatele (Kč)	201 667	212 580	219 043	226 640	247 572	255 518	266 319	291 430	295 834	291 241
	na 1 obyvatele (ČR = 100 %)	94,6	92,4	90,7	89,7	89,8	87,6	84,9	85,1	83,6	84,3
Liberecký kraj	na 1 obyvatele (Kč)	190 641	201 861	211 426	204 456	221 558	244 447	255 133	263 987	257 638	240 057
	na 1 obyvatele (ČR = 100 %)	89,5	87,7	87,5	80,9	80,3	83,8	81,3	77,1	72,8	69,5

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ

Asi nejproblematictější ukazatelem, který ovšem nelze opomenout je nezaměstnanost. Ukazatel, který bude použit je míra registrované nezaměstnanosti, který se vypočítává podle následujícího vzorce:

$$u = (U/E) * 100,$$

kde $E = U + L$,

U = počet nezaměstnaných,

L počet zaměstnaných,

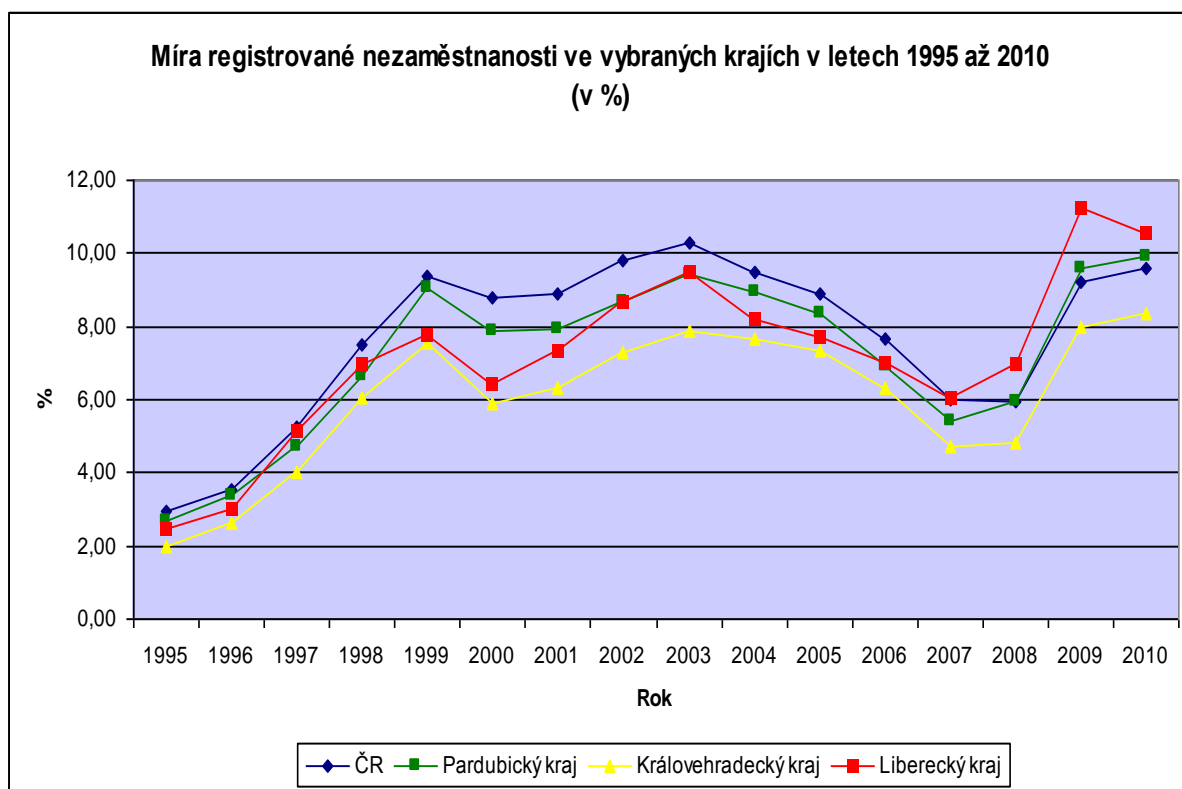
E = ekonomicky aktivní obyvatelstvo.

Nejdříve všeobecně přiblížím vývoj nezaměstnanosti v České republice. Přibližně do poloviny 90. let nepředstavovala otázka nezaměstnanosti v České republice vážnější problém, neboť stále probíhala restrukturalizace ekonomiky a postupně vznikající privátní sektor, např. v oblasti služeb, značnou část uvolňované pracovní síly vstřebával. V letech 1990 až 1996 se míra nezaměstnanosti pohybovala pod hranicí 5 %, kterou poprvé přesáhla v roce 1997. Což bylo jednak způsobeno tím, že do aktivní pracovní činnosti (tj. osoby, které splňovaly požadavky být zařazeny jako zaměstnané či nezaměstnané) vstoupily populačně silné ročníky ze 70. let a zároveň se i nadále prohlubovaly problémy v regionech s probíhajícím útlumem hlavních výrobních odvětví, s výraznými odbytovými problémy, nevyhovující dopravní obslužností, nevyhovující kvalifikační strukturou uchazečů o zaměstnání atd. K tomu navíc ve druhé polovině devadesátých let a po roce 2000 přibývalo bankrotujících firem a subjektů s druhotnou platební neschopností, což vedlo např. v roce 2003 k jedné z dosud historicky nejvyšší nezaměstnanosti v České republice.

Pokud porovnáme výše zmíněné skutečnosti, které se v ČR během 20 let odehrály s jednotlivými daty z vybraných krajů, musíme říci, že příchod jakýchkoli investorů do průmyslových zón v krajích hraje jistě důležitou roli ve snížení nezaměstnanosti, protože tyto firmy zaměstnávají tisíce pracovníků a nezaměstnanost by byla bez těchto společností jistě mnohem vyšší, ale ani tyto společnosti nedokáží vyrovnat útlum či úplné zrušení některých odvětví (textilní či sklářský průmysl) nebo zkrátka rušení některých jiných podniků. Navíc poměrně často tito investoři zaměstnávají cizince. Jako příklad mohu uvést Foxconn v Pardubicích, který

zaměstnává velký počet Mongolů, Vietnamců či Ukrajinců. Nesmím zapomenout zmínit ani dojížděku za prací do těchto podniků i z jiných krajů (Středočeský, Vysočina, Olomoucký a jiné), která také nepřispívá ke snížení nezaměstnanosti v daných krajích.

Celkově situace v nezaměstnanosti ve všech třech krajích přibližně kopíruje trend celé České republiky. Od roku 2003, kdy bylo dosaženo jedné z nejvyšších nezaměstnaností, docházelo k postupnému snižování tohoto ukazatele až k téměř ideálnímu stavu v letech 2007 – 2008, kdy se míra nezaměstnanosti držela na 5 až 6 %. Bohužel v následujících dvou letech 2009 a 2010 došlo ke skokovému nárůstu nezaměstnanosti zapříčiněnému ekonomickou krizí. Nejhůře byl postižen Liberecký kraj, kde míra registrované nezaměstnanosti přesáhla v roce 2009 dokonce hranici 11 %. Naopak vzhledem k republikové míře nezaměstnanosti, se nejlépe dokázal vyrovnat s krizí kraj Královéhradecký.

Obrázek 29 – Míra registrované nezaměstnanosti (v %)

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 15 – Míra registrované nezaměstnanosti v letech 1995 – 2010 (v %)

Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ČR	2,93	3,52	5,23	7,48	9,37	8,78	8,90	9,81	10,31	9,47	8,88	7,67	5,98	5,96	9,24	9,57
Pardubický kraj	2,66	3,38	4,71	6,62	9,03	7,87	7,93	8,66	9,42	8,94	8,35	6,91	5,43	5,95	9,58	9,91
Královéhradecký kraj	1,99	2,61	4,04	6,06	7,54	5,89	6,30	7,30	7,89	7,67	7,33	6,32	4,70	4,81	7,97	8,37
Liberecký kraj	2,45	3,00	5,16	6,98	7,77	6,44	7,35	8,68	9,48	8,22	7,73	7,04	6,05	6,95	11,24	10,54

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ

Prvním porovnávaným průmyslovým ukazatelem je průměrný počet podnikatelských subjektů. Tento ukazatel zobrazuje počet podniků s více než 100 zaměstnanci se sídlem v daném kraji.

Tento ukazatel téměř dokonale kopíruje vývoj HDP v těchto krajích ve stejném období. Nejlepší pozici měl na počátku Královéhradecký kraj, který si po celé následující desetiletí držel téměř konstantní počet subjektů.

Vývoj tohoto ukazatele v Pardubickém kraji připomíná trochu průběh sinusoidy. Pardubický kraj měl zpočátku opět za Královéhradeckým krajem značnou ztrátu (o více než 30 podnikatelských subjektů). Ale v průběhu let 2000-2003 stoupl počet těchto subjektů o 25. Poté ovšem následoval znovu mírný propad, aby v posledních třech letech jejich počet začal znovu stoupat.

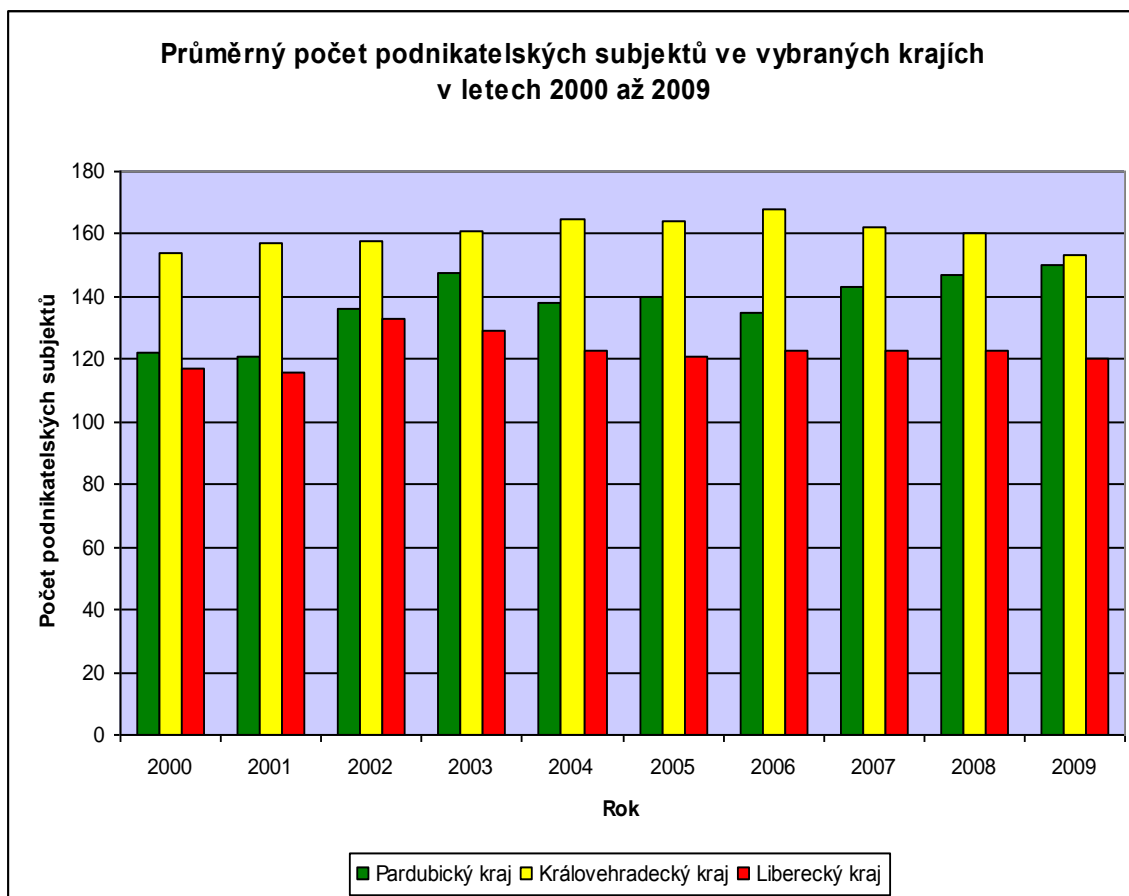
Liberecký kraj má v rámci celého tohoto období nejnižší počet podnikatelských subjektů. Nejvýraznější změna nastala v roce 2002, kdy stoupl počet subjektů o 17. Nejvýznamnějším podnětem k tomuto skoku byl jistě příliv nových investorů do právě otevírané průmyslové zóny Liberec – Jih. Dalo by se očekávat, že noví investoři přitáhnou do kraje další průmyslové podniky, ovšem jak je vidět z tabulky, v dalších letech pozorujeme snížení počtu podnikatelských subjektů. Avšak od roku 2004 zůstává tento počet víceméně stabilní.

Zajímavé je rovněž porovnání v posledních dvou letech – 2008 a 2009 – tedy letech, kdy probíhala ekonomická krize. Zatímco u Královéhradeckého a Libereckého kraje počet podnikatelských subjektů klesl, u Pardubického kraje, i přes výše zmíněnou krizi, počet subjektů naopak stále roste.

Tabulka 16 – Průměrný počet podnikatelských subjektů se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Pardubický kraj	122	121	136	147	138	140	135	143	147	150
Královéhradecký kraj	154	157	158	161	165	164	168	162	160	153
Liberecký kraj	117	116	133	129	123	121	123	123	123	120

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ

Obrázek 30 – Počet podnikatelských subjektů ve vybraných krajích

Zdroj: vlastní zpracování

K tomuto ukazateli ještě ve zkratce doplním vývoj počtu OSVČ (osob samostatně výdělečně činných). Za OSVČ lze považovat takovou osobu, která uskutečňuje výdělečnou činnost soustavně, s cílem dosáhnout zisku, tuto činnost vykonává na vlastní účet a na vlastní odpovědnost a nemá postavení zaměstnance, tedy osoby v pracovněprávním nebo obdobném vztahu. Výdělečnou činnost může vykonávat sama nebo spolu s dalšími osobami.⁹¹

Tabulka 17 – Vývoj počtu OSVČ ve vybraných krajích⁹²

Rok	2000	2005	2010
Pardubický kraj	38 600	36 500	41 085
Královéhradecký kraj	45 200	47 200	53 505
Liberecký kraj	36 000	36 200	44 431

Zdroj: vlastní zpracování dle www.cssz.cz

⁹¹ KOTÝNKOVÁ, M. *Trh práce na přelomu tisíciletí*. Praha, 2006. 256 s. ISBN 80-245-1149-5.

⁹² Jedná se o součty OSVČ vykonávajících hlavní a vedlejší činnost.

Z tabulky Tabulka 17 – Vývoj počtu OSVČ ve vybraných krajích vyplývá, že počet OSVČ roste, a to výrazně, i přes nastálou hospodářskou situaci. Může se jednat o nezaměstnané, kteří se rozhodli, namísto marného hledání práce, postavit na vlastní nohy, ale v mnoha případech se jedná i o „zaměstnance“ pracující tzv. na živnostenský list. Statistiky však ukazují, že spolu s nárůstem počtu podnikatelů, klesá i počet zaměstnanců - jak vidíme z následující tabulky Tabulka 18 – Průměrný evidenční počet zaměstnanců. Velkou část logicky tvoří nezaměstnaní. V ostatních případech se jedná o výše zmíněné nově zaregistrované osoby samostatně výdělečně činné, tj. „zaměstnance“ pracující na živnostenské oprávnění

Dalším ukazatelem je průměrný evidenční počet zaměstnanců – fyzických osob. Veřejná databáze ČSÚ definuje evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách jako všechny stálé i dočasné zaměstnance (bez ohledu na jejich státní příslušnost), kteří vykonávají závislou práci pro zaměstnavatele a jsou k němu v pracovním, služebním nebo členském poměru.

Pokud zhodnotíme vývoj tohoto ukazatele v celém období od roku 2000, dá se konstatovat, že Pardubický a Liberecký kraj mají poměrně nevyrovnaný průběh, tj. období klesajícího a rostoucího počtu zaměstnanců v průmyslu. Oproti tomu Královéhradecký kraj má v celém sledovaném období převážně klesající charakter a zároveň s přehledem nejvyšší úbytek zaměstnanců v porovnání let 2000 a 2009 (o 15 507 zaměstnanců). Ani jeden kraj se ovšem nevyhnul výraznému úbytku zaměstnanců v roce 2009 způsobenému ekonomickou krizí.

V Pardubickém kraji je zpočátku znát příchod významných investorů jen velmi slabě. V roce 2003 ale následuje velmi zřetelný posun díky příchodu nových investorů do průmyslových zón, např. JTEKT Automotive Czech Pardubice, s. r. o. a navíc dalšímu náboru pracovníků do již zajatých společností. Zároveň můžeme vidět, že tento ukazatel je v přímém rozporu s mírou registrované nezaměstnanosti - Tabulka 15 – Míra registrované nezaměstnanosti v letech 1995 – 2010 (v %), která v tomto roce dosáhla v Pardubickém kraji vůbec nejvyšší hodnoty. V dalších letech tento ukazatel nevykazuje příliš velké odchylky, až na výše zmíněný pokles v roce 2009.

V Královéhradeckém kraji bohužel (s výjimkou v roce 2001) docházelo k postupnému snižování počtu zaměstnanců. V roce 2000 měl tento kraj nejvyšší

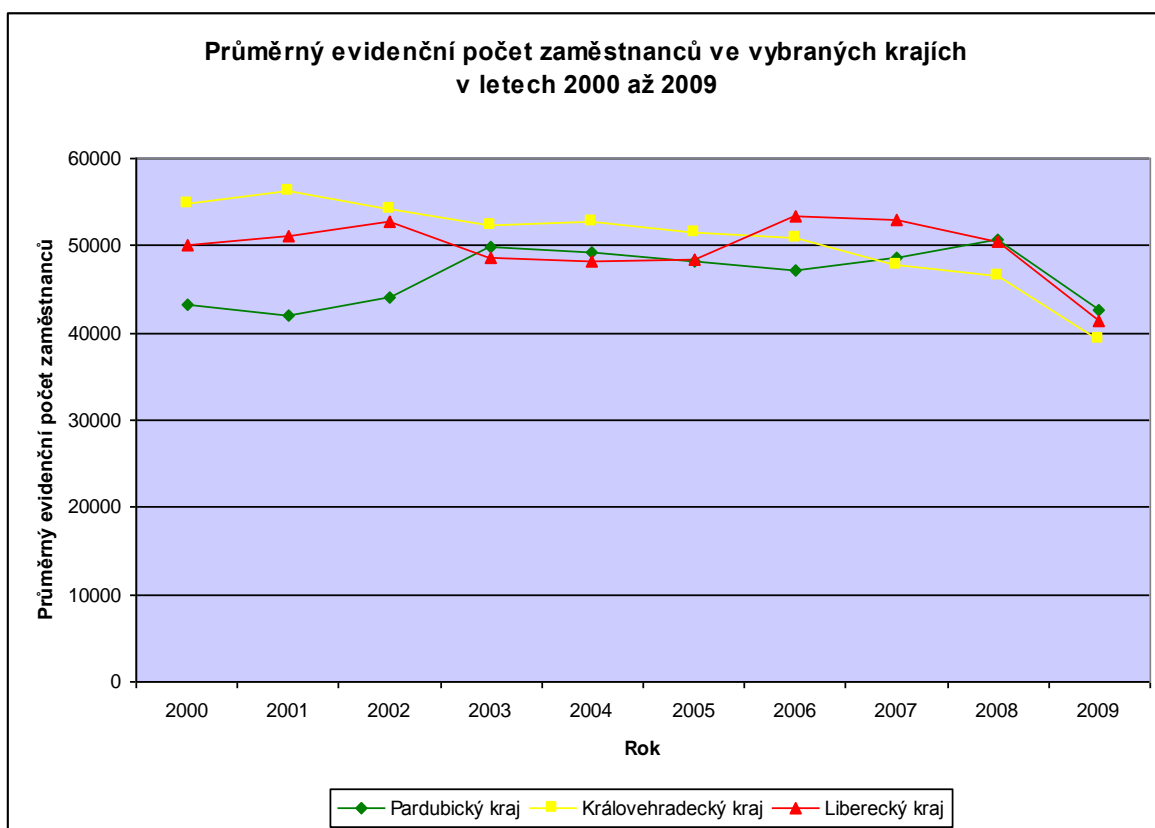
průměrný evidenční počet zaměstnanců, ovšem v roce 2009 na tom byl vůbec nejhůře s počtem 39 227 zaměstnanců. Stal se tak jediným krajem, kde počet zaměstnanců klesl pod hranici 40 000.

Liberecký kraj neměl v roce 2000 vůbec špatnou pozici vůči Královéhradeckému kraji, vzhledem k tomu, že je nepoměrně menším krajem, co se týče rozlohy, počtu obyvatel, HDP atd. V následujících dvou letech k tomu jistě přispělo i otevření průmyslové zóny Liberec – Jih a tím pádem i nárůst počtu zaměstnanců v průmyslu. Ovšem krize v nezaměstnanosti v roce 2003 se na Libereckém kraji podepsala nejvíce ze všech tří regionů. V roce 2006 následoval ale znovu výrazný nárůst tohoto ukazatele, aby ovšem v roce 2009 přišel opět nejvýraznější pokles ze všech tří zmiňovaných krajů.

Tabulka 18 – Průměrný evidenční počet zaměstnanců

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Pardubický kraj	43 192	41 994	44 139	49 768	49 150	48 151	47 220	48 621	50 609	42 608
Královéhradecký kraj	54 734	56 206	54 304	52 294	52 670	51 421	50 856	47 757	46 582	39 227
Liberecký kraj	50 039	51 084	52 832	48 669	48 207	48 473	53 469	53 066	50 453	41 412

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ

Obrázek 31 – Průměrný evidenční počet zaměstnanců – fyzických osob ve vybraných krajích

Zdroj: vlastní zpracování

Posledním ukazatelem je průměrná hrubá měsíční mzda na zaměstnance. Porovnávají budou jak průměrné hrubé měsíční mzdy na zaměstnance v průmyslu v jednotlivých krajích, tak i tyto mzdy v krajích k celkovému státnímu průměru hrubých měsíčních mezd. Srovnání tohoto ukazatele přináší další zajímavý výsledek. Dva dosud nejsilnější kraje – Pardubický a Královéhradecký – zaostávají nejen za průměrem celé České republiky, ale i za krajem Libereckým. Navíc Liberecký kraj často dokonce překonává celostátní průměr. Je to poměrně zajímavé zjištění vzhledem k tomu, že tento kraj poměrně výrazně zaostával v produkci HDP, měl i nejvyšší nezaměstnanost a nejmenší počet podnikatelských subjektů.

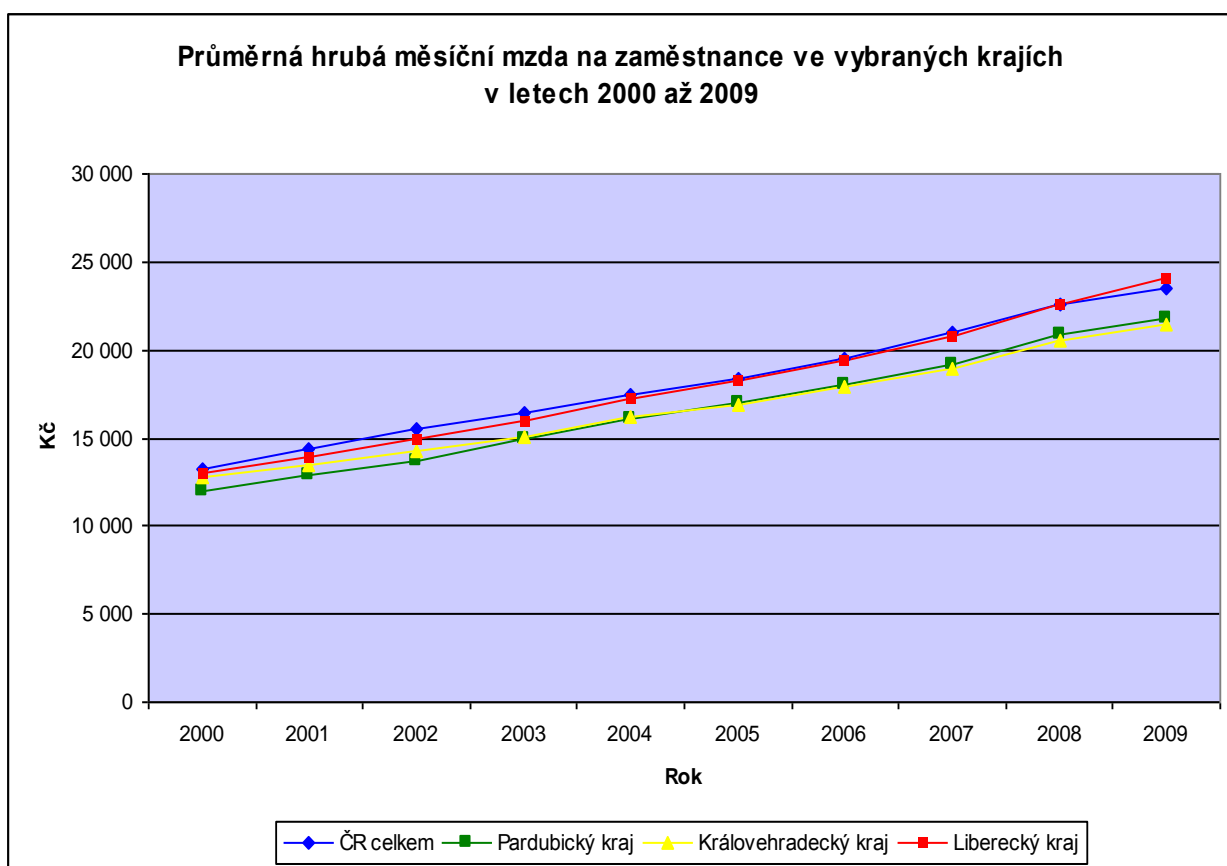
Co se týče rychlosti růstu mezd, ta dá se říci věrně kopíruje rychlost průměrné hrubé měsíční mzdy v České republice, i když v posledních letech dochází k mírnému zvětšování rozdílů mezi Pardubickým a Královéhradeckým krajem a celkovým průměrem ČR a Libereckým krajem.

Na závěr lze konstatovat, že průměrné mzdy rostou ve všech krajích, dle ČSÚ ale nejdynamičtější růst zaznamenávají právě průměrné mzdy v Libereckém kraji.

Tabulka 19 – Průměrná hrubá měsíční mzda na zaměstnance (v Kč)

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ČR celkem	13 219	14 378	15 524	16 430	17 466	18 344	19 546	20 957	22 593	23 488
Pardubický kraj	12 013	12 930	13 736	14 972	16 067	16 967	18 073	19 160	20 876	21 795
Královéhradecký kraj	12 763	13 488	14 258	15 082	16 179	16 829	17 871	18 887	20 536	21 458
Liberecký kraj	13 055	13 863	14 990	15 935	17 200	18 256	19 432	20 813	22 624	24 036

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ

Obrázek 32 – Průměrná hrubá měsíční mzda ve vybraných krajích

Zdroj: vlastní zpracování

Závěr

Diplomová práce podává ucelený přehled o průmyslových zónách v krajích NUTS II Severovýchod a vyhodnocuje na základě dostupných dat dopady jejich působnosti na život v regionu.

Na úplný závěr je tedy možno konstatovat a zároveň shrnout, že nejlépe si s vytvořením a následným zaplněním průmyslových zón poradil Pardubický kraj. Funguje tu jedna z nejvýznamnějších průmyslových zón v České republice – Pardubice – Staré Čivice. Dále tu existují dobře fungující průmyslové zóny Svitavy, Pardubice – Semtín, Černá za Bory, Vysoké Mýto, Přelouč, Litomyšl a další. Třebaže některé z těchto zón nejsou plně zaplněné, nedělá příliš velké potíže je postupně obsazovat a to i přesto, že některé tyto plochy byly mnohdy teprve nedávno zpřístupněny. Velkou výhodou Pardubického kraje je určitě existence mezinárodního letiště, čímž se ostatní dva porovnávané kraje chlubit nemohou. V současné době je Pardubický kraj napojen i na dálniční síť. Jedná se o dálnici D11, která je od krajského města vzdálena přibližně 15 km.

Královéhradecký kraj se naopak může pochlubit obrovským množstvím rozvojových ploch. Co se ovšem týče jejich zaplňování, zde už nastává problém. Existují zde zaplněné zóny, např. průmyslová zóna Solnice – Kvasiny, průmyslové zóny Jičín I, Jičín II a Jičín III, Červený Kostelec či Rychnov nad Kněžnou. V poslední letech vyrůstá nová průmyslová zóna v Novém Bydžově a daří se jí postupně zaplňovat. Na rozdíl od dvou zbylých krajů, nemá Královéhradecký kraj žádnou významnou průmyslovou zónu v krajském městě. Do budoucna ovšem svítá naděje, protože již nyní jsou připraveny nebo se připravují plochy pro průmyslové zóny v Plačicích, Plotišti či Pouchově. Navíc pokud bude dostavena dálnice D11, mohou se stát zóny v Plačicích a Plotišti velmi žádaným „zbožím“ právě díky těsné blízkosti této dálnice. Jediným, ovšem o to významnějším, problémem je postavení samotného města k těmto průmyslovým zónám. Město samo totiž nemá příliš zájem podporovat výstavbu průmyslových podniků v těchto zónách, takže se dá spíše počítat pouze s výstavbou skladovacích areálů. Jinak se v kraji ovšem nachází spousta nevyužitých průmyslových ploch. Vedle ploch v Hradci Králové to jsou například Kopidlno, Dobřenice, Hostinné, Dvůr Králové nad Labem, Opočno a další.

V Libereckém kraji je situace, oproti Královéhradeckému kraji, přesně opačná. Dá se říci, že jediné významné průmyslové zóny se nacházejí pouze v krajském městě – zóny Liberec – Jih a Liberec – Sever. Do budoucna by mohla vyrůst důležitá průmyslová zóna i v Hrádku nad Nisou. Ale tímto výčet významných průmyslových ploch končí. Zónu v Ralsku – Kuřívodech se v současnosti nedaří zaplnit a další zóna ve Stráži pod Ralskem byla prodána investorovi, který zde vybudoval fotovoltaickou elektrárnu. O to důležitější a také mnohem lépe fungující jsou výše zmíněné zóny v Liberci. V průmyslové zóně Liberec – Jih je zaměstnáno mnoho tisíc pracovníků. Zóna Liberec – Sever je v současné době z větší části zaplněna. Jedná se již ale o smíšenou – průmyslovou a obchodní - zónu.

Všechny kraje byly porovnávány dle následujících ukazatelů: hrubý domácí produkt, míra registrované nezaměstnanosti, průměrný počet podnikatelských subjektů, průměrný evidenční počet zaměstnanců a průměrná hrubá měsíční mzda na zaměstnance. Dle těchto ukazatelů byl hodnocen vliv průmyslových zón. Nejdříve muselo být ovšem stanoveno, kdy jednotlivé zóny vznikly a kdy do nich přicházeli jednotliví investoři.

Z porovnání dat těchto jednotlivých ukazatelů může být konstatováno, že jedním z nejlepších ukazatelů vystihujících důležitost průmyslových zón je hrubý domácí produkt. Nejlépe to můžeme demonstrovat na Libereckém kraji, kde je vidět, že po obsazení průmyslové zóny Liberec – Jih investory, nastal od roku 2004 prudký nárůst tohoto ukazatele. Oproti tomu v Pardubickém kraji docházelo k průměrně nejrychlejšímu růstu HDP ze všech tří porovnávaných krajů. Což je zapříčiněno postupným zaplňováním průmyslových zón a vzrůstající výrobou v těchto závodech.

Míra registrované nezaměstnanosti je poměrně těžko hodnotitelný ukazatel, neboť spousta lidí vyjíždí za zaměstnáním do jiných krajů. Pomineme-li tento fakt a budeme hodnotit pouze nezaměstnanost v daných krajích a vliv průmyslových zón na ni, dojdeme k poměrně uspokojivému závěru, že všechny tři kraje se po většinu sledovaného období pohybovaly pod celorepublikovou mírou nezaměstnanosti, k čemuž jistě přispěly i průmyslové zóny.

U ukazatele průměrný počet podnikatelských subjektů lze tvrdit, že jediným krajem, který v průběhu posledních 10 let dokázal nebo stále dokazuje přitahovat nové podnikatelské subjekty je kraj Pardubický. Ostatní dva sledované kraje se

v současnosti pohybují přibližně na stejných číslech jako v roce 2000. Potvrzuje to pouze tvrzení, že Pardubický kraj je nyní zřejmě stále největším lákadlem pro případné investory. K tomuto ukazateli je možno hned připojit ten následující, průměrný evidenční počet zaměstnanců, neboť jejich porovnání je rovněž zajímavé. V průběhu celého sledovaného období lze vidět (z Tabulka 16 – Průměrný počet podnikatelských subjektů a Tabulka 18 – Průměrný evidenční počet zaměstnanců), že růst podnikatelských subjektů vede k nárůstu počtu zaměstnanců a naopak. Velkou výjimkou je snad jen rok 2009 v Pardubickém kraji, kde ačkoliv vzrostl počet podnikatelských subjektů, počet zaměstnanců výrazně klesl. Bylo to jistě dáno ekonomickou krizí. Podniky se v této době snažily odolávat nepříznivé ekonomické situaci i tím, že často byly donuceny ke snížení počtu zaměstnanců.

Co se týče samotného počtu zaměstnanců a jeho vývoje ve sledovaném období, byl na tom znovu nejlépe Pardubický kraj. Nebudeme-li počítat rok 2009, tak právě v tomto jediném kraji výrazně stoupl počet zaměstnanců v průmyslu. Liberecký kraj si držel po celou dobu přibližně stejný počet zaměstnanců a v Královéhradeckém kraji tento počet naopak dlouhodobě klesá. Bohužel ani jeden z krajů se nevyhnul v roce 2009 hlubokému propadu způsobenému ekonomickou krizí.

Poslední ukazatel - průměrná hrubá měsíční mzda na zaměstnance – byl zmíněn spíše pro zajímavost. Přesto v něm došlo k překvapení, neboť nejvyšší průměrnou hrubou mzdou má Liberecký kraj, který v tomto ohledu často překonával i celorepublikový průměr.

Z celkového porovnání všech ukazatelů je na tom nejlépe Pardubický kraj, který ve většině srovnávaných oblastech zaznamenával největší pokrok. Oproti tomu nepřiliš výrazný byl Královéhradecký kraj. Přestože většinou ztratil svůj náskok oproti ostatním krajům, vykazoval však zřejmě nejmenší náchylnost k výkyvům ekonomiky. „Nejdivočejším“ krajem je v tomto ohledu Liberecký kraj, který často dosahoval velkých výkyvů jednotlivých ukazatelů.

I v době ekonomické krize se dobře fungující průmyslové zóny staly jakousi oporou průmyslu. Velké podniky působící v těchto zónách sice byly často donuceny propustit určité množství zaměstnanců, ale většinou toto období dokázaly přečkat, což se o spoustě jiných menších podnicích říci nedá. Na druhou stranu je jistě

negativním dozvukem krize obtížné shánění velkých investorů, kteří v současné době nechtějí příliš investovat, do nových nezaplňených průmyslových zón.. Kraje tento problém řeší oslovením menších lokálních firem a podnikatelů.

Je třeba zmínit i to, že v dnešní době již nestačí podporovat pouze čistě výrobní podniky, ale je třeba se i nadále snažit a výrazněji podporovat projekty zabývající se výzkumem a vývojem nebo strategickými obchodními službami, jako je například vývoj softwaru. Česká republika musí systém investičních pobídek změnit a nalákat a podpořit technologicky a znalostně nejnáročnější investice, neboť současný systém investičních pobídek stále většinou vychází ze situace z poloviny devadesátých let, kdy Česká republika konkurovala hlavně levnou, byť kvalifikovanou pracovní silou. Dnes je situace ovšem jiná. Aby byla zajištěna budoucí konkurenceschopnost České republiky, je nutné pobídky nastavit tak, aby odpovídaly jak potřebám moderních investorů, tak aktuálním potřebám České republiky.

Průmyslové zóny mají jistě svůj nezastupitelný význam a nezpochybnitelný přínos pro město i kraj, ve kterém leží. Noví investoři, kteří do nich přichází, výrazně pomáhají zvedat úroveň celého regionu, ať je to novými pracovními místy, přilákáním nových menších podniků – subdodavatelů a v neposlední řadě mohou časem začít tito investoři cítit i jakousi odpovědnost za daný region (sponzorují různé společenské akce, podporují výzkum a vývoj...). Je ovšem třeba, aby města i veřejná správa neustále jednaly s investory o vzájemných požadavcích, spolupráci, rozvoji regionu i řešení různých problémů. Důležité je rovněž zajistit i to, aby investoři po uplynutí a vyčerpání všech výhod neodcházel i s výrobou jinam, což jde ruku v ruce s výše zmíněnou komunikací mezi investory a městy.

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Regiony se soustředěnou podporou státu.....	22
Obrázek 2 – Mapa podpořených průmyslových zón od roku 1998	35
Obrázek 3 - Příklad mapy rozvojových ploch z Mapového serveru CRR ČR	40
Obrázek 4 - Regionální rozvojové agentury v ČR.....	41
Obrázek 5 - Investiční projekty CzechInvestu v letech 1993-2009	44
Obrázek 6 - Struktura brownfields v ČR dle původního využití	52
Obrázek 7 - Předchozí a budoucí využití brownfields v ČR	54
Obrázek 8 – Pardubický kraj	61
Obrázek 9 – Průmyslová zóna Staré Čivice.....	64
Obrázek 10 – Průmyslová zóna Svitavy	66
Obrázek 11 – Průmyslová zóna Přelouč	68
Obrázek 12 – Průmyslová zóna Synthesia.....	70
Obrázek 13 – Průmyslová zóna Benátky u Litomyšle.....	71
Obrázek 14 – Královéhradecký kraj	73
Obrázek 15 – Existující a plánované průmyslové zóny v Královéhradeckém kraji..	74
Obrázek 16 – Průmyslová zóna Solnice	77
Obrázek 17 – Průmyslová zóna Jičín.....	79
Obrázek 18 – Průmyslová zóna Červený Kostelec.....	80
Obrázek 19 – Průmyslová zóna Nový Bydžov	82
Obrázek 20 – Průmyslová zóna Rychnov nad Kněžnou – Kilovka.....	83
Obrázek 21 – Liberecký kraj	86
Obrázek 22 – Firmy v průmyslové zóně Liberec Jih.....	90
Obrázek 23 – Průmyslová zóna Liberec – sever Růžodol	92
Obrázek 24 – Průmyslová zóna Ralsko – Kuřívody.....	94
Obrázek 25 – Průmyslová zóna Stráž pod Ralskem.....	96

Obrázek 26 – „Malý Trojúhelník“ - Hrádek nad Nisou – Zittau – Bogatynia.....	98
Obrázek 27 – Průmyslová zóna Hrádek nad Nisou	99
Obrázek 28 - Meziroční růst HDP v letech 2001 – 2009 (v %).....	104
Obrázek 29 – Míra registrované nezaměstnanosti (v %).....	107
Obrázek 30 – Počet podnikatelských subjektů ve vybraných krajích	110
Obrázek 31 – Průměrný evidenční počet zaměstnanců – fyzických osob ve vybraných krajích	113
Obrázek 32 – Průměrná hrubá měsíční mzda ve vybraných krajích	114

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Hlavní vývojové etapy regionální politiky	17
Tabulka 2 - Vývoj průmyslových zón v ČR v letech 1998 až 2007	36
Tabulka 3 - Sektorové rozdělení investičních projektů v ČR v roce 2009	45
Tabulka 4 - Země původu investičních projektů zprostředkovaných agenturou CzechInvest v roce 2009	45
Tabulka 5 - Krajské rozdělení investičních projektů v roce 2009	46
Tabulka 6 - Struktura brownfields v ČR dle původního využití	52
Tabulka 7 – Struktura brownfields v ČR dle původního využití	53
Tabulka 8 – Průmyslové zóny a nejvýznamnější brownfields v Pardubickém kraji .	62
Tabulka 9 - Počet zaměstnanců P-D Refractories CZ, a.s.	67
Tabulka 10 - Počet zaměstnanců v závodu Škoda Auto v Kvasinách	75
Tabulka 11 – Stav pozemků PZ v Novém Bydžově (v ha)	81
Tabulka 12 – Hrubý domácí produkt v letech 2000 – 2009 (v mil. Kč).....	105
Tabulka 13 – Meziroční růst HDP (v %)	105
Tabulka 14 – Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele.....	105
Tabulka 15 – Míra registrované nezaměstnanosti v letech 1995 – 2010 (v %).....	108
Tabulka 16 – Průměrný počet podnikatelských subjektů se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji	109
Tabulka 17 – Vývoj počtu OSVČ ve vybraných krajích	110
Tabulka 18 – Průměrný evidenční počet zaměstnanců.....	112
Tabulka 19 – Průměrná hrubá měsíční mzda na zaměstnance (v Kč)	114

Použité zdroje

Literatura

Akademie věd České republiky, Technologické centrum. Akademie věd pro ekonomiku a společnost. Praha: Akademie věd České republiky, 2002. ISBN 80-238-9508-7.

DE GRAAF, H. J.; MUSTERS, C.J.M.; KEURS, W.J. Ter. Regional opportunities for sustainable development: Tudory, methods and applications. Dordrecht: Kluwer Academic, 1999. ISBN 0-7923-5693-4.

JEŽEK, J. Regionální rozvojové agentury: okolnosti jejich vzniku, faktory úspěšnosti a budoucí vývoj. In: Sborník z kolokvia o mezinárodních vědách. Brno: Masarykova univerzita, 2007, ISBN 978-80-210-4325-1.

KADERÁBKOVÁ, B.; PIECHA, M. Brownfields: jak vznikají a co s nimi. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-123-9.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Praha : IFEC, 2001. ISBN 80-86412-08-3.

KOTÝNKOVÁ, M. *Trh práce na přelomu tisíciletí*. Praha, 2006. 256 s. ISBN 80-245-1149-5.

MACHÁČEK, J.. *Úvod do prostorové ekonomie: pro kombinovanou formu studia*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2008. ISBN 978-80-7395-099-6.

MAIER, K.; ČTYŘOKÝ, J.. *Ekonomika územního rozvoje*. Vyd. 1. Praha : Grada, 2000. ISBN 80-7169-644-7.

MAREK, D.; KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vydání. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-56-5.

PECK, F., BURDIS, C. After-care for Inward Investors: Implications for Regional Development in the European Union. Paper presented to the Regional Studies Association European Conference on „Regional Futures: Past and Present, East and West“, Göteborg, Sweden, May 1995, 22 s.

PIKE, A.; RODRIGUEZ-POSE, A.; TOMANEYM, J. Local and regional development. New York: Routledge, 2006. ISBN 0-203-00306-3.

SKOKAN, K. *Evropská regionální politika v kontextu vstupu České republiky do Evropské unie*. Ostrava: Repronis, 2003. ISBN 80-7329-023-5

SUCHÁČEK, J. *Restrukturalizace tradičních průmyslových regionů v tranzitivních ekonomikách*. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2005. ISBN 80-248-0865-X.

ŠILHÁNKOVÁ, V.. Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007. ISBN 978-80-7395-019-4.

TETŘEVOVÁ L. a kolektiv. Veřejný a podnikatelský sektor. Vyd. 1. PBtisk Příbram Professional Publishing, 2009. ISBN 978-80-86946-90-0.

WOKOUN, R.; MALINOVSKÝ, J.; DAMBORSKÝ, M.; BLAŽEK, J. a kol. *Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. 1. vyd. Praha : Linde Praha, a. s. – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.

Internetové zdroje

Businessinfo [online]. 1997-2011 [cit. 2011-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz>>.

Centrum pro regionální rozvoj ČR [online]. 2009-2010 [cit. 2011-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.crr.cz>>.

CzechInvest [online]. 1994-2011 [cit. 2011-02-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.czechinvest.org>>.

Česká správa sociálního zabezpečení [online]. [cit. 2011-05-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.cssz.cz/cz/novinky/>>.

Český statistický úřad [online]. 2011 [cit. 2011-04-15]. Dostupné z WWW: <<http://czso.cz/csu/redakce.nsf/i/home>>.

JANIKOVÁ, P. Vliv zpracovatelského průmyslu na regionální rozvoj [online]. 2005 [cit. 2009-01-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument30985.html>>.

Centrum pro regionální rozvoj ČR [online]. 2009-2010 [cit. 2011-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.crr.cz>>.

CzechTrade [online]. 2009-2010 [cit. 2011-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.czechtrade.cz>>.

Fondy Evropské unie [online]. [cit. 2011-02-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz>>.

Hospodářská komora České republiky [online]. 2009 [cit. 2011-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.komora.cz>>.

Investorsko inženýrská a. s. [online]. 2007 [cit. 2011-05-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.iias.cz>>.

Královéhradecký kraj [online]. 2008 [cit. 2011-04-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-kralovehradecky.cz>>.

Mapy.cz [online]. [cit. 2011-05-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.mapy.cz>>.

Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. [cit. 2011-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz>>.

Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. [cit. 2011-02-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz>>.

Pardubice – oficiální internetová stránka statutárního města Pardubice [online]. [cit. 2011-04-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.mesto-pardubice.cz>>.

PETRUCCOVÁ, A. České dráhy [online]. 2007 [cit. 2011-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.cd rail.cz>>.

Průmyslová zóna "Solnice - jih" [online]. 2001 [cit. 2011-05-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.solnice.cz/prum.zona/index.html>>.

Průmyslové zóny [online]. 2007 [cit. 2011-02-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.prumyslove-zony.cz>>.

Regionální informační servis [online]. [cit. 2011-02-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz>>.

Regionální rozvoj [online]. 2009 [cit. 2011-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.regionalnirozvoj.cz>>.

Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje. [online]. [cit. 2011-02-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.rrapk.cz>>.

Sociální politika [online]. [cit. 2011-02-03]. Dostupný z WWW: <<http://politika-socialna.studentske.eu>>.

Správní mapa ČR [online]. 2006 [cit. 2011-03-15]. Dostupné z WWW: <<http://spravnimapa.topograf.cz>>.

Svitavy [online]. 2011 [cit. 2011-04-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.svitavy.cz>>.

Univerzita Karlova v Praze [online]. 2003 [cit. 2011-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://web.natur.cuni.cz>>.

Ústav pro ekopolitiku [online]. 2006 [cit. 2011-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://ekopolitika.cz>>.

Ústecký kraj [online]. 2004 [cit. 2011-02-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.krustecky.cz>>.

Ostatní zdroje

Rámcový program pro podporu technologických center a center strategických služeb, Usnesení vlády č. 217 ze dne 12. března 2007

Strategie rozvoje mikroregionu Novobydžovsko 2007-2015

Výroční zpráva 2009 P-D Refractories CZ, a.s.

Výroční zprávy Škoda Auto, a. s.

Zákon č. 248/2000, o podpoře regionálního rozvoje